Technical and Bibliographic Notes / Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming, are checked below.

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

- [x] Coloured covers/ Couverture de couleur
- [ ] Covers damaged/ Couverture endommagée
- [ ] Covers restored and/or laminated/ Couverture restaurée et/ou pelliculée
- [ ] Cover title missing/ Le titre de couverture manque
- [ ] Coloured maps/ Cartes géographiques en couleur
- [ ] Coloured ink (i.e. other than blue or black)/ Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)
- [ ] Coloured plates and/or illustrations/ Planches et/ou illustrations en couleur
- [ ] Bound with other material/ Relié avec d'autres documents
- [x] Tight binding may cause shadows or distortion along interior margin/ La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la distorsion le long de la marge intérieure
- [ ] Blank leaves added during restoration may appear within the text. Whenever possible, these have been omitted from filming/ Il se peut que certaines pages blanches ajoutées lors d'une restauration apparaissent dans le texte, mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont pas été filmées.
- [ ] Additional comments:/ Commentaires supplémentaires:

- [ ] Coloured pages/ Pages de couleur
- [ ] Pages damaged/ Pages endommagées
- [ ] Pages restored and/or laminated/ Pages restaurées et/ou pelliculées
- [x] Pages discoloured, stained or foxed/ Pages décolorées, tachetées ou piquées
- [ ] Pages detached/ Pages détachées
- [x] Showthrough/ Transparence
- [x] Quality of print varies/ Qualité inégale de l'impression
- [ ] Continuous pagination/ Pagination continue
- [ ] Includes index(es)/ Comprend un (des) index

  Title on header taken from:/ Le titre de l'en-tête provient:

- [ ] Title page of issue/ Page de titre de la livraison
- [ ] Caption of issue/ Titre de départ de la livraison
- [ ] Masthead/ Générique (périodiques) de la livraison

This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X		12X		14X		16X		18X		20X		22X		24X		26X		28X		30X		32X
									✓													

ПАПА, ЧИ ХРИСТОС

Зладив і власним коштом видав

Ілія М. Ґлова

Проповідник укр. пресв. церкви.

Ціна 65 центів

BX 1765
G45

Жовтня, 1917.

Черенками: „ЮНЇОН ПРЕС"
Вінніпеґ, Ман.

ПАПА, ЧИ ХРИСТОС

HUKRDUP

Зладив і власним коштом видав

Ілія М. Ґлова

Проповідник укр. пресв. церкви.

Жовтня, 1917.

Черенками: „ЮНІОН ПРЕС"
Вінніпеґ, Ман.

BX1765
G45

ЗМІСТ

	Стр.
1. Біблія	7.
Рим заказує і потупляє Біблію	12.
Як римська церква відносилась до Біблії в давних і модерних часах	15.
Прогнано учительку за читане Біблії	17.
Христос поручає Біблію	20.
2. Лютер і Реформа	24.
3. Сьвяте Причастіє або Евхаристія	42.
Історичні докази	43.
Біблія говорить проти трансуб.	48.
Причастіє під одним видом	66.
4. Спасене через Марію	71.
Цариця Милосердія	72.
Марія посередником	75.
Марія заступницею	79.
Марія як дорога, двері спасеня	81.
Спасене через Марію	82.
5. Піст	94.
6. Чистилище	100.
7. Сьвяті Тайни	120.
8. Покаяне чи Покута	142.
Сповідь	143.
9. Непомильність папи	150.
Біблія заперечує непомильність	166.
10. Шкаплір	196.
11. Почитане образів	206.
12. Спасене, яке проповідував Христос	215.

Попе Вигра

За „Вступ“

Кудиж мені писати „вступне слово“, коли я з гори сказав собі, говорити в сій книжці від себе як найменше?

Хай говорять уста Христа!

Хай говорить історія!

Во чиж сї два авторітети не вистарчають? Чи замало поваги і пошани вони у сьвіті мають? Ні, перед ними клонить ся всяке колїно. Вони і говорять самі за себе.

Своєї працї не підношу, анї нею не хвалюсь — зробив, що міг. І згори заявляю, що числю не на „лавр“ лїтературного здобутку, а на моральну користь Вп. Читачів, котрим ся книжочка попадесь.

За правопись рівнож не відповідаю. У нас пишуть, як хто хоче: „инакше“ і „інакше“, „Мария“ і „Марія“. А друкарських похибок — хто їх встережесь?

Се для скрупулярного критика.

А для кождого, хто інтересуєсь церковним питанем в українськім народі я маю лиш слова Спасителя:

„Прослідіть писаня, бо в них ви ду
маєте найти спасене!“

Читай, Брате — Сестро і сліди з
правдою! Знайди єї, а „вона визволит
Тебе“. Ставши вольним, визволяй других,
щоб ціла наша Україна стала вільною
дочкою одного Посередника між Богом а
людьми — Ісус - Христа.

І.М.Ґ.

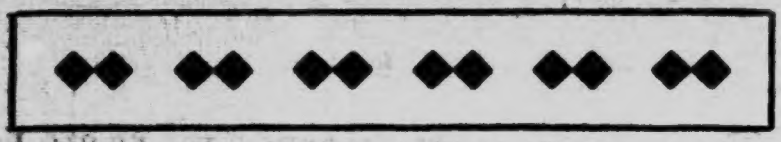

Біблія.

„Біблія, се книжка вірувань, книжка засад релігійних, книжка моралї, книжка релігії, яку Бог обявив сьвітови особлившим способом; се рівнож книжка, що приспособлює чоловіка до єго індивідуальної відвічальности перед Богом, підносить до гідности достойної чоловіка і учить рівности з ближніми.“ (Данило Вебстер.)

„Самих себе розбирайте, чи ви в вірі; самих себе вивідайте. Чи тож не знаєте себе самих, що Ісус Христос у вас єсть? Хиба тільки, що ви недостойні.“ (II. Кор. 13, 5.)

Ви римо, чи греко-католики зветесь християнами. Кажете, шо лиш ваша віра є правдива і що лиш ви підете до неба. Тому, що другі церкви не так роблять і не так учать як римска, тому, кажете, они не наслїдять царства небесного. Най Господь буде милостивим для ваших душ, коли станутъ они до обрахунку судного дня і най простить вашу невіжу Эго Волї обявленої в св. Письмі і приміру, який подав нам Христос. Не тому, що ви всї не єсьте теольоґами, але то-

му, що девятьдесять девять з вас на сто, не мають жадного понятя про Біблію. Оно вчасти ваша вина, а вчасти вина вашої релігії — вина вірувань і науки ваших попів.

Що? Так! Сором римскій релігії! Згадайте свої села в Галичині. Кілько є в селі Біблій? Одно лиш Эвангеліє і то замкнене у церкві, а в цілім селі, яке числить тисячу до десять тисяч ґаздів — ніхто не має, в жадній хаті нема св. Письма! Думайте, ще раз думайте!

Католицка церква не хоче, щоб люди читали Біблію. Она каже, що звичайний чоловік не потребує, ані не годен витолкувати собі то, що казав Христос, та що попи є одинокими учителями і переводчиками св. Письма. А чому оно так, чому? Бо римска церква з своєю наукою і політикою не може позволити своїм членам читати св. Письма. Она знає, що і сама не жиє і не вчить других того чого учить Христос у Біблії — з відси ваше невіжество. Римска церква є лицеміром в проповіди. Голосить, що она є правдивою церквою, а відкинула найважнійше сьвідоцтво про Христа і Эго Волю — Біблію. Церква, що забороняє своїм послідувателям, чи вірним читати Біблію, не є християньскою церквою.

Розпічни від себе. Запитай себе, а зобачиш, що не інакше маєть ся справа з біль-

шостию католиків. По перше маєш ти Біблію? Друге: чи прочитавесь цілий Новий Завіт від початку до кінця? І чи ти прочитавши лишив ся на дальше католиком? Ні, ти не можеш ним бути! Бо наука Риму не годить ся з наукою Христа:

1. Христос каже „читайте св. Письмо, а Рим заказує.

2. Христос будує свою церкву на вірі, а Рим на Петрі.

3. Біблія доказує, що Петро був помильним, а Рим учить, що був непомильним.

4. Христос учить, що Він є дорогою і дверми спасеня, а Рим каже, що ні, що і Марія тоже може спасти, що шхарплірі також приєднують спасене.

5. Христос учить, що Він є одиноким посередником між Богом, а людьми, а Рим каже, що не лиш Христос, але Марія і сьяті тоже посередничать.

6. Христос постановив Господню Вечеру на хлібі і вині, а Рим відмовляє вино вірним.

7. Біблія поручає попам женитись, а Рим силою впровадив безженність.

8. Біблія учить, що душі вірних ідуть впрост до Бога, а Рим саджає їх всіх перше до видуманого чистилища.

9. Христос каже, що Єго тіло і кров є

Господній Вечері є духові, а Рим учить, що они є ними фізично.

Селини кілька примірів, а таких є богато більше. Ся студія розгляне головнійші і важнійші точки католицкої науки, в якій она учить впрост противно від того, що учив Христос після сьвідоцтва Біблії. Не дивись, любий читачу, на сї стрічки як слова якоїсь одної особи — чоловіка, а дивись на слова Христові і порівнай їх з наукою католицкої церкви і скажи, чи може Рим поручає своїм вірним читати Біблію? Сей труд, се твій обовязок. Ти повинен знати за ким ідеш, в що віруєш, хто твоя пристань і спасене.

Колись кат. церква явно заказувала читати Біблію. Нині она з тим заказом скриваєсь, щоб не наразитись на критику сьвіта. І приміром, в Мексико кат. попи навіть замикають до криміналу за читане Біблії, але в Америці они дивля. я на сю справу крізь палці, бо тут они сили не мають. І хоч з одної сторони они не мають права палити всїх біблій, то з другої сторони они уживають всїх старань, щоби читане Біблії ограничити, або заступити чимсь другим. Повної друкованої Біблії католицкий піп не продасть, бо єї они не мають і не хочуть мати. Протестанскої Біблії він не радо бачить у вас, та відмовляє вам єї тим, що у

ній нема печатки епископа. Ви можете мати Біблію. Колиж хочете бути католиком, то не маете права читати єї, бо кат. піп учить вас, що до спасеня вистарчае вам те, що учить вас піп. Чи католицкі попи мають такий звичай, щоби люди сходились до церкви на читане Біблії? — ні! Чи катехизм, се Біблія? — ні! Чи читаючи катехизм маеш право заглянути в Біблію і переконатись о правді? Чи роблять так люди? — ні! Чи ви виховані в читаню Біблії? — ні! Не Русини, не католики! Релігією для вас е церква і єї піп і ви робите те, що розкаже піп. Рим лиш сего хоче, „щоб ви піддались ему.“ В тім ріжниця між романізмом а протестантизмом. Протестанти з кождою душевною справою удають ся до: Біблії. Кождий їх член шануе Біблію як Слова Христові для добра людий. Там він знаходить собі обітниці Христа, поміч в душевних хвилях і спасене. Біблія е для него дорогосказом в кождій хвилинці его житя. Католик знова бідний думае, що він не годен відгадати Волі Христа у Біблії, бо так нашептали ему попи. А немогучи порадити собі, той чоловік віддаесь попови до повної его розпорядимости. Він сердега вірить що все добре, що говорить піп. Ні, не все добре. Христос на те учив, терпів і приніс собою жертву спасеня, щоби кождий чоло-

як не лиш знав, що те спасене вже є, а
щоби самий, особисто старав ся осягнут
те спасене. Тут в Америці є право, яке ка
же, що: „незнане закона—права не змен
шує вини злочину.“ О скількож більше пе
вним є, що невіжество релігійне, незнане
законів Божих не зменьшить вини грішни-
ка перед Богом. Чиж прийме Господь попа
за вашого адвоката суднього дня? Незнане
Біблії є провиною перед християньством
і перед Богом.

Рим заказує і потупляє Біблію.

Найважнійшою річию для кождого чо-
ловіка в теперішних часах є шкільне вихо-
ване. У протестантів істнує так званий си-
стем публичних шкіл. В публичній школі
учать сьвітских наук. Релігії учить ся ди-
тина від своїх родичів читанем Біблії і в
церкві, де проповідники ведуть відповідні
до того лекциї звані „недільні школи“.
Так в школі, як дома, як рівнож і в цер-
квах підставою, жерелом релігійного зна-
ня є Біблія. І всякий молодий протестант
читає Біблію, бо се є его релігійним вихо-
ванем.

На перекір сим школам будує і веде
кат. церква сепаратні—віроісповідні шко-
ли. У сих школах они учать не Біблії, але

найбільшу вагу кладуть на „католицке виховане". Они призвичаюють дітий до практик католицкої церкви, до корунок, шкаплірів, підучують католицкого катехизма. І так виховують они людину поза Біблією, бо знають, що яким характером накипить людина в молодім віку, таким відтак жити буде.

Задля біблійного вихованя дітий, римска церква з великим завзятем накидаесь на публичні школи Америки.

„Ми мусимо брати участь в політиці, мусимо цілою силою ударяти на ту партию, яка обіцяесь піддержувати систем „Публичної Школи" — казав кардинал McCloskey.

„Католицкі власти мусять дістати в свої руки контролю над школами хочби ціною війни і кровопролитя" — часопись Catholic World.

„Най систем Публичних Шкіл піде собі звідки прийшов—до чорта" — Freeman's Journal (катол).

„Та вонюча зараза, звана Публичною Школою, се лиш смердячий божок" — Colorado Catholic.

„Загальний шкільний систем Америки е найпоганійший на сьвіті" — кардинал Manning.

„Ми воліемо, щоб наші діти виховуве-

лись не знаючи ні одної букви, чим виховувати їх в не-католицкій школї"— Catholic Quarterly Review.

Чому се так, чому? Тому, що протестанти позволяють дїтям читати Біблїю. Се причина, що католицкі попи проклинають публичну школу. Се причина, що они будують школи сестричні. Се на те, щоби дитину відтягнути від Біблії. Чому відтягнути? Тому, що кат. попи знають, що позволити чоловікови читати Біблїю є то саме, що позволити контролювати римскі доґми, значить, позволити чоловікови не бути католиком.

Слово „протестант" надала сама римска церква всїм тим людям, які за часів Лютра великою громадою запротестували проти науки католицкої церкви. Стати протестантом значить: „приймити Біблїю як неомильний дорогоказ житя, а тим самим не іти дорогами римских попів, які заперечують Біблїю на те, щоб поставити за єї місци свої погляди і доґми". Рим ненавидить протестантів тому, що они відкривають блуди римскої церкви. Она знає, що декотрі єї доґми є не-християньскими і що Біблїя противить ся їх науцї, тому они старають ся всїми силами здавити протестантів і заперечити читане Біблії.

„Ми ненавидимо протестантизм, ми

бриимось ним цілим серцем і душею" — писав Catholic Visitor.

„Протестантизм, чомуб ні; миб брали его, та четвертували, та віпалиб те вороняче стерво, миб кліщами рвали, та горячим желізом припікали, Миб накормили его розтопленим оловом, та кинулиб в пекольний огон сто миль глибше"—казав ксьондз Phelan, редактор час. Western Watchman.

Такою страшною ненавистию горіють они до протестантів — любимців Біблії.

Як римска церков відносилась до Біблії в давних і модерних часах.

Columbia Cyclopedia, книжка, що складаєсь з 32 томів є всесьвітним авторитетом правди. А в четвертім томі тої книжки під наголовком „Біблія і заборона читати єї" написано таке: „Нема найменьшого сліду, щоби заборонювано вірним перших часів християньства читати Біблію. А противно Хризостом і Августин завсігди напоминали своїх вірних, щоби ті попри публичні богослуженя читали приватно також і Біблію".

Бачите яка є ріжниця між давними отцями церкви, а церквою римскою? Давні отці церкви поручали вірним читати Біблію, так як читають єї нині протестанти, а католицизм заказував і нині забороняє чи-

тати єї і робить се впрост проти науки перших учителів церкви і впрост проти волї самого Христа.

Що римска церква забороняла читати Біблію недавно по Августині, наводить та сама Columbia Cyclopedia таке: „Інокентій III. заборонив в роцї 1199 приватне посїдане і читане Біблії, (з виїмкою бревяра і псалтири) хиба за позволенем і під наглядом попа. Сю заборону потвердила римо-католицка церква на соборі в Тюлюс (1229) в Безир (1233) і підчас розправи з Виклефом на соборі в Оксфорд (1383). На синодї в Таррабона, около року 1234 оголосила римска церква еретиком кождого, хто маючи перевід св. Письма важив би ся до 8 день не віддати такої Біблії попови, якого обовязком було сї Біблії палити. Подібні нові розпорядженя видав був тоже папа Пій VII. (1816) а потім і Лев XII. потвердив попередні розпорядженя, сплюючи рівночасно небесні погроми проти Британского біблійного товариства в 1824 роцї".

Гідним нашої уваги є і таке:

„Прокляті ті хитрі і негідні товариства, що звуть себе „Біблійним Товариством" та подають Біблію недосьвідченому поколїню" — сказав папа Пій IX.

Оден з католицких сьвященників, що належав до епископа О'реґана в Чікаґо

роздавав своїм парохіянам Біблію, а навіть разом з ними перепроваджував студіоване єї, бо він вірив, що живе слово Христа зробить кращі вислїди між его вірними, чим его проповіди. Який був вислїд? Епископ той закликав попа до себе і сказав ему що роздавати людям Біблію се є чистий протестантизм, та росказав ему залишити се сейчас, кажучи: „Твоїм обовязком є учити людий догмів римскої церкви, а не роздавати Біблію“ — і так з погрозами відправив его.

А кілька літ тому арештовано в Мексико і посаджено до кримінілу сьвященика Франца Пензотті. Защо? Лиш зате, що розповсюднував між вірними Біблію.

В Понтіяк, Мічіган, видалено професорку зі школи за те, що прочитувала дітям що днини уступ зі св. Письма. Про сю справу писав журнал з Детроіт ось як:

ПРОГНАНО УЧИТЕЛЬКУ ЗА ЧИТАНЭ БІБЛІЇ.

Понтіяк, Міч., дня 9 грудня 1908. — Special. — „За те, що професорка Miss Mildred Crill в Понтіяк прочитувала дітям уступ зі св. Письма і відтак проводила дітям Господню молитву перед наукою, повідомлено недавно єї, щоб она красше

зреаґґувала з посади учительки. Дир
тор тої школи Вилїям Донаю, католик, с
зав учительці, що она не сьміє вводити
дних релїґійних практик, але она не пе
ставала читаня Біблії. Три тижні ще уч
она в тій школї. Тодї зібралась шкіл
старшина на раду і ухвалила учтель
видалити зі школи."

Таким є римо-католицизм і до ни
Гипокрити. Християньство без Христа. В
зивають себе християнами підчас коли в
кидають Христові слова, Біблію, не ли
заперечують дїтям, але всїм.

Як ви можете бути християнином
знаючи Христа? І ви не годні вмовити в с
бе, що знаєте Эго, або стерпіти сего, щоб
не прочитати дорогосказу, який Він лиш
сьвітови т. є. Біблію. Чи думаєте, що Хр
стос буде судити вас як християн коли
відкидаєте Эго слова, коли кажете, що лю
скість не повинна читати св. Письма? В
не годні жити християньским житєм, кол
не знаєте як властиво повинен християни
жити. І як довго не похваляєте читаня Б
блії, так довго ви не з Христом — ви
стільки жиєте поза Ним, о скілько віддає
тесь під розпорядимість церкви, про яку
чували, що она правдива, але певно не зна
єте чи она добра. Чи кат. церква дала ва
якусь сьвяту правду, по якій-би ви пізнали

що ви правий? Яку? Жадну.

1. Католик є католиком, бо родичі і церква присилували его навчити ся кат. катехизму і вірити в кат. церкву як одиноко правдиву.

2. В католицкім катехизмі для дітий трактуєсь правила віри без підстав взятих зі св. Письма. Там не подаєсь доказів з Евангелія, що папа є справді непомильним, що римска церква є правдивою церквою і пр. Там зовсім не наводить ся свідоцтв з Біблії. Се заповіди людскі, а не Божі, се дороги сьвіта, які Христос потупляє. „Та марно они покланяють ся мені, навчаючи наук заповідей чоловічих.“ Мат. 15, 9. Чимже більшим є догми кат. церкви, як не заповідями людскими потвердженими папою? Они не є словом Біблії „Христової догми,“ але наукою поза нею — они заміняли Біблію за науку чоловіка. Церква учить вірити так чи інакше, а Христос приказує „провірити писане“ і там шукати дорогоскаву житя.

3. Молитвенники кат. церкви підпорядковані рівнож наукам тоїж церкви і рівнож не оперті они на словах Біблії. Они зладжені так, щоб чоловік не питав ся за правдою, але щоби вірив. Їх підготовляєсь до сего в дитинячім віку, они ростуть і живуть з молитвословом, не здаючи собі спра-

ви, чи сей молитвослов є волею Бога, практикою людских наук.

4. Римска церква учить, що все, лиш потребує католик знати зі св. Пис всего навчить сьвященик, що чоловік — толик не потребує мати Біблії, бо сьвя ник є его проводирем, а церква перевод ком Біблії. І що дістаєте від попа? Заміс Біблії, піп приходить зі своїм молитвосл вом. А в тім молитвослові є уступи зі с Письма; але тих уступів, які говорять пр ти науки Риму, тих нема. Но про те гол сить, що она є одиноко правдива церква.

5. У католиків не скликують старши людий, щоб спільно читати Біблію, ніхт нікого не заохочує до такого читаня, а про тивно „сьвіцким" людям не позволяєс читати.

Се папске право що до Біблії і що до людий. А понизші уступи вкажуть на підставі самих слів Христа що таке право є противне і самій науці Христа, як рівнож противне і науці апостолів.

Христос поручає нам св. Письмо.

Новий Завіт обнимає чотири Эванге-лий — історня І. Христа і Эго наука. Діяння апостолів — се історня молоденької Христової церкви. Посланія апостолів — се письма до церковних громад, тай поо-

диноких людий. В кінци є ще откровене ап. Івана до сімох церков. Всі ті письма писані звичайною мовою тих, до кого відносились. До Римлян: „Усім вам, що есьте в Римі, любленим від Бога, покликаним сьвятим" (Сьвятими уважали тих, що жиють в благодати Бога, є християнами.)

До Коринтіян „ церкві Божій в Коринті, осьвяченим в Ісусі Христі, покликаним сьвятим, з усіма, котрі призивають імя Господа нашого Ісуса Христа, на всякому місці, у них і в нас."

До Эфесян: „до сьвятих у Эфесі і до вірних у Христі Ісусі."

Перший лист ап. Петра писаний: „вибраним захожанам розсіяння по Понту, Галатиї, Кападокиї, Азиї і Витинії."

Юда: „покликаним від отця Бога осьвяченим, а Ісусом Христом охороненим."

Эсли сі всі книги були писані і відносились до християн, чи захожан, які доперва учились християньства, або заледви щойно чули про Христа, то чи тим-більше не відносять ся они до нас, що кажемо ми родились християнами? Эсли сі письма були зрозумілі Грекам, які покланялись божкам. Зевесови, Апольови, Посейдонови, то они повинні бути зрозумілими нам, що родились і виховались за часів і в краях християньского сьвіта.

Але слова св. Письма доказують, що Христос і его ученики мали на гадці кождого чоловіка з'осібна і що кождий чоловік має досьвідчати себе мірилом св. Письма, а не лишати сю працю комусь другому.

Лука 11–12: „Горе вам законники, що ви взяли ключ розуміня; самі не ввійшли, й тим, що входять, заборонили."

Христос сказав у Івана 5, 39: „Прослідіть писаня; бо ви думаете в них житте вічне мати; й ті сьвідкують про мене."

Римлян 15, 4: „Скільки бо перше написано, нам на науку написано, щоб через терпіне (в) писаня мати надію."

II. Кор. 4–3: „Колиж і закрите благовісте (Эванґеліе) наше, то у погибающих е закрите, в котрих Бог віку сего осліпив думки їх, невірних, щоб не засіяло їм сьвітло благовістя слави Христа, котрий есть образ Бога."

II. Кор. 11, 3: „Бою ся-ж, щоб як змій Еву обманив лукавством своїм, так не попсувались думки ваші, (отвернувши) від простоти в Христі."

II. Кор. 13, 5: „Самих себе розбирайте, чи ви в вірі; самих себе вивідайте. Чи тож не знаете самих себе, що Ісус Христос е у вас? Хиба тільки, що ви недостойні."

I. Солун. 5, 21: „Всього досліджуйте, доброго держітесь."

I. Солун. 5, 27: „Заклинаю вас Господом, прочитати се посланне перед усім браттєм.“

II. Тимон 3. 15: „і що з малку сьвяте писанне знаєш, котре може тебе вмудрити на спасене в раю в Христа Ісуса.“

16 верш: Всяке писанне богодухновенне і корисне до науки, до докору, до направи, до наказу по правді.“

17 верш: „Щоб звершений був Божий чоловік до всякого доброго діла готовий.“

I. Івана 4–1: „Любі, не всякому духові віруйте. а досьвідчайте духів, чи від Бога они;бо многі лже пророки вийшли у сьвіт.“

І комуж борше треба повірити, чи папі, котрий голосить, що Біблії не повинен читати звичайний чоловік, чи Христови треба вірити, котрий і самий і через своїх учеників приказує нам досьвідчати себе через писаня чи ми на добрій дорозі, чи ні? Комуж? Христос кличе до людий: прослідіть писаня, а папа кричить: не рухай св. Письма. Котре-ж добре, котре християньске? Эсли ви вірите в Христа, то ви не можете вірити в непомильність папи, бо наука папи зовсім противна науці Христа. Эсли вірите папі, то ви Христову науку відкидаєте, ви не узнаєте Христа своїм Спасителем; коли ставите папу висше і єму більше вірите, то Христос для вас є ложним

учителем — чи за такого Эго хочете уважати? Одно, або друге; двом панам служити не можете!

Лютер і реформа.

Кілько разів римска церква і єї попи говорять про Лютра, то за причину єго реформациї ставлять завсїгди сю обставину, що мовляв Лютер хотїв оженити ся, а церква не хотїла єму позволити, тай тому він зломив обіти — монаші присяги, оженив ся, а відтак з однодумцями заложив независиму церкву з котрої взяли свій початок всї протестанскі церкви. Сю річ говорили кат. попи колись і се повторяють і нинї.

Однак справа реформациї і протестантизма має ся зовсїм інакше. Протестантом назвала сама римска церква кождого і всїх тих, що протестували, чи нинї протестують проти Риму. А такі протестанти істнують ще від тодї, коли то римска церква по раз перший оголосила претенсияльну науку, що лиш она є правдивовою Христовою церквою. Люди протестували проти Риму кілько разів він додавав якусь блудну догму до своїх наук, противну науцї Эванґелія.

Такими протестантами були грецка і всї всхідні церкви, що не узнали римского першеньства — старшованя. Они всї від-

лучились від Риму і всі они в повнім значію того слова є протестантами.

Що протестантів перед Лютром не було вносять католики з того, що, перше: реформа перевелась в модерних — поступових часах, а друге, що сей рух реформи розійшов ся по цілім сьвіті найширше і вислід Лютрової реформациї так на поли релігійнім як і політичнім був одним з найбільших в історії людства. Але реформа Лютра не була початком протестантизма — она була лиш продовженем того протесту, який виринав серед народів в давнині; тільки, що сим разом сей протест був загальнійшим, виразнійшим і вслід за сим страшнійшим для римскої церкви. Річ певна, що модернізм того часу посприяв реформациї чимало — се річ природна і завсігди корисна.

Проти-евангельскі науки, які вводила римска церква як догми, надужитя духовеньства серед населеня всіх народів, та неморальне житє римских попів були рівнож тою самою причиною реформації якої домагались Чехи, послідувателі Івана Гуса щойно на пару років перед Лютром. Але щоб з тих причин роздути огонь, треба було сильнійшого чоловіка і безпосередної причини. Людскість часами довго терпить, але всі річи як і надужитя мають свої певні гра-

ниці. Ся границя закроїлась тоді, коли з
Рим, щоб узбирати доволі гроша на побуд
ване величавої церкви св. Петра в Римі, о
голосив і продавав відпусти наче яки
товар з величезного маґазину за знижену
не знижену ціну. Се був за грубий абсур
— блуд і народи були вже досить просьві-
чені, щоб не датись явно ошукувати. Чув-
ство обуреня і протесту проти надужитя
проявились в такій силі, особливо в Німеч-
чині, що они під проводом Лютра оголоси-
ли римску церкву, як не-християньску, а
папу уважали Антихристом.

Говорити, що Лютер тому виступив з
римскої церкви, щоб оженити ся, значить,
бути так фалшивим як самий диявол. Лю-
тер полишив римо-католицку церкву і роз-
почав реформацию о много борше, чим о-
женив ся. Оженившись Лютер зломив обі-
ти, але він давно перед тим переконав ся,
що зложені обіти не були річию евангель-
скою, бо Эвангеліє поручає проповідникам
женити ся, а Рим присилує їх до стану без-
женности впрост проти науки Христа і
практики апостолів і перших християн.
Рим не має морального права держати свое
духовеньство в целібаті, а Лютер не був
морально зобовязаний виповнити зложених
обітів.

Понизше наводить ся головні події з

житя Лютра, котрий таку важну ролю відограв в історії реформациї. Сї події ясно вказуть, що Лютер не тому виступив з римо-католицкої церкви, щоб оженити ся; не тому виступив, щоб єї погубити, але щоб помочи їй зреформуватись; і не тому, щоб зробити себе славним в історії реформациї церкви, але тому, що сего домагались обставини, які не були під єго контролею.

Мартин Лютер родив ся 10. листопада 1483. року в Айслебен, осередочнім місті Німеччини. Охрещений таки другої днини в церкві св. Петра і названий Мартином, бо саме тої днини обходить церква память св. Мартина. Він був сином селянина, подібно як і многі здібні люди, що вийшли з бідної селяньокої родини.

Десь около двацятого року житя став Лютер малянхоліком і дуже побожним. Він вічно молив ся, ходив до церкви, постив, та мучив своє тіло думаючи в сей спосіб з'єднати собі ласку у Бога. Але чим довше він молив ся і умертвляв своє тіло постом, тяжкою працею, невигодами, тим більше опановував єго якийсь страх, так що з кождим роком єго тягар душевний ставав тяжшим. Єго непевність що він має робити, щоб спасти ся, ніколи не була задоволена. Те, що діставав він від церкви не вдоволяло єго; він все чув якийсь брак. Він відчував, що не ро-

бить те, що повинен робити щоб бути сп
сеним. Був се час коли він нечайно подо
бав латиньску біблію в бібльотеці в Эрфурт
І можна сьміло зазначити, що зміна переко
нань Лютра зайшла того самого 1503 року
коли він віднайшов ту біблію. Ся обставина
була першою хвилиною нового періоду его
житя. Біблії він ніколи перед тим в руках
не мав. А знайшовши єї, він побачив як
много більше подає Біблія від того, що да-
ють римскі попи.

В році 1505. вступив Лютер до мона-
стира. В 1507. висьвятив ся на попа, а в ро-
ці 1512. дістав степень доктора теольоґії і
тоді постановив собі боронити Біблію о
скілько его сил і нагоди і жити після правд
евангельских ціле житє.

Церква учила вже й тоді, що вину грі-
ха прощає піп розгрішенем, яке увільняє
душу від кари вічної, але кару дочасну му-
сить чоловік відпокутувати в сім житю мо-
литвою, постом, умертвленями, милости-
нями, та жертвами. А хто не вспів вирівна-
ти свого рахунку, для таких було чистили-
ще. А хто вже не удостоїв ся розгрішеня і-
шов до пекла. Лютер виповняв найтяжші
покути і жив точно після вимог і прав цер-
кви, а все таки той несповій совісти не ли-
шав его, а противно все більше і більше
мучив его духа. Він вивчив ся права, доґ-

и римскої церкви, право церковне що до стеми шкіл, а все те не давало єму такої поруки, як слова ап. Павла, котрий ка- е, що спасене дістаєсь вірою, а не діла- и.

Саме в тім часї і в такім розположеню уха запізнав ся Лютер з ґенеральним віка- ем Іваном фон Штавпіц. Був се чоловік чений, глибокої думки і дуже добре знав в. Письмо. Лютер вибрав єго навіть за вого сповідника. І сей доперва сказав Лю- рови, що ті покути тїлесні які робить Лю- ер, все оно не є те, чого хоче Господь, а- е, що після св. Письма треба Лютрови нутрішного власного відродженя, яке має йти з любови до Бога і що він не пови- ен числити на власні діла які ніколи не инесуть ні вдоволеня, ні задосить—діла- ть законам Божим, але, що єму треба тер- еливо уповати на Боже милосердіє і доба- увати в Христї не страшного, строгого су- ю, але любячого Спасителя,. котрий від- ав себе раз за всїх, щоб всї. що увірять, паслгсь. Се батьківске поучене, як рів- ож і цікавість до читаня Біблії — се пода- о Лютрови підставу до цїлої науки, з я- ою виступив в пізнїйших роках. Самі об- тавини силою відвернули Лютра від наук еркви, а заохотили читати св. Письмо і з ождим днем він знаходив все те, чим ріж-

нить ся римска церква від науки Эва
і де і в чім треба її реформи. Таким бу
Лютра 1596. рік.

Самий Лютер говорить обширно
слова св. ап. Павла до Римлян гл. 1
„Правда бо Божа в йому відкриваєть
віри в віру, якож написано: Праведн
рою жив буде.“ Розважаючи сї слова
стола, пробував Лютер погодити н
церкви зі справедливостию Бога в кар
грішників. Но він прийшов до переко
що спасене дає Господь даром кожд
хто віруе в завіт благодати.

Закон Августинів довіряв Лютрові
в роцї 1511. післав его до Риму, щоб п
залагодити суперечку, яка виринула
між декотрими монашими законами щ
унії. При тій нагоді перебув Лютер в Р
цїлих чотири тижні і добре оглянув всї
тейші відносини і чуда. Він подивляв
су, гарне уряджене, цїлу команду, якої
придержуєсь, але его душею потрясло
живого, коли він побачив страшну ру
морального і релїгійного житя в тім ве
кім, сьвітовім осередку християньства.
дерев, коли чув з якою насьмішкою з
лусь імена сьвятих, як байдужно обходя
ся там зі всїми сьвятощами, та як свобід
і отверто висказують духовники свое
вірство. Лютер каже, що нїхто не год

повірити які страшні і безвстидні річи діють ся там між духовеньсвом, хиба той, що бачив все власними очима. Згадує рівночасно за помершого папу Александра, за его розпустне житє, за діти, за те як він замордував брата та за другі тяжкі злочини. Новий папа Юліян розпочав був тоді щойно будову церкви св. Петра. Саме на ту будову видано було пізнійше і розпродувано відпусти, щой було безпосередною причиною 95. тез Лютрової реформи.

Костлін в книжці „Житє Лютра" каже виразно, що: „Першою причиною розділу християньского сьвіта була будова церкви св. Петра в Римі, на котру видано було і розпродувано відпусти." „Лютер стремів до того, щоб свій осуд про ті відпусти розширити як найширше, щоб спонукати загал народа до думаня. В тій цїли він злагодив 95. тез, та дав їх загалови до диспути.

Скоро поставлено Лютра доктором теольоґії, віддано ему посаду професора теольоґії на університеті в Віттенберґу. Він рівнож проповідував в церкві в тім місті. Він часами проповідував що дня, а в великій піст навіть два рази денно, помимо викладів в університеті. І замість уникати наук Эвангелія, як се водилось між тодішним духовеньством, Лютер проповідував і давав лекциї в університеті впрост з Біблії.

Він розпочав від псальмів і посланій до
мляи і виказав ріжницю між законом
вангелієм. Придержуючись правд еванг
ских він виказав богато блудів церк
школи. Пять років був він професором
рез цілих тих пять років проповідував
на підставі Эвангелія, та все і всюди го
сив що спасене осягаєсь вірою, а не діла
як сего учить кат. церква. В тих пропо
дях і університетских викладах знаход
ся цілий зміст его понять, яких він відт
в борбі з церквою хоробро боронив. Од
тоді ще він не знав, що сей спосіб его н
ки доведе до розділу церкви тай реформ
Він проповідував, бо знав, що він на добр
дорозі, бо в его руках була Біблія — Сло
Боже. З відтам він черпав свою науку і Б
блією сьвідчив ся. Ціла его наука кружл
головно около питаня, чим чоловікови спа
стись? — і доказує, що спасеня не мож
сягнути мученем тіла, звнішною покутою
бо се є лиш карою тіла. Спасене треба осяг
гнути внутрішним відродженем душі чоло
віка — вірою, якою чоловік лучить ся
з Сотворителем, стає перед Ним відновле
ним. Слова ап. Павла до Эфесян гл. 2, 8:
„Благодатю бо ви спасені через віру і се не
від вас, се Божий дар.“ Верш 9: „не від
діл, щоб ніхто не хвалив ся“ — се клич ці-
лої Лютрової науки і на сій основі, каже

він, мусить християньска церква устояти. Лютер обговорює страсти Христа і доказує, що се та жертва якою привернено сьвітови мир і знов відкладаючи на бік доґми і практики римскої церкви він учив нарід тої щоденної релігії, яку ширив і проповідував Христос.

Аж до року 1517. Лютер ніколи не думав зривати, чи покидати церкву. Він бажав лиш помочи церкві зреформуватись та відкинути надужитя, які закрались в єї систем. І коли незадовго був він присилуваний доказати свої твердженя, аж до часу, коли его виклято, він не хотів зривати з церквою — він хотів лиш, щоб церква взяла під розвагу Эвангеліє, та щоб переконалась про правдиву підставу его науки і про саме спасене. Але римскі представителі уникали его доказів і в диспуті через славного Каетана відмовились відповідати. Вкінци бачучи, що церква не відповідає на его поклики і не думає поправитись, Лютер обстає при Эвангелію і при своїх переконанях і зриває з церквою всякі зносини.

А першою і найважнійшою нагодою розділу церкви була будова церкви св. Петра в Римі. Она коштувала міліони, а гроші стягано продажию відпустів. Що се були сі відпусти? Кажучи коротко — се було відпущене гріхів за гроші. В ширшім

значіню ся справа мала ся ось як: Відпу
щене гріхів одержувано покутою, до яка
ходила сповідь перед попом і розгрішене
Покутуючий сповідав ся перед попом і бу
звільнений від вічної кари в пеклі. Але хо
він діставав розгрішене від вічної кари, т
лишалась ему ще кара дочасна, яку накла
дає церква. І сли чоловік не успів задосит
учинити Богу за сю кару, то хоч він роз-
грішений від вічної вини, то ішов на поку-
ту до чистилища. Ось тут найшлась нагода
дістати небесне царство за гроші. Попи
розголосили людям, що за сяку, чи таку
суму гроший можна одержати тілько, а
тілько днів відпусту, значить, що тілько
там днів менше буде покутував чоловік в
чистилищи. І в одній мінуті чоловік мав ні-
би нагоду увільнитись від нещасливих
мук, які требаб було ему терпіти хочби мі-
сяці, чи навіть роки. Треба було лиш ви-
сповідатись і купити собі відпуст. Не було
встидно папі збирати в сей спосіб величез-
ні гроші, та уживати їх навіть на свої вла-
сні потреби. Він з'орґанізував цілий ряд
ліцитациї, та продажі відпустів, та озна-
чив в який спосіб треба доводити людям,
щоб повірили, що сим дістають справді
відпущене гріхів. Почав ся цілий, фор-
мальний торг, надужитя. Духовеньство
всякого крою, хабарники, та монахи, без

ріжниці яке було їх грішне житє — всї они стали проповідувати, що відпусти, а зглядно гроші, за які дістаєсь відпусти, се певна дорога до неба.

А папска булля грозила виклятєм кождому, хтоб поважав ся зупинити продаж відпустів. Однак Лютер, вірний слуга Бога, сильний духом не зважаючи на себе самого наче сильний мур став в обороні своїх сусідів і співгорожан, яких папа почав так немилосердно рабувати. Цїлою силою почав Лютер поборювати продаж відпустів, показуючи людям не-християньскі сїти в які вмотує їх Рим. Він писав до духовників та благав, щоб заперестали сю торговлю; проповідував проти відпустів; відтак в обороні проти сих відпустів, він прибив на дверах церкви в Віттенберґу свої 95. тез (твердженя—точки науки) 31 жовтня 1517. року і завізвав до диспути кождого хтоб ним не був.

Хоч Лютер не був першим, що критикував продаж відпустів, то однак нїхто не був так сильного духа, щоб виступити проти духовеньства, бо кождий знав, що така борба на ті часи була небезпечна. Надужитя доходили до крайности, обурене у народі було доволї велике, бракувало лиш чоловіка, який заговоривби в імени цїлого загалу. І тому не дивно, що коли виступив

Лютер з проповідию і тезами проти від
стів, сейчас розбудив ся народ, розділив
на два табори, а в протягу двох неділь
друковано Лютрові тези і розкинено здо
Німеччиною. Шляхта і духовеньство ст
нули по стороні церкви, а середні, та ни
ші верстви народа, як рівнож і студенст
стануло по стороні Лютра.

Загальна буря критики відпустів бушу
вала в цілім краю. Загальною темою бесі
народа був Лютер, его тези і відпусти. Г
ловний проводир продажі відпустів Тецел
грозив Лютрови всякими погрозами, оче
нював его; до сеї борби прилучив ся Прі
рій повірник папи; Лютра проголошено
ретиком, схизматиком — але ніхто з ни
не поважив перечити Лютрови.

Мая 30. року 1518 заслав Лютер до пап
письмо, в якім виказував всї надужитя цер
кви, та завізвав, щоб папа скликав собор
тай полагодив спір. Лютер подав всї дока
зи своїх тверджень упорядкувавши їх в пер
сональну розмову з папою і зазначив, що
„Давайте менї житє, чи смерть, приймі
се, або відкиньте, як вам подобаєсь, але від
своїх тверджень я не відступлю.“ Папа о
днак відповідних заходів не зробив.

А за той час будив ся нарід — так низ
шої, як і визшої верстви. Нарід перестав
вірити в непомильність папи, а підвишка

всяких датків на попів, та всякі другі здирства довели до сего, що 1518 року, на соймі в Авґсбурґу проголосились Німці громадно і публично проти Риму. Папу посуджено за здирство під всякими претенсиями; за надуживане церковного права в Німеччині, за нарушуване привилеїв; за неморальне житє духовеньства і пр. І знов Рим не зробив жадних заходів до реформи, а противно назвав членів сойму брехунами, злодіями і пр. Таке поведене ще гірше обурило народ і утвердило в незалежности. Полумінь розділу розгарував ся перше в розговорах, за сим слідував розділ, а там і явна боротьба з Римом зазначила початок історії великої реформациї,

В роках 1518-1521 Лютер ще наклику-вав до умірковання, бо вірив ще в спільну згоду. Зате Мелянхтон строго осуджував кат. церкву за Причастіє, яке римска церква подає лиш під одним видом хліба — він-же доказував з св. Письма, що Причастіє треба принимати під двома видами хліба і вина. Лютер писав в тім часі про целебат римских попів, тай доказував, що папа не має права силувати духовеньство до безженности, бо Христос благословив супружество так духовників як і мірян. Лютер завзивав духовників до женячки, щоб сим покласти кінець всяким неморальним ділам

духовеньства. Рівнож критикував тоді Л
тер і другі тайни, які римска церква вве
в християньство на перекір науці Христ
апостолів.

В 1521 розпочав Лютер переводити Б
блію на німецку мову. Знаючи добре мо
латиньску, грецку, еврейску тай свою м
тірну німецку він опрацював як найдокла
нійший перевід св. Письма. Мая 10. ро
1522. вийшов перший зошит сеї праці,
вже в септембрі була готова до друку ці
книжка. Перший наклад Біблії розхоплев
так скоро, що таки в грудни того само
року видано вже другий наклад Біблії.

В 1523. році незалежна реформован
церква була вже так сильною, що постано
влено зірвати з Римом всі переговори і сто
яти самостійно.

Аж тепер слідує справа женячки Лю-
тра. Тай ще листопада 30. року 1524. пи-
шучи Лютер до Спалятина каже: „Після у-
способленя мого серця ніколи мені не прий-
десь мати жінку.“ До 1524. року Лютер
не мав жадного наміру женитись. І хоч про-
повідував, що духовники винні женитись,
то самий мабуть і не мав часу подумати за
себе.

Аж на весні 1525. року запізнав ся Лю-
тер з Катериною фон Бора. Сильна, гарне-
го серця і характеру женщина припала е-

му до вподоби і сподіючись, що она стане для него вірною товаришкою его житя, оженив ся з нею червня 13. 1525. року.

Богато є ще других доказів і фактів, які докладно обясняють, що не тому Лютер виступив проти католицкої церкви, щоб оженитись, ані що причиною реформациї є самий Лютер — як се толкує кат. церква, тай люди, що не обзнакомлені як слід зі справою реформациї.

Тому завважити треба ріжницю часу і коли яка подія сталась після порядку, який подає історія:

1. В 1503. році Лютер дістав перший раз Біблію і ся поділала перша на реформу его самого.

2. До читаня Біблії заохотив его Штавпіц, сповідник Лютра в 1506. році.

3. Лютер їде до Риму 1511 року і там бачить неморал і розпасаність тамошного духовеньства.

4. Від року 1512 до 1517. Лютер проповідує і дає свої виклади на підставі Біблії і рівнож проповідує, що спасене осягаєсь вірою, а не ділами.

5. В 1517. атакує римскі надужитя і продаж відпустів.

6. Листопада 28. 1518 року він завзиває церкву до собору, но коли не діждавсь результатів — зриває з Римом на завсігди.

7. 1521. року розпочав Лютер пере
Біблії з оригіналів на німецку мову.

8. В 1524. Лютер ще не мав наміру ж
нитись,

9. Оженив ся доперва в році 1525.

Двайцять і два роки минуло відко
Лютер почав читати Біблію та реформує
ти, між тим, коли оженив ся. Сім ро
вже не був він в жадній звязи з Римом, м
ли оженив ся. Сі історичні факта усуваю
фалшиву гадку, що ніби Лютер тому в
ступив з реформою, щоб оженитись. Ні,
тому — а тому виступив Лютер проти к
толицкої церкви, що совість і Эвангеліє п
реконали его, що Рим є на злій дорозі,
він був на стільки сильного характеру, п
радше волївби був умерти, чим піддатис
римскому тираньству; реформа розпоча
лась давно перед Лютром, тільки що он
потребувала сильного вожда, а сего вожд
післав Господь тоді, коли хотів, щоб люд
обстали за правдою Эвангелія. Лютер бу
тим, що зломив римскі пута і увільнив на
роди від душевної неволї та вказав що тре
ба служити Богу духом і правдою після
вимог Эвангелія, а не відпустами і грішми

Продаване і куповане відпустів за гро
ші підпадає тому самому засудови, який
видав ап. Петро на того Симона, про котро
го говорить ся в Діяніях гл. 8, 18. „Видів-

шиж Симон, що положенем рук апостольских дасть ся Дух сьвятий, приніс їм гроший, говорячи; дайте й мені власть таку, щоб на кого я положу руки, прийняв Духа сьвятого. Петро же рече до него: Нехай срібло твое з тобою буде на погибель, бо дар Божий думав еси за гроші здобути. Нема для тебе частини, ані долї в речі сїй, серце бо твое неправе перед Богом".

Прощене, се тоже дар Божий. Эсли думаеш, що ти годен купити собі прощене гріхів за гроші, в такім разї твое серце неправе і ти рівнож не можеш мати „частини анї долї" в сїй благодати. Эсли вірив ти відпустам, то дивись — ось тобі евангельска пересторога!

Сьвяте Причастіє або Евхаристі

Пятий уступ постанов папи Пія
поясняє науку кат. церкви що до тайни
причастія, кажучи:

,,Визнаю, що в Службі Божій при
сить ся правдива, властива і спасаюча же
тва так для живих, як і померших. Та що
сьвятій тайни Евхаристії є правдиве, су
станціяльне тіло і кров з душею і божеств
Спасителя нашого Ісуса Христа; що хлі
цілій своїй субстанциї зміняєсь в тіло,
вино в кров; котру то переміну зове ка
церква трансубстанциєю. Рівнож визна
що причащаючись лиш під одним, чи др
гим видом принимаєсь Христа в повні
правдивій тайні''. (Ordo Administrandi Sa
ramenti p. 67. London 1840).

Так виглядає доґма катол. церкви п
редана і теперішному поколіну, бо і ни
католики удержують що до Евхаристиї т
саму віру, як було 1840 року. І се уважа
єсь непомильною наукою церкви про Слу
жбу, осьвячене і причастіє навіть під одни
видом.

Щоб надати сій доґмі більше значіня
силу, Собор Трентийский додав таке: ,,Ка
нон І. Єслиб хтонебудь поважив ся запере
чити, що найсьвятійша Тайна Евхаристи
не є правдивим, субстанціяльним тілом і

кров ю І. Христа разом з душею і божеством, що не є она Христом; а скаже, що Він є там як ознака, під видом, чи душевно — най буде проклятий".

Отже дістались мо від католицької церкви не лиш доґму, але заразом і засуд — проклін на кождого, хтоб поважив ся заперечити сю науку основної переміни хліба в тіло, а вина в кров разом з душею і божеством І. Христа. Рим голосить, що ся переміна хліба і вина є правдивою і основною в Тайні Евхаристиї, або Прочастію.

Історичні докази проти трансубстанциї.

Справа Евхаристиї важна. Важна тому, що се тайна і збочити з правдивого поняття дуже легко. Тому розважаючи єї треба конечно оглядатись на те, як про сю справу говорили, як єї понимали ті, що жили в перших віках християньства; порівнуючи гадки треба докладати і дару розуміня яким Господь наділив людину на те, щоб відріжняв праве від фалшу, справедливе від ошуства. В кінци треба порівнати гадку людий зі словами св. Письма, як одиноким жерелом правди — лиш в сей спосіб дістанемо правдиве поняте про Евхаристию.

Що говорить істория про трансубстанцию (осьвячене)? Дуже мало католиків знають, що початкова християньска цер-

ква не вірила в трансубстанцию, та
узнавала причастіє під обома видами хл
і вина.

Папа Гелязій в 492. році говорив в с
ім посланію так: „Тайна тіла і крови н
шого Спасителя, яку принимаємо, се бо
ственне діло, бо стаємось участниками б
жої природи. Хоч однак субстанция і пр
рода хліба і вина не зміняєсь, то без сум
ву обнимає ся тайна образ і подобіє тіла
крови Христа".

Папа Гелязій виразно зазначує, що су
станция хліба і вина не зміняєсь. А Па
Пій IV. виразно зазначує, що зміняєс
Хтож з них говорить правду? Котрий з н
непомильний?

Папа Гелязій каже, що в тайні Евха
ристиї обходить ся образ і подобіє тіла
крови Христа. Папа Пій IV. знова оголо
сив, що в Службі Божій переміняєсь хліб
вино в правдиве тіло і кров Христа і що н
престолі є Христос субстанцияльно, зна
чить і тілом, кровію, душею і божеством
Хтож з них правий? Котрий помильний,
котрий непомильний? Хто правий, чи дав
на Христова церква, чи теперішна, модер
на римска? Чи папска непомильність, с
не комедия?

А ось ще кілька примірів, як ріжни
лись між собою непомильні, що до само

тайни Евхаристиї. Констанский Собор, се була перша законодавча сила, який в червни, року 1415. установив, що міряни мають принимати причастіє лиш під одним видом хліба впрост проти науки Христа, котрий як у Мат. 26. 27. сказано: „І взявши чашу, й оддавши хвалу, подав їм, глаголючи: Пийте з неї всї; а 26. 28: се бо есть кров моя нового завіту, що за многих проливаеть ся на оставленне гріхів". Христос отже виразно зазначив, що чаша крови, причастіє під видом вина належить ся всім.

А знов папа Лев Великий в своїх проповідях, які знаходять ся в кождій бібліотецї, де лиш переховуесь письмо св. отців, каже: „Они (що не принимають чаші) причащають ся Христового тїла недостойними устами, та цурають ся пити крови нашого спасеня; тому духовні власти повинні їх виключити з громади сьвятих". Сей папа називае „принимане причастія під одним видом" Манїхейскою ересию.

Знов папа Паскаль писав в 1118. роцї до ігумена в Клюн такий пастирский лист: „Ми знаемо, що Христос подавав осібно хлїб, а осібно вино і сей звичай ми хочемо проповідувати і удержати на завсїгди в святій церкві, хиба в таким случаю, коли малі дїти або дуже слабі люди не годні проглїнути самого хліба".

Папа Гелязій в листі до епископа М
оріка і Івана (Corp. Jur. Can. Decret
11, 12) каже: „Ми довідали ся, що де
люди причастили ся лиш тіла самого, у
ляючись від чаші. Най же ті люди або пр
ймуть повне причастіє, або треба їм відм
вити зовсім причастія, бо розділити одну
ту саму тайну без сьвятотатства годі".

Оріґін називає хліб Евхаристиї „обр
зом тіла". Ефрем каже: „Він бере хліб в р
ки, благословить і ломить для подоби є
непорочного тіла". Макарій (Проповід
XXII) каже: „Хліб і вино жертвуєсь дл
образу тіла і крови Христа. Ті, що берут
участь споживаючи хліб і вино, душевн
причащають ся тіла Христа. Теодорет (
діяльозї проти Євтихія) каже: „Спасител
обдарив сї наглядні види іменем свого тіл
і крови, не зміняючи їх натури, але дода
ючи ласку до натури". Св. Августин обго
ворюючи заповіт Христа „їжте моє тіло
пийте мою кров" каже: „Оно виглядає на
чеб Христос приказував злочин. Се форма,
якої ми маємо бути очевидцями Христових
страстий, скріпляючи в нашій памяти роз
пяте і смерть єго тіла де наше спасенє раз
довершене і користне для всїх".

Царгородский Собор узнав, що хліб є
лиш образом Христа. Bellorium de Eucha-
ristia (lib. I.) зазначує, що 600 років ніхто

не чув про блуд що до тайни Евхаристиї. Архиепископ з Толостоп каже: „Через 600 років ніхто не чув про науку трансубстанциї". Архиепископ Менц в 847. році з цілою силою боров ся проти науки трансубстанциї. Гавриїл Бель (в своїх письмах про Сл. Б.) каже: „Ми не знаходимо в Біблії яким способом знаходить ся там тіло Христа. Се постанова церкви і єї сьвятих, хоч розумом сего годі доказати". Епископ Фішер пишучи перед Трентийским Собором, каже: Нема ні словечка в св. Письмі, яким можнаби доказати дійсну присутність тіла і крови Ісуса Христа".

Так говорять сї давні отцї самої римскої церкви, які переважно жили вже в шестім столітю по Христі. Сотки подібних примірів можнаб навести, та остаточно що з сего? Студіюйте історию самі. Досліджуйте, беріть безторонну, не-сектаньску історию, яка як найдокладнійше обговорює історию трансубстанциї, так історию старинну як і новійшу, а переконаєтесь, що те, що ми твердимо є правдиве, іменно, що римска католицка церква в перших шістьох столітях сама не узнавала і не вірила, що в Евхаристиї є правдиве тіло і кров разом з душею і божеством Христа і до того часу причащались всї люди під обома видами хліба і вина. Почавши від се-

ного століття пропаґовано сї дві доґми,
не офіціяльно. І наука про трансубстан
не була наукою церкви аж до року 12
до Собору Лятериньского. А науку, що
ряни мають причаститись лиш під одн
видом принято доперва на Констанск
Соборі 1415 року. А в наслідок колотне
яка розгорілась в самій римскій церкві
причини тої трансубстанциї скликано С
бор в Тренті, який видав клятьбу на ко
дого, хто поважив би ся невірити в сю до
му.

Така є істория що до трансубстанци
тої доґми, що приказує мірянам причаст
чись лиш під одним видом. І так римо-к
толицка церква зміняє свої доґми та клят
бами загрожує всїх, що не схотїлиб увіру
вати науцї противній євангелію. Але тем
католики вірять, тай позволяють держат
себе в темнотї і в блудї, а се лиш тому, щ
они рівночасно вірять в непомильність сво
сї церкви. Отворіть очи, дорогі брати —
отворіть і читайте. Перше, читайте Біблію
Друге, читайте історию і переконайте ся
питайте себе, чи будете на дальше католи
ками — темними послїдувателями Риму.

Біблія говорить проти трансубстанциї.

В попереднім уступі було вказано істо-
рично, що римо-католицка церква впрова-

ила догму трансубстанциї впрост противно, як вірували і удержували перші отцї церкви; що введено сю догму між вірних під напором клятьби; що хотяй вірні перших християньских, навіть і католицких часів причастилась під обома видами, а Рим завів догму причастія під одним видом; що римо-католицка церква мимо того, що огошує себе непомильною церквою, сама своєю історнєю перечить собі, бо справдї она помилялась і єї наука нїколи не була і не є тою самою. А тепер най говорить за себе Біблія. Она вкаже, що наука про трансубстанцию і що вірні малиб причаститись лиш під одним видом — ся наука є зовсїм противною засадї св. Письма і науцї самого нашого Спасителя Ісуса Христа.

Найперше пригадуємо ті уступи св. Письма, де Христос установляє Евхаристію. Христос і Ученики сьвяткували празник пасхи так як тодї був звичай. Опісля, при кінци пасхи, Він взяв хлїб і вино і поблагословив їх, як сказано у Матея 26, 21. „І як вони їли, рече: Істинно глаголю вам, що один з вас зрадить мене". За сим слїдували запити одні других, хтоб то властиво був, що мав би зрадити, а вкінци, Мат. 26, 25, коли Юда запитав Христа, чи то він, що зрадить єго, Христос відповідає, що так. Значить ся, Христос і апостоли їли

перед тим ще нім обговорювано про
їли і тоді, коли перепитували одні д
хто зрадить і коли Христос вкінци
хто зрадник, що мусить іти і зробит
задумав — тоді Христос доперва ус
ляє Евхаристию, про що говорять Э
листи як слідує:

Мат. 26, 26. „Чже вони їли, в
Ісус хліб і поблагословивши, ламав і
ученикам і рече: Приймiть, їжте: се є
ло моє".

Мат. 26, 27. „І, взявши чашу, й о
ши хвалу, подав їм, глаголючи: Пийте
всі".

Мат. 26, 28. „се бо єсть кров моя
го завіту, що за многих проливаєть
оставленне гріхів".

Марко, 14, 22. „Як же їли вони,
ши Ісус хліб і поблагословивши, л
і давав їм і рече: Приймiть їжте: се єс
ло моє".

Марко 14, 23. „І, взявши чашу, й од
ши хвалу, подав їм і пили з неї всі",

Марк. 14, 24. „І рече їм: Се єсть
моя нового завіту, що за многих прол
єть ся".

Лука 22, 19. „І, взявши хліб, та од
ши хвалу, переломив, і дав їм, глаголя
Се єсть тіло моє, що за вас дасть ся. Се
віть на мій спомин".

Лука 22, 20. „Так само й чашу після вечері, глаголючи: Ся чаша новий завіт в крові моїй, що за вас пролита буде".

Павло 1. Кор. 11, 24. „і, хвалу оддавши, переломив і рече: Приймiть, їжте, се єсть тіло моє, що за вас ломлене; се робіть на мій спомин".

Павло 1. Кор. 11, 25. „Так само і чашу по вечері глаголючи: Ся чаша новий завіт в крові моїй; се робіть, скільки раз пете, на мій спомин."

Павло 1. Кор. 11, 26. „Скільки бо раз пете хліб сей і чашу сю пете, смерть Господню звіщаєте, доки (Він) прийде".

Сі евангельскі слова взяті є з римо-католицкої Біблії (Douay) і тому ніхто не сьміє сказати, що сі евангельскі реченя підроблені, або перемінені, хоч в протестанских Біблїях они є ті самі і марковані тими самими числами. Отже наука і змисл сих речень є все тою самою наукою Христового Евангелія.

В чім жеж годить ся, чи не годить ся римо-католицка наука про Евхаристию або трансубстанцию з наукою Христа?

1. Католицка церква приказує своїм вірним постити і то цілковито постити від півночи перед тим днем, коли маєсь приймати причастіє, аж до по-причастію.

Ісус Христос даючи перший примір

цілому сьвітови справляв правник п
аж при кінци празнованя, або як
Павло І. кор. 11, 25, „по вечері“ зна
коли всі попоїли, — тоді перевів т
Євхаристиї, благословляючи хліб і в
роздаючи ученикам.

Котраж наука правдива? Чи пр
Христа, що вказав сьвітови, як треба с
дити — справляти сю тайну Євхарис
чи наука попів, які приказують пос
перед причастієм, місто празнувати і
чащатись так, як Христос установив?

Кому повіриш, за ким підеш? Годі
рити обом наукам, бо они обі собі зо
противні. Тут є лиш одно і дуже ясне
тане: Чи Христос помильний, чи Папа?
хтось з них конечно помильний. Є
Христос помильний, тоді Він не бувби
гом, тоді Він не від Духа сьвятого, тоді
ле християньство булоб нічим. Але к
Христос правий, тоді Папа є помильни
наука папів є не правдивою, не — хрис
яньскою — злою.

У Мат. 15, 9. сказав Христос: „Та м
но вони поклоняють ся мені, навчаючи
ук заповідей чоловічих“. Наука, що пер
причастієм треба постити, се постано
католицкої церкви, тому вони марно покл
няють ся Христу навчаючи науку проти
ну науці Христа.

Римо-католики ідуть рівнож проти природного права всесьвіта. Бог є в цілій природі, а они старають ся робити наперекір природі. Чоловік після прав природи мусить відживлятись приймаючи їду пересічно три рази денно. Цілковитий піст перед причастієм не нарушить прав природи в так великій мірі тих людий, що мешкають близько церкви. Але озьмім примір иньший. Фармер, що мешкає 15. миль від церкви мусить встати рано, щоб обійти, худобу, напоїти, злагодити коні і їхати 15. миль до церкви. Він повечеряв минувшого вечера і напрацювавшись вже цілий ранок він змучений і голодний їде до причастія. Нім скінчить ся богослужене і нім він запричащаесь минає полудень. Десь з полудня він вертає домів і за 15. миль їзди він не борше стає на своїм подвірю як о 3. годині. В такім часі, а може і пізнійше і дуже часто по многих других невигодах як дощ, зимова буря, він принимає сніданок мало що не в добу від послідного їдженя. Єсли се чоловік сильний, то ему приходить се не так прикро. Но коли се трафить ся чоловікови нервовому, слабому, то такий чоловік мучить своє тіло, іде проти домагань природи, що домагаесь покріпленя сил, а чоловік видмовляесь, він тим робить кривду здоровлю. Примірів можнаб навести

дуже богато — бувають приміри, що
ждучи довго на причастіє умлівають
прямо з перемученя тай голоду. Хр
сего посту ніколи і нігде не приказу
ніколи і нігде не приказував робити
річний, котрі ішлиб проти закону прир

2. Эслибя слова Эванголія треба
розуміти буквально, тоді Христос
нам їсти своє Тіло і Кров кажучи сло
„Се є тіло моє, яке дасть ся вам; а се
кров, котра прольеть ся за всі. І тут я
еть ся друга фізична неможливість, бо
і те саме фізичне тіло не може знахо
ся в тім самім часі в двох віддальних
цях. А се власне малоб бути, бо учн
Христа спожили Тіло і Кров, яке незад
мало розіпнатись на хресті.

А коли Христос взяв в руки хліб,
благословив і сказав „се є тіло моє“
там, при установлюваню Євхаристні б
присутні два тіла Христа? Після на
Риму, то при установлюваню Євхарис
було двоє тіла — Христос був там с
Тілом і Кровію, а відтак держав в ру
хліб і вино і їх благословив. Отже —
Христос держав в своїх руках тіло Хрис
Він рівнож брав і чашу і благословив—
Христос держав тоді в своїх руках чаш
Это Кровію яка доперва мала пролят
на Хресті?

І знов, колиб треба розуміти слова Эвангелія от так буквально, то ученики Христа їли Это тіло і пили Это Кров, підчас коли Він сидів коло учеників в цілій своїй чоловічій (физичній) особі і говорив до них проповідував, та пророкував що в будуччині наступить. Таке природне явище неможливе перед нашим природним розумом, перед цілим знанем про природу — оно неможливе зі згляду на права природи, які Творець прецінь зволив людскому розумови розуміти. Господь дав чоловікови очи, щоб бачив те, що природне і розум, щоб розумів — требаж сі дари уживати не скриваляючи ні понять про Бога, ані прав природи.

3. Як розумів свої слова Христос, коли казав нам їсти Свое тіло і пити Свою кров? Чи розумів Він сі слова буквально, чи фіґуративно? Щоб дістати достойну відповідь треба отворити Эвангеліє і най ся Книга правда сама пояснить. Ми повинні прослідкувати св. Письмо після слів самого Христа, Іван. 5, 39. „Прослідіть писаня; бо ви думаете в них жите вічне мати; й ті сьвідкують про мене". Нам отже треба знати, як Христос говорив і як слова свої розумів. Христос дуже часто проповідував свою науку порівнанями, притчами, та примірами. Тому треба прочитувати Эвангеліє і при-

глянутись, як Христос звик був про
ти до людий, треба прочитувати под
науку і в той спосіб вишукувати і ро
слова правди. Эвангеліє, се книжк
списана за Эго часів і так, як він зви
говорити.

Нам приміром, ходить о се, щоб
кати, що Христос говорив фіґурат
коли казав (Мат. 26, 26) „Беріть і
Се є тіло моє" — вказуючи на хліб,
„Пийти з неї всі, се есть кров моя н
завіту" — вказуючи на вино.

Ніхто з християн не заперечу
Христос є присутний в причастиї хл
вина, але християни-протестанти ві
що Христос є присутний в євхаристи
ховним способом, а не природним,
прибираючи на себе вид того хліба і ви

Такого образкового способа говор
який уживав Христос, уживають тако
люди на сьвіті. Для приміру наведім т
примір з нашої мови. Кажемо що той
той чоловік „був стовпом церкви".
треба се розуміти буквально і твердити
той чоловік мусів бути якраз муров
або деревляним стовпом церкви? Ні, се
образковий (фіґуральний) спосіб говор
Той чоловік не був справдішним мур
ним, чи деревляним стовпом церкви,
сей вираз, порівнане вказує лиш, що він

рний церкві, дбав про добробут і розвій церкви, працював для неї, був моральним стовпом, але не фізичним. Але кажучи, що половін той був стовпом, ми борше дорозуміваємось про его прикмети порівнуючи їх з тим, чим для будинку є стовп. Такий спосіб виражуваня гадок є приступнійший для розуміня, обрязкова мова наче привязує ум до теми. Такий образковий спосіб бесіди уживав Христос завсігди, коли хотів, щоб якась голошена правда більше закорвнилась у памяти Эго послідувателів або як арґумент, щоб словам надати більше ваги і пр. О много борше запамятуємо такі оповіданя, чи слова, які прибрані в фігуративний спосіб. Христос був особлившим любимцем сего способу виражуваня гадок, як впрочім покажуть повиші уступи Эвангелія.

В четвертій голові від св. Івана сказано, що Христос прийшов до Якової керниці і змучений сів коло неї, щоб відпочити. Ученики пішли в місто за купном. В тім часі надходить щоб жінка зачерпнути води. Христос просить, щоб она дала єму води напити ся. На се завважує жінка (в. 9) „Як се Ти, Жидовин бувши, пити просиш від мене, жінки Самарянки? Бо Жиди не сходять ся з Самарянами". Христос відповів (в. 10) „Колиб ти знала дар Божий і хто

говорить тобі: Дай мені пити, ти пр
Його, й давби тобі води живої". Каж
жінка (в. 11) „Добродію і черпака не
і колодязь глибокий; звідкіляж маєш
жаву?" Христос відповів їй і сказав
„Всякий, хто пє воду сю забажає
хтож напеть ся води, що я дам йому
в йому жерелом води, що тече в житт
не". Бач, як гарно і в приступний
відкриває Христос свою науку сій
жінці. Він говорить про воду і про пи
те, щоб представити їй силу спасеня
св. Духа. Безперечно, що ніхто не
брати сеї живої води от так дословно
скаже, що се є та вода, яку ми ужив
щоб угасити спрагу тіла. Сю воду ро
кождий християнин фіґуративно, як
духовний нашого спасеня який одерж
вірою в Христа, а та віра є жерелом
що Він може нас спасти і приймити, з
ти достойними Єго царства. Христос
говорив про воду душевну, а не матері
ну, Він говорив про ню способом фіґ
тивним, а не буквально і се потверд
сейчас в верші 23 і 24 в тій же самій гл
„Та прийде час, і вже есть, що прав
поклонники поклонять ся Отцеві духо
правдою; Отець бо таких шукає поклан
чих ся Йому... Дух — Бог, і хто покл
еть ся Йому духом і правдою мусить

и просляє нанятись". Що ще більше треба казати? Каже йому Христос зазначує тут, що єли служиш Бо-ка не маєш, то служиш Йому духом, значить доба-маєш воду й в хлібі і вині Бога — Духа, а на тілес-казав (в. 13) ого, як сего вимагає Рим від своїх послі-ажає знов вателів.

йому, буде Подібну науку подав Христос Нікоди-житте віч ови (Ів. гл. 3) коли той прийшов до Хри-ний спосіб та і питав як осягнути житє вічне. Хри-сій чужій тос сказав єму (в. 3) „Коли хто не наро-ро пите на ить ся звиш, не може видіти царства Бо-сеня через ого". Коли Нікодим ще не зрозумів сего о не буде обре, Христос додав (в. 5) „Коли хто не овно і не одить ся з води й Духа, не може ввійти в уживаємо, арство Боже", бо (в. 6) „Рожене від тіла— у розуміє ло, а рожене від Духа — дух". Тут гово-о, як дар ить Христос фігуративним способом про одержуємо відроджене", яке сповняєсь в першій мі-ом надії, хрещенем, а друге вірою в Христа. Чиж ити, зділа- ожна в якийсь спосіб розуміти сю справу стос отже т так дословно, буквально? Ні, тут бесіда атеріяль- о душевне відроджене, а не тілесне.

и фіґура- У Матея, гл. 5, каже Христос до своїх тверджує учеників (в. 13) „Ви сіль землї". В. 14. „Ви мій главі: світло сьвіту". Чиж Христос мав би тим правдиві ним сказати, що єго ученики є тою со-духом і ю, яку уживаємо до наших потрав, або окланяю- ким сьвітлом, яке уживаємо до осьвітлю-покланя- ня наших кімнат, сьвічкою, чи лямпою? ить по- и радше розумів Він, що єго ученики ма-

ють показувати сьвітови примір хр
ского житя так, щоб і ми бачили с
гу? Ніхто не скаже, що Христос ро
слова буквально, але віримо, що се
ративний спосіб бесіди.

Іван, 14-6, сказав Христос: „Я
й правда й житте".

Іван, 15-5, говорив Христос: „
градина, ви віття". Він називає себ
градиною, Отця Свого — виноградн
нас виноградним віттєм. Чиж говор
про той виноград, що росте собі десь
в саді, чи радше говорить Він про С
наші відносини до Него і Бога-Отц
отже мусимо признати се друге, з
що Христос говорив про духовний
град і говорив про сю справу фігур
а не буквально.

Іван, 10–9, читаємо: Я — двері;
коли хто ввійде, спасеть ся, і входи
й виходити-ме і знайде пашу". В 1
пастир добрий" і пр. Чиж розумів с
стос от так буквально, що Він є де
ними дверми неба, які треба буде отв
щоб впустити до царства єго вибр
Ні, ніколи, ніхто не може робити так
ключеня. Він знов говорить се в ф
тивний спосіб і дає до розуміня, що
нем — смертию на хресті Він отвиро
царство.

Нема що подавати ще більше примірів; ними примірами прибране ціле євангеліє. Приходимо отже до заключень, що: 1. Христос уживав фіґуративного способу бесіди, щоб Божественну Науку зділати приступнійшою для людий; 2. Сего способу бесіди уживав Христос в найважнійших правдах євангельских, як пр. про спасене з Никодимом, коли то заявив, що кождий, що хоче бути в царстві, мусить відродитись, в блаженьствах і пр. 3. Того самого фіґуративного способу ужив Христос і тоді, коли установив Эвхаристию. Слова „Се є тіло моє" відносять ся до хліба, який представляє духовне Тіло Христа, а „Се есть кров моя" відносять ся до вина, що представляє Його Кров.

Завважати треба ще, що Христос говорив фіґуративно перед установленем Эвхаристиї, говорив так підчас Господньої Вечери і богато фіґур вимови уживав Він і по Вечері. Іван гл. 12–36. Христос називає себе „сьвітлом сьвіта", гл. 14–2, Він каже, що „у Отця мого є много кімнат" гл. 14.6. називає себе дорогою, правдою, житєм, а ще дальше називає себе виноградом, а учеників віттєм.

Перед Господньою Вечерою називає себе сьвітлом „я є сьвітло", підчас Вечери каже „се есть тіло моє" — „се есть моя

кров", а зараз по вечері каже „я вин
Як отже може Рим твердити, що
Христові висказані перед і по Вечер
поднїй треба розуміти фіґуративно, а
ні, ті що відносять ся до Эвхаристиї
розуміти буквально, колиж спосіб
ясний, кождому зрозумілий і всі з
що Рим милить ся. Рим обстоює при
тому, що знає, що є люди, котрі вір
непомильність папи.

А є ще один і то найважнїйший
який розвязує ціле се питане і заявля
Христос мав на гадці не фізичне тіло,
ха і що змисл Эго слів треба розуміт
ховно, а не матеріяльно, як се учить
ска церква, про субстанцию. В Іван
6–51. каже Христос: „Я хліб живий,
неба зійшов. Коли хто їсть сей хліб,
ме по вік; а хліб, що я дам, се тіло мо
я дам за житє сьвіту. Верш 52. кажуть
ди: „Як може він дати нам тіло їсти"?
каже Христос: „Як не їсте тіла Сина
вічого й не пете Його крові, не маєте
в собі" — 58. „Се хліб, що з неба зій
Не як батьки ваші їли манну тай пом
ли; хто їсть сей хліб, жити ме по вік.
60 верш: „Многіж слухавши з учеників
го казали: Жорстоке се слово" — а в
вершику розвязує Христос цілу тайну
ої фіґуративної бесіди і каже: „Се дух,

я виноград
и, що слов
Вечері Гос
вно, а серед
истиі треб
посіб бесід
всі знаємо
е при свої
ві вірять
ший доказ
аявляє, що
тіло, а Ду
зуміти ду
учить рим
Івана, гл.
вий, що
хліб, житт
ло моє, що
ажуть Жи
сти"? 53,
Сина чоло
аєте житя
а зійшов.
повмира
о вік." —
ників Йо
а в 63.
айну сво
дух, що

живляє; тіло не годить ся ні на що. Слова
о я глаголю вам, се дух і життэ"!

Жиди шемрали між собою за те, що
ристос назвав себе хлібом і житем, яке
ниходить з неба і думали, що се жерсто-
сть істи тіло і пити кров. Так шемравби
ждий і так думалиб ми всі, колиб ми
лови Христа брались розуміти буквально,
к се толкує римска церква. Але Христос
зав, що жиди беруть Эго слова буквально,
о они думають, що їм прийдеть ся їсти
іба фізичне тіло — мясо і кров — тому
ін сейчас пояснив, що значіне Эго слів є
уховне, а слова треба розуміти фіґуратив-
о. Матеріяльне тіло не може дати житя
чного — „тіло фізичне не годить ся ні
ащо" — „се дух, що оживляє", духовно-
о тіла причащаєм ся, тіла — корму душе-
ного Христового, яке стаєсь у вас житем
є запорукою вічного спасеня — хліб і ви-
о є лиш фіґурою — образом — видом!
аже Эв. Іван, гл. 3—16. „Так бо полюбив
ог сьвіт, що Сина свого единородного дав
доб кожен, віруючий в Нею, не погиб, а
зав житє вічне". Павло до Коринтян, гл.
0—16, писав: „Чаша благословення, кот-
у благословляємо, хиба не єсть общенне
(причастіє) крови Христової? хліб, що пе-
еломлюємо, хиба не єсть общенне тіла
Христового?" Чиж не зазначує Павло ви-

равно, що хліб є лиш причастієм тіл
стового і вино, лиш причастієм Эго
А в тій самій главі, стих 3 і 4 каже
„і всі ту саму їжу духовну їли; і в
самий напиток духовний пили; бо п
духовної скелї (скали) що йшла за
скеляж була Христос". Тут знова
уживає фіґуративного способу мови і
вае Христа скалою, і знов потвердж
тіло і кров (хліб і вино) треба ро
не буквально, а фіґуративно — ро
треба тіло і кров не фізичне, матері
а духовне.

Христос казав „се есть тіло м
есть кров моя". Павло знов каже, що
пили з духовної скелї, що йшла за
скеляж була Христос". Чиж Христо
буквальною скалою? А прецінь Рим у
що коли піп виговорить слова осьвя
то сейчас сходить Христос на вівтар і
буває там разом зі своєю душею і
ством під видом хліба і вина і то пере
так на однім, чи тисячу, чи десять
вівтарах в однім і тім самім часї! Чи
домий чоловік годен се вірити? Ми
вірити так давнїйше, бо так навчав
а ми думали, що папа є справдї непо
ним, але чи годні ми так вірити нинї
Эвангеліє не дає нам аж надто доказі
Рим помилив ся — дуже помилив ся

ливо в доґмі про трансубстанцию; що Рим є на блудній дорозі; що Рим пішов на супереч прав природи і зробив з хліба і вина видимого божка; що Рим закриває перед людьми Эвангеліє тому, щоби присилувати людий вірити в трансубстанцию і в непомильність папи, хоч ті римскі доґми є основно противні науці Эвангелія? Чому римска церква пішла такою дорогою, чому она се так робить, чому? Бо коли Рим навчить вас вірити, що на престолі, підчас Служби Божої є присутний Христос тілесно, з душею і божеством (виж віруючи в непомильність папи не сьмієте прикладати свого розуму і слідити за правдою) і коли Рим призвичаїть вас вірити, що за таку прислугу ви одержуєте осібні ласки — відпусти — то тоді ви є певним стадом римскої церкви тоді ви повірите, що ваш піп є заступником Христа, що піп є паном над Христом і Эго скарбами, що піп справді прощає вам гріхи, тоді — тоді попи роблять вас справжніми невольниками з вашим послушеньством, а передовсім з вашою кишенею.

В тім лежить інтерес Риму, щоб задержати вас в добровільнім підданьстві попови, щоб ви вірили в его власть відпустити вам гріхи і що він запровадить вас до неба; Рим хоче, щоб ви стали защитником обох, попа і цілої римскої церкви.

Причастіє під одним видом.

Вправді Причастіє під одним ви
(хліба) практикує Рим лиш між римо-к
ликами. Однак Рим вірить і стремить до
го, щоб і всхідна (греко) католицка цер
приймила всі практики західної католи
церкви — тому обговоруючи сю тайну
лишаємо і сего звичаю, який практику
поки що лиш в римо-католицкій церкві

Історія каже, що шість сот років п
нимали християни причастіє під обома
дами, хліба і вина, принимали тим спо
бом і сьвященники і міряни. Доперва в
мім столітю по Христі відорвалась ча
церкви від вірувань і практик початко
церкви — від св. Отців і аж в 1415 році,
Констанскім Соборі, римска церква на
переч науці Эвангелія і проти волі єї
них впровадила доґму, що міряни ма
причащатись лиш під одним видом.

А як говорить Эвангеліє? Там тр
питати, бо Эвангеліє є дорого-сказом хр
тиян. Эсли доґма, що міряни мають при
щатись лиш під одним видом — сли
доґма не годна устояти перед наукою Эв
гелія, то она є нехристияньскою і блудн
наукою. Мірянам вільно споживати хл
тіло. Отже ходить лиш о питанє, чи Р
робить слушно, коли заказує мірянам

но. Понизші слова наведені з римо - католицкої Біблії (Довау) — значить, ніхто не може закидати, що они взяті з протестанскої Біблії, чи з жерел некатолицких.

Мат. 26,—27. „І, взявши чашу, й оддавши хвалу, подав їм, глаголючи: Пийте з неї всі".

Мат. 26—28. „Се бо есть кров моя нового завіту, що за многих проливаеть ся на оставленне гріхів".

Марк. 14—23. „І, взявши часу, й оддавши хвалу, подав їм і пили з неї всі".

Марк. 14—24. „І рече їм: Се есть кров моя нового завіту, що за многих проливаеть ся".

Ів. 6—53. Речеж їм Ісус: Істино, істино глаголю вам: Як не їсте тіла Сина чоловічого й не пете Його крові, на маете житя в собі".

1. Кор. 11—25. „Ся чаша есть новий завіт у крові моїй; се робіть, скільки раз пете на мій спомин".

Констанский Собор установляючи причастіе для міряи лиш під одним видом, сказав: „Хотяй Христос установив Тайну Евхаристиї під обома видами і хотяй первісна церква практикувала звичай причастя під двома видами, то від тепер постановляеть ся як незмінний закон, що міряни

мають причащати ся лиш під одним
хліба".

Так сказала католицка церква
установляла сю доґму. Колиж она са
вагала ся заявити, що перші хрис
принимали причастіє під обома видам
Христос установив Евхаристию під
видами, а она робить инакше — то х
треба сеї справи обговорювати дальш
повинно бути ясним кождому думаю
чоловікови. А решту сьвідчать самі
Христа: „Пийте з неї всі" — „Се ест
моя, що проливаеть ся за многих". Н
же Христос, шо єго Кров проливае
лиш за апостолів, чи лиш певної каст
дий, але „за многих" — значить, т
міряи, як і духовеньство. Перші хрис
принимали причастіє під обома вид
що они були першою безпосередною
квою Христа, проте їх звичай і їх на
властивим апостольским звичаєм і на
Христа. І сі два факти не заперечує
станский Собор. Колиж так, то всяк
питає, яке право мав Констанский
зміняти апостольский звичай? Рим од
устами хвалить ся, що кат. церква є
тольскою, а другими устами ухвалю
підставну доґму противну апостол
звичаям і науці. Деж їх непомильніст
помильна наука? Хто помиляєсь: на

Христос? Оба помилятись не можуть.

Римска церква каже, що при Господній Вечері були лиш Апостоли, тому чаша не відносилась до міряи. Чисто езуїцка наука. Бо еслиб приймити сю науку, то і хліб не відносив ся до міряи, бо Христос подав Евхаристию під обома видами (хліба і вина) і то при тій самій нагоді, в тих самих обставинах і тим самим апостолам. І в такім разі, після науки кат. церкви до вічного житя булиб покликані лиш апостоли? Ні, ніколи. Христос передав ключі вічного царства апостолам і приказав передати їх всім людям цілого сьвіта. Він установив тайну Господньої Вечери роздаючи апостолам хліб і вино і заявив їм, що те саме мають робити они між вірними „на спомин" єго смерти на хресті, якою спасаєсь сьвіт.

Ще одну причину подає кат. церква— она відмовляє вірним вино тому, що дехто не зносить запаху вина. Міліони протестантів принимають вино і терплять єго запах, лиш римо-католики відпекують ся, хочби від сего залежало вічне житє. А не задить оно попови пити вино що днини, то чомуб християнин не мав приймити єго раз на рік? А если споживане вина і хліба дає житє вічне (Ів. 6-55) то чи не повинен кождий християнин бодай раз в рік приймити

вино, хочби оно і не до вподоби ст
хови?

Ще одну причину ставить рим
ква, кажучи, що „подаючи кров Х
всім, можна дуже легко розіляти". —
се їх наука. Христова кров раз прол
хресті за всіх. Як можуть попи знов
ливати єї? А слиб оно і справді так,
баж неможливо, щоб якась окруш
хліба не упала тай не затратилась? А
кажуть, що „вино псуєсь, тому не
єго для хорих передержувати". Єсли
і вино переміняють ся в тіло і кров Х
то чи повинниб они псуватись? При
трохи, любий читачу, на сій точці і
повись тай подумай, чи можливо, п
словами якогось там попа перемін
хліб в тіло, а вино в кров Христа, та
відтак сі річи псувались?

Ціла справа маєсь от так: Рим п
зав мірянам причащати ся лиш під с
видом хліба. Христос каже (Ів. 6, 56)
не пє Його крови, не має житя віч
Чиж підеш за наукою римскої церкви
принявбись чаші хоч від неї залежить
вічне? Чи радше підеш за Христом
стоїш при євангелію, тай приймеш ч
щоб жити вічно? „Хто їсть тіло моє
мою кров, має житє вічне і я воскрешу
останнього дня" (Ів. 6, 54).

Спасена через Марію.

Кардинал Гіббон сказав в своїй книж-
„Віра наших батьків" так: „Вправді
отестанскі церкви відмовляють ся почи-
и Сару, Ревеку, Рахиль, Мірію і Рут,
теру і Юдиту — женщини Старого Заві-
Елисавету, Анну, Магдалину і Марту
в Нового Завіта, — то знов треба уважа-
щоб імя Марії, Матери Ісуса було в
повідний їй пошані, бо инакше дуже
ко можна попасти в ідолопоклоньство."

А дальше стараєсь кардинал доказати,
римска церква не приносить Марії
тв, а лише почитає єї. Оба ті твердже-
е неправі і не дають кредиту — не обо-
яють кат. церкви. Що до першого твер-
ня кат. церкви, то кардинал дає доказ,
він ніколи не був присутним на проте-
нских богослуженях. Він дає явний до-
невіжества протестанских релігійних
ктик, а при тім вірить, що такою сліпо-
есідою пошкодить їм, тому і лишає се
акт. Но таке твердженє кардинала є
їм мильне. Протестанскі церкви почи-
ть женщини так Старого, як і Нового
та. Они почитають кожду женщину че-
о характеру і чесних діл. Що більше,
почитають Марію, матер Ісуса як най-
шу між жінками, найщасливійшу, як

таку, що удостоїлась подати І.
людске тіло. І нема обави пересад
шані, доки є бажане лиш почитати

Що до другого твердженя, будьт
толицка церква лиш почитає Марі
приносить їй жертв, то треба знова
ти, що кардинал сей Гіббонс не
слід практик самої католицкої це
хоч кардинал, як і ціла кат. церква
боронять ся, що не приносять он
жертв, то таки з їх власних письм (
можна навести богато примірів
джень висказані католицькими до
ками. Но за примір най послужи
би „Слава Марії," книжочка, як
лики, уважають як непомильну в по
Марії і відносин кат. церкви до М
суса. Сю книжочку написав св.
Лігурі, а затверджена она дня 9. сі
року через Кенріка, Філядельфійск
скопа. Сю книжку беремо як доказ
толицка церква не лиш почитає М
приносить їй жертви.

Цариця Милосердія.

Рим приносячи молитви до М
зиває єї Царицею Милосердія і уваж
жерело всякої благодати, а Самого
уважає Королем Справедливости.
що слиби не заступництво Марії

ос не бувши так щедрим і меньше милосердним в прощуваню гріхів. В книжочці „Слава Марії" каже кат. кардинал, стор. : „Царство Боже складаесь зі справедливости і милосердія. Господь розділив его і держав собі право справедливости, а право милосердія поручив своїй Матері тоді, коли она приняла і дала сьвітови вічне слово. Так отже, она стала „Царицею Милосердія," а еї син „Королем Справедливости." А знов на стороні 78. тоїж книжочки пише кардинал ось так: „Іди і прибіжи до матери-милосердія; відкрий перед нею рани своеї душі, а Марія покаже свому синови грудь, з котрої він діставав житє, а й еї покарм розжене злість і у смирить его гнів."

Коли Бог дав Марії таку силу? В Біблії нема про щось подібне ані найменьшої згадки. Дорогий читачу, пристань на хвилину і застановись і подумай: чи, коли-б Господь розділив свое царство і половину него віддав Марії, чи не повиннаб Біблія згадати про се? Що більше, чи не повинна Біблія — Слово всевідучого Бога величати Марію, еї милосердіе, та еї силу? А оно противно Біблія ані одним словом не згадуе про силу Марії. Чиж Біблія не е достаточним доказом, що Господь ніколи не давав Марії такої власти? А Христа представляють як

деспота злосного тай повновo гніву
зі мною до Біблії і подиви і переко
як страшно очернив Рим Христа,
повний є любови і милосердія.:

Марк. 10, 14: ,,Христос рече: Д
тям приходити до мене, й не боро
таких бо царство Боже."

16. ,,І обнявши їх, положив р
них, і благословив їх."

Лук. 11, 13. ,,Колиж ви, лихим
ши, знаєте добрі дари давати дітям
якже більш Отець із неба не дасть Д
тим, що просять у Него."

Жид. 2, 17. ,,Звідсіля мусів у
подобитись братам, щоб бути милосе
і вірним архиереем у Божому, щоб о
ти гріхи людскі."

18. ,,У чому бо сам пострадав,
шуваний бувши, може і тим, що спо
ють ся, помогти".

Жид. 8, 12. ,,Тим що милостив
на неправди їх, і гріхів їх не згадува
більше".

Котреж праве? Чи Рим, що без д
Біблії ставить Марию на місце Хр
приписує їй право милосердія, а Х
уважає жорстоким судиєю? Чи Біблі
тра не приписує Марії такого пра
Христа не уважає жорстоким судиєю
описує єго як батька для діточок, що

ить всіх, що дає більше, чим ми просимо, що став чоловіком, щоби заключати завіт милосердія? Котреж праве? Господь післав Ісуса Христа свого Сина, щоб полюбив, щоб поміг, тай щоб спас. І деж є потреба більшого, чи иньшого милосердия? Чи Мария надасть більше краси любові Христа і єго милосердию коли возьмемо єї прямети від Него і припишимо їх Марії? Ні, ніколи.

Мария посередником між Богом, а людьми.

Католики навчаючи діточок молитви, віддають їм зарівно „Отче Наш" як і „Богородице Діво". І призвичають дітий дивитись на Марию як на посередничку між Богом а людьми нарівні з Христом! Призвичаєне відбиваєсь в пізнійшим віці вже виразнійше. Церков практикує більше неженьства до Марії, чим до Христа; тим і вірні удають ся до неї борше, чим до Самого Спасителя. Они вірять, що Мария вислухує так само їх молитви, як і Христос і послід з їх молитви є той, що і до Христа. Чи не так? Диви — ціла Русь кличе до Марії „Пречистая Діво, Мати руського краю, спаси тебе величающих! Радуй ся Бога невмістимого вмістилище; Радуй ся двере спасенія; Радуй ся подательнице боже-

ственння благости! — а тимчасом та
найбіднійша, обдерта, голодна, сто
ярмі темноти і деспотизму! Відколи
попалась в руки єзуїтів, відтоді проп
доля, помимо того, що безнастанно м
до Марії і величає: Радуй ся вічного
умоленіє! Глянь на другі краї, на І
дию, на Італію, Іспанію, що знищен
ведені до убожества тонуть в неморал
колишні держави, що славились ку
рою, еманципацією, надавали тон ж
нині — нині молять ся до Марії і дум
що їх молитва вислухана. Диви на Ф
цию, доньку Риму: Колись она слав
нині деґенеруєсь. Люди оминули
дорогу а пішли бічною і думають, що
„Отець велить сонцю сходити над ли
й добрими і посилає дощ на праведн
неправедних" (Мат. 5, 45) то сї благо
одержують они від Марії, тай тому
дають їй молитву благодареня, дають
тви, почитають єї на рівні з Христом.

Що римска церква уважає Марию
серединком між Богом, а людьми, сьві
понизші реченя, взяті з їх книжочки „
ва Марії":

Стор. 36. тої книжочки сказано: „Р
мо переконані, що коли Марія зістала
чаною як Цариця Благодати, то се на
щоби і найбільший грішник міг прий

неї як до посередника між Богом, а людьми".

Стор. 70: „Я повинен усердно надіятись, що буду почислений до того множества щасливих, що спасені за твоїм посередництвом".

Стор. 80: „Самий Спаситель дав їм запоруку сего, щоб здїлати єї заступництво повним сили".

Стор. 125: „Марії самій полишено спасти їх через єї заступництво повне сили".

Стор. 156: „Посередництво Марії конечне для нас".

Стор. 161: „Церква взагалї признає, що посередництво Матери Бога є не лиш потрібне, а конечне до спасеня".

Стор. 172: Бог нїколи не спасе нас без посередництва Марії".

Так твердять католики в книжцї посвяченій набоженству Марії. Се їх наука. Рим впрост учить, що ми не можемо бути спасені без посередництва Марії і що Христос самий здїлав єї посередничою між Богом, а людьми, даючи їй повну власть. Тяжко зрозуміти, як вірні римо-католики можуть приймати таку гипокрицку науку. Се безперечно дїєсь лиш тому, що люди не знають євангелія, а в слїпім піддаństві слухають наук попів і папи, які кождого

часу готові надужити річи, котрі належ
виключно до Бога.

Учіня в римскій церкві є того ро
що чоловік прямо не знає, що одиноі
посередником між Богом, а людьми є С
ситель Ісус Христос, а не Марія як сказе
до Римлян 8.34: „Хтож се, що осудж
Тож Христос умер, бо й воскрес; Він і
правиці в Отця, Він і заступаєть ся за нас

А знов до Жидів 7,25: „Тимже і спас
може до кінця приходящих через Нього
Бога, будучи вічно жив, щоб посередник
вати за них".

Рим учить, що ніхто не може спастис
без посередництва Марії, а Эванеліє
згадує про се ні словечком, ані найменьш
го сліду про се нема. А противно хоч
лиш сі два реченя, наведені з Біблії висш
вказують і сьвідчать, що Христос один
нашим посередником і що лиш Христо
треба спасатись. Эслиж Рим правий і непо
мильний то Біблія і Христос помиляют
ся, бо сі два жерела учать про заступниц
тво перед Богом зовсім противно. В таки
случаю ціле християньство булоб комедиє
і Рим остаточно лишивби ся без підвалини.
Але если Эванеліє є правдою, то Рим гру-
бо помилив ся, а за тим не є непомильним.

Марія як заступниця і посередничка.

Рим учить рівнож, що Марія є нашою заступницею і посередничкою. В книжочці „Слава Марії“ зазначена ся наука зовсім ясно і виразно.

1. Як заступниця.

Сторона 184. „Э се в суги річи правдою, що жадне сотворіне не годно виблагати для бідного грішника стільки і так великих ласк як наша найласкавійша заступниця; бо Спаситель замало уважав єї як свою слугу, а більше почитав єї як свою матір“.

Стор. 191. „Матер Божа в своїй печаливости є заступничкою всіх“.

Стор. 192. Людство має лиш одного правдивого заступника в небі, Тебе, сьвята Діво і ми можемо сьміло назвати єї нашим одиноким посередником“,

2. Як посередничка.

Сторона 31. „Бог вивисшив Тебе до достоіньства Цариці на те, щоб Ти посередничила і виєднувала прощеня для роду людского“.—

Стор. 124. „Марія посередничка спокою явилась на землю на те, щоб вдержати руку Божу, та щоб улагодити єго гнів“.

Рим не може подати ані одного доказу з св. Письма з відки Марія дістала власть як заступниця і посередничка. Не може

навести анї слів самого Христа анї Эго а
столів. Бо власть заступництва і посере
ництва дані лиш Христови, лиш Эму са
му і велику образу наносить Рим Христо
коли без найменьшого управосилення від
має сю власть від Христа змагаючись пр
писати єї Марії.

Св. Письмо говорить:

І. Івана 2, 1. „Діточки мої, се пи
вам, щоб не грішили, а коли хто згріши
заступника маємо перед Отцем, Ісуса Хр
ста праведника".

І. Тим. 2, 5. „Один бо Бог і один по
редник між Богом, а людьми чоловік Іс
Христос".

Жидів 9, 15. „І задля того Він по
редник нового завіту".

Сї евангельскі речення сьвідчать п
гіпокрицтво Риму, який учить що Марія
нашою і то одинокою заступничкою і по
редничкою. Св. Письмо виразно каже, п
лиш Христос є заступником і посередни
ком між Богом, а людьми, а се сьвідоцт
Эвангелія виключає всяки претенсиї Мари
чи якогобудь другого посередника і потвер
джує один факт, що лиш Христос є наши
посередником перед Отцем небесним.

Марія як дорога, двері, надія і прибіжище.

Ще одно фалшиве становище приписує им, коли споглядаючи на неї, уважає єї дорогу, двері, надію і прибіжище грішників.

— „Слава Марії" на

Стороні 85. „Всяка благодать, яку лиш ержуємо, іде через руки Марії".

Стор. 110. „Марія є на ею всіх дітий дама".

Стор. 121. „Марія є твоїм містом прижища, одинокою твоєю надією."

Стор. 35. Рим вкладає в уста Марії ідуючі слова (ніби Марія сама говорить): Я є радостию справедливости і брамою — верми, якими переходять грішники до ога".

Стор. 159. „Марію називаємо також ебесною брамою, бо ніхто не входить до ої домівки як лиш через неї".

Приписуючи сї прикмети Марії, Рим овсім призабув Христа і Біблію, де знов иразно сказано, що лиш Христос є дорою, а не Марія.

Іван 14,6: „Рече йому Ісус: Я дорога правда, й житте: ніхто не приходить до тця, як тільки мною".

Жидів 6, 18 до 20: „Ісус є наш вті-

шенем, нашим прибіжищем і надіє

Колиж Христос є дверми, д
правдою, життєм і проче, то не мо
самим бути і Марія.

Спасенє через Марію.

Рим не лиш учить, що Марія є
заступницею і посередничкою, ал
дить ще, що Марія має таку саму сп
сеня як і Христос. Що більше, Рим
що ніхто без Марії не може спастись.
наукою понижає Рим поняте про с
Христа о стілько, о скілько вивисп
силу у Марії і цілий плян спасеня
дає Рим на бік. Се докаже св. Пись
перше перебираємо з книжочки „Сла
рії" сї реченя, котрі сьвідчать, що Р
лять ся до Марії як до Спасительки
Христови.

Стор. 29. „Она є панею, не на т
карала грішників, а помилувала і про
Стор. 32. „Як тіло без повітря, т
ша не годна жити, не прибігаючи до М
Стор. 92. „Уповай на Марію, а н
деш в розпуку; іди за нею, а не зблу
позволь, щоб сї рука хоронила тебе,
будеш мав чого боятись і т. д. Роби се
деш жити".

Стор. 171. „Спасенє всїх людий
покрові Марії".

Стор. 267. „О солодка, О щаслива — ерть тих, котрим Господь призначив спа- ись і дозволив в послідній хвили житя мовити всеспасаюче імя Марії".

Не треба Римови иньших слів, якіби нійше вказували, що вірні римскі като- ики молять ся до Марії, як до спаситтель- сьвіта. В догмі про чистилище учить мска церква, що деякі грішники не мо- уть бути спасеними, бо гріхи їх завеликі. е тут ні. Марія спасає хочби число гріхів хочби они як великі були — се доказ су- ечности єї наук.

А дальше римска церква уважає Марію рівну Христови, навіть висше; се по- ерджують слідуючі реченя:

Стор. 85. „Щоб здобути житє благода- , потрібно нам душевної сили, якаб дала м спромогу устояти перед всякими на- дами ворогів; а сю силу одержуємо лиш д Марії".

Молитва — Стор. 96. „Я не потребую льше вже боятись ані гріхів, бо ти їх очи- тиш; ані диявола, бо ти сильнійша, навіть д пекла, сильнійша від твого сина (Хрис-), коли він справедливо обурить ся, бо но твоє слово успокоює єго".

Стор. 237. „Леон бачив раз в захваті і драбини. Одну червону, а на верху тої ебини був Ісус Христос. Другу драбину

білу, а на верху неї бачив він Марія
завважав, що богато людий пробували
першою драбиною. Вступивши кілька
лів, они падали. Знов пробували л
знов падали і ніколи не дістались до
шка. А голос сказав їм, щоб проб
лізти другою драбиною. Они незадов
дійшли до гори а рука Марії помо
дістатись на вершок драбини".

Стор. 288. „Той, за кого вставляє
рія, може бути певним свого спасеня
якби він вже був в небі. Але ті, що
бують, або недбають за єї поміч, пр
на віки. Бо она є каче містком спа
який Господь приготовив для нас, що
безпечно перейти через всї води на
житя".

Коли ми маємо дивитись на Марі
на одинокого спасителя після науки
який учить, що ніхто не може спасти
неї; коли ми маємо молитись до неї я
такої, що подає прощене гріхів, якої
можна одержати навіть від самого Б
коли маємо уважати єї як висшу від Х
та, котрого Бог післав спасти сьвіт
такім разї пощо було Христови сходит
сей сьвіт і жити тут, знаючи, що вже
ним був на земли один спаситель (М
Мати Єго), котра остаточно могла заст
ти Христа в спасеню сьвіта так, як в

має Его місце нині після науки Риму? Наверуваєсь питане, пощо Господь посилав двох спасителів, коли сьвітови потрібно було і нині потрібно лиш одного? Ми зовемось християнами, послідувателями Христа, а Эвангеліє є Духом натхнена наука Христа через его апостолів — тому приймаючи Біблію як наш одинокий дорогоская, звернім ся до него а довідаємо ся, чи Господь давав нам двох спасителів; побачимо, чи Марія має рівну власть з Христом; побачимо чи не власне Христос і лиш Христос є нашим Спасителем.

Еф. 3, 9. „І з'ясувати всім, що се за спільність тайни, закритої від віків у Бозі, що сотворив усе Ісусом Христом".

Верш 10., щоб обявилась тепер князівствам і силам на небесах через церкву усяка премудрість Божа".

В. 11. „по вічному установленю, котре зробив у Ісусі Христі, Господі нашому".

Кол. 1, 15. „(Христос) котрий есть образ невидимого Бога, перворідень усякого творива".

В. 16. „Бо ним сотворене все, що на небесах і що на землі, видиме й невидиме, чи престоли, чи панства, чи князівства, чи власті — все Ним і для Него сотворене".

В. 17. „Він есть перш усього і все в Ньому стоїть".

В. 18. „І Він голова тілу і церкві
початок, первородень з мертвих, щ
всьому Йому передувати".

В. 19. „Бо зволив (Отець) щоб у Н
вселилась уся повня".

З повисше наведених стихів вихо
що Господь сотворив сьвіт не для М
але для самого Христа, через котрого
стоїть, котрий має всьому передуват
Ньому має перебувати уся повня. Сли
те Господь сотворив сьвіт для Христ
котрому перебуває вся повня, то Марія
може і не має частини того, що сотво
виключно для Христа. Тому Рим обра
і понижає Христа коли намагаєсь відо
ти сю власть від Христа і приписати М
те, що Господь призначив лиш Эму само
В сім случаю Рим є анти-Христом і д
помильним.

Ів. 14, 6. „Рече йому Ісус: Я дорога
правда й житте: ніхто не приходить до
ця, як тільки мною".

Ів. 3, 35. „Отець любить Сина, і
дав у руки Йому".

Св. Петро сказав про Христа, Д
4, 12: „І нема ні в кому друг
му спасеня, бо й нема ин
шого імени під небом, дан
го людям, щоб ним спасти
нам".

I. Тим. 2, 5. „Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос".

II. Іван 1, 9. „Кожен, хто переступає, а не перебуває в науці Христовій, не має Бога".

Повисші реченя і цілі довени подібних доказують, що сьвіт сотворений і відданий Христови і нема другого імени під небом, на котрого можна покладати надію спасеня — є лиш одно імя, Ісус Христос!

Колосс. 2, 12. „Погрібшись із Ним крещеннєм і в котрому і встали вірою в силу Бога, котрий воскресив Його з мертвих".

Іван 14, 2. „В дому Отця мого осель богато. Колиб ні, сказавби вам: Йду наготовити місце вам".

Верш 3. „І, як пійду та наготовлю вам місце, знов прийду і прийму вас до себе, щоб де я і ви були".

Рим. 5, 15. „Та не так і дар, як прогрішенне одного многі померли, то много більше благодать Божа і дар благодаттю одного чоловіка Ісуса Христа у многих недостаткували".

Іван 3, 16. „Так бо полюбив Бог сьвіт, що Сина свого єдинородного дав, щоб кожен, віруючий в Него, не погиб, а мав житє вічне".

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

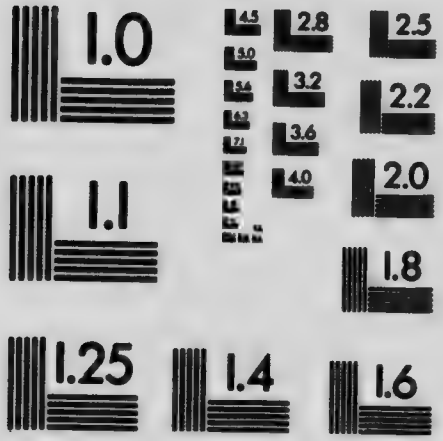

APPLIED IMAGE Inc
1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482 - 0300 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

Верш 17. „Во не післав Бог Сина
го на сьвіт, щоб осудив сьвіт, а
спас ся Ним сьвіт".

Діян. 2, 38. „Петр же рече до них
кайтесь, і нехай охрестить ся кожен
в імя Ісуса Христа на оставленне грі
приймайте дар сьвятого Духа".

І. Петр. 1, 18. „Знаючи, що не тлі
сріблом або золотом викупились від ма
го житя вашого, від отців переданого"

Верш 19. „Но дорогоцінною кр
Христа, як непорочного і чистого агн

Коли ми хрестились в Христа,
смерть Эго хрестились і воскресене і д
ли жите вічне з Ним в царстві Божім
Він приготовив місце для нас, щоб де
і ми були там з Ним. Розуміємо, що
Адам віддав сьвіт гріхови, так Христо
зискав сьвіт для благодати своєю смер
на хресті. Господь жерствував Эго, що
рез Него, ми, покаявшись і охрестив
одержали Духа святого; гріхи наші з
Эго дорогоцінною кровію. А про Ма
Матір Ісуса, якаб відгравала таку, чи
дібну ролю в спасеню людства, — Эва
ліє її одним словом не згадує.

Що більше, самий апостол Петро,
трого римска церква уважає прецінь н
мильним, каже, що нема другого імени
небом, даного людям, котримби мо

спастись, та що самий Христос один умер за наші гріхи. Всї другі апостоли учать згідно, що спасене одержуєсь лиш через Спасителя Христа.

Эвангеліє говорить дуже часто і в богато місцях, що Христос є нашим Спасителем; але щоб такою спасителькою була Марія, римска церква не годна подати з Эвангелія анї одного реченя. Марії дав Господь достоїньство бути материю Ісуса і на сїм кінчить ся єї роля. І ми почитаємо єї як Діву, котра удостоїлась подати Христови тїло, але Спасителем сьвіта є Ісус Христос. На доказ того стоїть цїлий Новий Завіт, в якім римска церква не знайде нї одного реченя, щоб доказати, що спасеня можна одержати також від, чи через Марію. Бо чиж Божий плян спасеня не обявлений сьвітови ясно? А противно, римска церква закриваєсь тайнами, т. є. річами недоказаними, неправдивими. Она робить се на те, щоби в той спосіб відчужинити народи від розуміня правд Божих, які сьвідчать і говорять проти догм римскої церкви. Эї тайна спасительки--Марії закрита перед сьвітом, ся тайна закрита перед твоїм розумом любий читачу. Бо чиж годен ти узнати Марію своїм спасителем, коли ти ще не довідав ся і не довідаєш ся, щоб Марія дала розпятись на хрестї за твої гріхи? Лиш Христос став

жертвою за гріх, лиш Він є нашим Сп
телем — сего придержують ся і ві
протестанскі церкві на підставі св. Пис

Колиб Марія була скарбником н
них благ, колиб она була царицею н
колиб у неї була сила відпустити гріх
кови гріхи, колиб она справді була над
на осібними дарами, чим звичайні люд
чиж бувби Христос призабув згадати с
прикмети у своїх проповідях до наро
І чи міг Христос перед народом закри
єї достоїньство, єї силу? А ось як к
Христос:

Марко 3, 31. Приходять тоді брат
мати Його, й стоячи на дворі, післали
Него, кличучи Його".

„І сидів народ круг Него; кажуть
Йому: Ось мати Твоя і брати Твої на д
шукають Тебе".

„І озвавшись до них, рече: Хто се
ти моя, або брати мої?"

„І позирнувши кругом по тих, що
діли коло Него, рече: Оце мати моя і бра
мої"!

„Хто бо чинити ме волю Божу, т
брат мені, й сестра моя, і мати".

Лука 2, 48: „І, побачивши Його, зд
вувались вони, й сказала мати Його
Него: Дитино, що се зробив еси з нам
ось батько Твій і я, болїючи шукали Тебе

„І рече Він до них: Чогож шукали мене? хибаж не знали, що в тому, що єсть Отця мого, треба бути менї?“

Лука 11, 27: „Стало ся ж, як промовляв Він се, піднявши одна жінка з між народу голос, каже Йому: Блаженна утроба, що носила Тебе, й соски, що ссав єси“,

„Він же рече: Блаженні ж і ті, що слухають слово Боже, тай хоронять його“.

Іван 2, 3: „І як не ставало вина, каже мати Ісусова до Него: Вина не мають“.

„Рече їй Ісус: Що менї й тобі, жено? ще не прийшла година моя“.

„Каже Його мати слугам: Що вам скаже, робіть“.

Чи є в сих словах Эвангелія хоч тінь того, що учить Рим? Чи є тут сказано, що Марія є висшим єством від звичайного християнина, що чинить волю Божу, що Марія є Спасителькою грішних? Нї. Противно, всї три евангелисти описують, що Христос уважав свою матїр, як одну з поміж всїх тих, що слухають Эго науки, що сповняють волю Божу. Марко пише, що Христос уважав Марію, по сповненю єї материньских обовязків, як одну, котра що до Бога знаходить ся в тім самім відношеню, що всї християни. Лука знов наводить слова Христа, де Спаситель віддає пошану всїм обовязкам і трудам матери,

але рівночасно звертає увагу на
обовязки яким підлягає і Марія на
прочими блаженними християнами.
гелію Івана, Марія не знає ще, що с
і тому удає ся до Христа. Христос з
наперед і звертає своїй матері ува
не треба було їй з сею справою уда
до Него, бо ще не прийшов час. Се
була та хвиля, коли Він мав зділати
яке зділав пізнійше.

І як тут можна признати Марію
телькою? Колиж: 1. Христос не ува
за спасительку, анї апостоли. 2. Эв
нїгде не вказує, щоб Марія була спа
кою. 3. Эвангеліє не подає анї одного
яке зробилаби Марія, не наводить ан
душі, яку спаслаб она, анї нема с
що Марія умерла, або кров свою п
за гріхи грішників. 4. Эвангеліє учи
Христос терпів і умер на хреснім д
лиш Він приніс жертву за гріхи сьві
Він спас. лиш Христос один є наши
сителем. І до чогож придає ся наука
противна науцї Христа і Эго апос
Наука Римскої церкви є сьвідоцтво
Рим не є правдивою християньско
квою. Самий кардинал Гіббонс заз
що кожда церква, що проповідує
науку від тої, що подано в Эвангелії
церква не є правдивою церквою.

им учить инакше, чим учив Христос і
го апостоли, то Рим не є правдивою хри-
тияньскою церквою — сьвідоцтвом Эван-
елія, папа є помильний — порівнай науку
вангелія з наукою папи. Котреж потрібне
обі, любий читачу, до твого спасеня, Хри-
това наука, чи наука папи? Хто твій Спа-
итель, Христос, чи Марія? Кому будеш
лужити Эвангелію, чи папі? — обом годі
лужити.

Піст.

Марко 7, 18: „І рече до них: Т
нерозумливі? Не зрозуміли, що
осторонь 'і входить у чоловіка,
його опоганити".

Верш 19: „Бо не входить йому
а в живіт в одхідник очищаючи вся

Чи їсти мясо, чи вздержатись,
стити — одно і друге зовсім невин
не ходить о самий акт їдженя, а х
прінцип – засаду, де римска церк
рить, що постити, здержуватись
мяса є правилом Христової церкви
має щось спільного з релігією. Що
як того чоловіка, що кулею прошив
це другого чоловіка, засуджують на
так римска церква за зломане посту
джує душу чоловіка на вічну поги
то, що тіло покушало в заказані дн
підчас коли Христос учив, що їжа н
нить чоловіка; підчас коли Біблія
чить, що чоловік не має права судит
гого чоловіка після того, що він
противно, заявляє, що ті, котрі
здержуватись від їди — постити, го
неправду і відпали від віри.

Мабуть жадна догма римскої
не стоїть на так хиткий підвалині, я
Э люди, що постять, бо вірять, що

тити, а є і такі, що їдять без огляду на чи треба, чи не треба постити. Всїх тих на подїлити на такі групи:

1. Дехто постить вірно, бо вірить, що того залежить до певної міри его спасини.

2. Дехто хоче постити, а їсть, бо забув, треба було постити.

3. Дехто знов не їсть мяса, а буде їсти лець.

4. Дехто не їв би мяса, колиб знав, що викинуть з церкви.

5. Дехто знова буде їсти, чи се пісний, мясний день.

Всї ті люди, які жиють в католицкій кві і поповняють, хочби лиш часткові ня що до захованя посту, доходять до ного душевного клопоту. А колиб ті и знали, що Эвангеліє позволяє чоловови їсти мясо і не ограничає днів, коли , а коли нї, то люди позбулиб ся всїх клопотів. Що більше, люди уникнулиліїони гріхів, в які они по їх віри поають і відтак сповідають ся. Бо і ті, що вувають піст, волїлиби, щоб церков не а така строга і знеохочують ся, що чеїду грішать. Хто знов забуває постити, івнож грішить, бо церков учить, що ом є забувати про піст. Колиж чоловік жуєсь від мяса, а їст пр. смалець, то

простий розум говорить, що се
що ошукувати Бога, чи себе, чи
Хто знова постить задля боязни
рою, то зломивши піст поповняє
після єго вірувань є каригідною.
числять ся з постами, знова є
роздорожу, бо если кат. церква є
вою церквою, то ті люди повинні
ватись їй. А сли не признають їй
до посту, то як можуть іти за нею
річах. В кождім разї, як довго чо
шаєсь католиком, то стрічаєсь з
з повисших трудностий, а всї они
чоловіка до гріха.

Но чиж мусить християнин з
тись в певні днї від мяса і чи рим
ква має якусь власть, Богом дану
зувати людям піст? Они приказу
хтуючи тим науку Христа і Эванге
говорить ось як:

Христос говорить у Марка 7,
що осторонь і входить з чоловіка,
його опаганити, бо не входить йом
це, а в живіт".

Рим. 14, 17: „Бо царство Боже
нї питте, а правда і впокій і радощ
сьвятім".

І. Кор. 8, 8: „Іжа ж нас не п
перед Богом; бо анї луччі ми, коли
гірші, коли не їмо".

Колос. 2, 16: „Нехайже оце ніхто не судить вас за їжу або за напиток, або поглядом сьвят, або нового місяця, або суботи".

І. Тим. 4, 1: „Дух же явно глаголе, що в останні часи відступлять декотрі від віри, слухаючи духів лестивих і наук бісовских".

Верш 2: „в лицемірстві брехливих, запеклих у совісті своїй".

Верш 3: „що боронять женитись і велять вдержуватись від їжи, що Бог створив на їду з подякою вірним і познавшим правду".

Христос навчав, що те, що чоловік споживає, як пр. мясо, не поганить чоловіка і що їжа не входить перед Богом в рахунок, чи еї споживаемо, чи постимо. А римска церква перекручує Христову науку і навчає, що коли їсте мясо в одні дни, то нема гріха, а покушаєте в иньші дни, то поповняєсь гріх.

Біблія каже: „нахай ніхто не судить вас за їжу". А Рим відкидає се речене, поставляє себе судією і судить людий за їжу.

Біблія говорить, що: Дух явно глаголе, що в останні часи відступлять декотрі від віри і будуть учити наук бісовских, будуть заказували женитись, будуть приказували вдержуватись від їжи — постити. Чи се не

ясне? Дух говорив явно на те, щоб
звернули на се увагу, тай щоб у
Церков котра приказує здержуват
їжи мяса, відступила від віри і на
ук бісовских. Котраж церков се
Розглянь ся уважно, а переконаєш
робить се римска католицка церкв

Рим стараєсь оправдати свою
всіми можливими способами. Але
дись, любий читачу і застановись х
над наукою біблії і над щоденною
катол. церкви і чи не дійдеш до того
го заключеня, що: 1. Що до постів,
навчає впрост противно від біблії.
ображає Бога коли ставить себе суді
дий, бо біблія каже, що жаден чоло
має права осуджувати другого з
3. Рим відступив від віри, бо заказує
тись попам, монахам, сестрицям і
приказує людям здержуватись від м

Так, ви скажете, що Христос
жертвував себе за нас, то чиж не
ми здержатись від мяса раз, чи два
тижни і дати сим доказ, що і ми
потерпіти, тай скріпити наші сили
покусами?

Христос жертвував Своє житє з
цілого сьвіта і дарував житє вічне. Ч
ша жертва хоч подібна до жертви Х
Ніколи. Своєю жертвою не приносив

ти — пільги сьвітови; ощаджуємо гроші, шкодимо тілови; а рівночасно можна обстись иньшої потрави, як риби і пр. коб ниш не кушати мяса.

А щож скажемо за піст деяких людий, котрі місто з'їсти кусок мяса, беруть кілька оселедців і фляшку горівки і постять?.. а попившись побють ся? Піст се справді Ісовска наука, бо наука Божа веде чоловіка до кращого, а не до гіршого.

А чи не краще се для скріпленя духа, для плеканя чеснот, місто здержуватись від мяса, та рахувати мнимі заслуги, — чи не краще піти за приміром Христа і бути услужним для других, милосердним, дати доказ любови ближнього, потішити другого? Відвідай хорого; прочитай єму Слово Боже; поговори з сусідами про царство Боже; попроси, щоб пішли з тобою до церкви; поможи каліці; споможи сліпого, нужденного; потіш зажуреного; поможи потребуючим — Господи, таких жертв є сотками навколо нас і ти кождої хвилї маєш нагоду приподобитись Христу, наслідувати Эго примір, а сим принесеш користь сьвітови і скріпиш свої душевні сили тисячу разів більше, чим безкорисним, церквою видуманим законом посту.

Чистилище.

Чистилище. се чудовище кат
церкви не було знане за часів Хрис
має жадної підстави св. Письма, хоч
церква пробує доказати его „ав
ність".

Хто прочитував письма перших
церкви, той рівнож знає, що сї дост
не знали нїчого про чистилище і не
про него. В пізнїйших часах почали
церкви молитись за померших, а
узнавали, що небіжчик є або в небі,
клї, а молились за них тому, що д
що справлять кращу приємність ти
небі, а тим, що в пеклї улекшуть
Перший Тертулїян згадує про мол
померших, але вже тодї, коли він пр
ся до єреси званої Монтаїзмом. Від
лились люди за цїсара Констант
Авґуста і его матїр Монїку, але они
що сї славні небіщики пішли просто
ба. Звичай, молитись за померших
в християньство з тою хвилею, від
християньства приставали більшим
мадами поганьскі невільники і наро
той звичай мали у себе за часів ста
лїґії. Грецка церква і всхідні христ
церкви, як рівнож і цїла нинїшна
славна церква нїколи не приймили

ки, що чистилище істнуе. І римска церква через довгі часи мала дві партиї, одних за, а других проти чистилища. Самий історик Ото, вже в дванайцятого столїтя пише, що лиш дехто в римскій, або латиньскій церкві вірить в чистилище. Аж римскі схоластики взяли сю справу за тему своїх диспут, а церква, на Фльорентійским Соборі 1438 року оголосила сю науку про чистилище як доґму, а санкціонував папа Эвгеній. Так ввійшло в церкву чистилище і Служби за померших і практикуесь се по нинїшний день даючи духовеньству найкращий дохід, а людий задержуе в підданьстві задля страховищ, якими страшуть їх духи і творцї чистилища.

А понизші стрічки докажуть, що чистилище не мае жадної підстави в Эвангелію е нехристияньскою наукою,

Перш всього перебираемо дещо з католицкого катехизму „Підстава кат. науки" — а сеж прецїнь доказ, як римска церква понимае чистилище:

„Ми віримо, що е чистилище і що душі, які там перебувають користають з помочи вірних, значить: молитви, милостинї, жертвованої за них, а передусїм з жертви Служб Божих.

П: Що розуміемо під словом чистилище?

В: Розуміємо посередний стан
які умирають в ласці Божій, на яких
тяжить кара дочасна за повседневні
гріхи. Однак що до місця, де чисти
знаходить ся і тортур, які ті душі тер
нічого церква не рішила.

П: Котрі християни ідуть до ч
лища?

В: 1. До чистилища ідуть ті, що н
тяжить вина меньших гріхів, так з
повседневних; богато християнів уми
не відпокутувавши їх, або умирають
несподіваною смертию і не спокут
своїх повседневних гріхів.

2. Ідуть туди рівнож і ті, що
спокутували достаточно дочасної ка
тяжкі гріхи".

Толкуючи от так свою науку р
церков наводить приміри богато сьв
які ніби були там і бачили муки і ро
ли нам для нашої користи. Се вказу
римска церква готова сказати хоч що,
потвердити свої виводи. Як приміром
мір про святу Христину. Белярмін (
II. Гл. 9.) каже, що Христина поли
своє тіло і пішла перше до чистили
відтак до пекла, а відтак знов душа
нула до тіла, щоб знов жити як і п
Кілько католиків повірить се? І по
лиш тому, що сей примір походить з

А прецінь Рим уживає такі приміри, бо знає, що найдуть ся ще люди, що дадуть ся леда чим здурити. Біблія, се книжка, що росказує все від сотвореня сьвіта аж до Христа і ще пів сотні літ по Христі, а прецінь нігде она не говорить про подібне місце, як чистилище і не згадує, щоб якась душа лишила своє тіло, пішла до чистилища, чи пекла, а відтак до неба, тай щоб вернувшись назад росказала сьвітови про муки пекла, або про радощі неба. Чоловік може богато говорити, але саме говорене без певних доказів ще не є доказом правди. Тому, що хтось говорив би, що за горою небо підперте слупами, то ще не мусить так бути в дійсности.

Самого слова „чистилище" не знайдеш в цілій Біблії. А се доказ, що оно не було знане Христови, анї Эго учиникам. Чи, якби справді чистилище було, то чиж не бувби про се ясно сказав Христос, чи не булиб проповідували его ученики Христа так, як проповідували про царство Боже, або про пекло, „де буде скрежет зубів"? Христос ніколи про жадне посередне місце не згадував і апостоли не проповідували чистилища. А щоб напятнувати всяку нову, видуману науку поза Эвангелієм, Апостол Павло в своїм листі до Галлат гл. 1, 8. сказав: „Та колиб і ми, або ангел з неба про-

повідував вам більш того, що ми пр
дували вам, нехай буде анатема (п
тий)". Ся клятва вповні відносить
римскої, католицкої церкви за вид
нових наук таких, як чистилище, шк
і прочі католицкі туманьства.

Щоб довести, що чистилище і
подає кардинал Гіббонс в своїй к
„Віра наших батьків" три реченя сь
сьма Но будь певний, дорогий чита
що колиби можна було от так перекр
ти змисл евангельских речень, то там
наб найти докази на всяку річ про
евангельским правдам. Як на пр
І. Тим. 5, 23: „Вже не пий води, а по
вина приймай, ради жолудка твого і ч
твоїх недугів". Здавалоб ся на перш
гляд, що се речене позволяє нам на
тись вином. Але коли прочитаєш р
які попереджують се речене, то пере
єш ся, що оно відносить ся лиш до
тея самого. Павло знав, що Тимотей
і деякі річи єму шкодять, а деякі для
відповіднійші. Так думав Павло, що
теєви ліпше не уживати води, а нат
уживати потрохи вина. Оно було по
Тимотеєви, а не цілому родови люд
і Павло писав се Тимотеєви особисто
диктував тай не приказував сьвітови
ти води, а уживати зате вино. Богато

найшлиб собі подібні докази в св. Письмі, єслиби брати ті реченя от так наосліп, не читаючи речень попередних, або тих, що слїдують, та єслиб не дошукувати, чи дане речене має такий змисл, який видаєть ся на перший погляд.

А сї докази кардинала Гіббонса, які уживає він, щоб доказати істноване чистилища є власне такими реченями, як те, що наведене про уживане вина.

Перший доказ істнованя чистилища се речене взяте з II. книги Макавеїв 12, 43: „Він післав дванайцять тисяч драхм (гроший) сріблом до Эрусалима як жертву за гріхи померших, відносячись до воскресеня прихильно і релїґійно".

На сїм і кінчить кардинал не подаючи найменьшого поясненя, а прямо з сего реченя висновує істноване чистилища теперішних часів. Се є дуже гарний примір, як католики доказують правдивість своєї науки; се примір з двома лицями і як лиш трохи прикладеш уваги, той побачиш дїйсне лице сего доказу. Тай ще накидуєсь кардинал, що протестанти відкинули книги Макавеїв, бо там сказано, про чистилище. Треба затямити, що книг Макавеїв є чотири і що протестанти уважають сї книги як книги історії, а не вчисляють їх до книг писаних при особлившій помочі Божого

Духа. Анї Христос, анї Апостоли н
не покликувались на книги Макавеїв
тор тих книг не є знаний, навіть Рим
днаково думає про сї книги Макавеїв.
ген, в 200 років по Христї не числит
кавейских книг до книг св. Письма. Э
знова в двіста лїт пізнїйше, думає п
книги так само, як Орігеи. А в шестї
лїтю по Христї, папа Григорій Вел
відкидає зовсїм всї чотири книги Мак
А тепер римска церква каже, що дві
Макавеїв натхнені св. Духом, а дві нї
ті дві долучає до своєї Біблїї, а дру
відкинула. Чиж так може бути? Эсли
„сьвяті" книги, то всї, а сли нї, то ж
Оноб таке саме, як колиб хто сказа
перший лист ап. Павла до Коринтян
писаний при помочі Божій, а другий
або Петрів один лист „сьвятий", а др
„грішний". Эсли дочислювати сї к
то треба всї чотири, а сли нї, то жадн
чи попереднє речене взяте з книги Ма
їв, натхнене Духом Божим, чи нї, то
ва має ся ось як. У жидів був звича
від Адама, приносити Богу жертви за
жані ласки, за побіду над ворогами, з
хи, але се були жертви,які палено, як
кращі вівцї з череди, телята з худоби
і се вповнї годилось з законом, який
падав жидам.

Сей закон і звичай тревав аж до Христа. Отже після того закона післав і Юда свою жертву до Єрусалима, щоб подякувати Богу за побіди, які відніс він над своїми сусідами і за гріхи тих воїнів, що погинули підчас воєн, які він провадив. Се було законним на ті часи, але коли прийшов Христос, то ті жертви змінились. Місто жертв цілопаленя, приніс Христос жертву совершенну своєю смертию на хресті. Жид. 9,26: „А нині раз у концї віків явив ся на знівечене гріха жертвою своєю". А верш 28: „Так і Христос, один раз принесений, щоб понести гріхи многих, удруге без гріха явить ся ждучим Його на спасене". І хочби речене взяте з книги Макавеїв, навіть мало якусь тінь чистилища, то оно булоб знищене жертвою Христа, що нею заступив Він всї жертви цілопаленя і прощає гріхи цілого сьвіта, если тільки віруємо в Него.

Другим ніби доказом, що чистилище істнує, є речене Мат. 12, 32: „І хто скаже слово проти Сина чоловічого простить ся йому; а хто скаже слово проти Духа сьвятого, не простить ся йому, ні в сьому віку, ні в будучому".

Щоб вказати силу правди, висказаної в сїм реченю, що гріх проти сьвятого Духа не буде прощений ніколи і що тут зовсїм не говорить ся про чистилище, то треба

навести отсї поннзші реченя, паралє
попередним, що і говорять про ту са
Марк. 3, 28; ,,Істино глаголю ва
всї гріхи відпустять ся синам чолов
хули, якими б вони нї хулили;
верш 29: ,,хтож хулити ме на
сьвятого, не має прощення во віки, а
вічного осуду".
Лук. 12, 10: ,,І всякий, хто скаж
во на Сина чоловічого, простить ся
хтож на сьвятого Духа хулив, не пр
ся".
Що тут говорить ся про чисти
Тут говорить Христос, що всї гріхи
прощені, крім гріха проти св. Духа.
Христос простив нам гріхи і прийш
сьвіт і своєю жертвою окупив всї к
гріх і жертва Эго совершенна, то не
бути другої дороги анї прощеня гріх
окупу від них — вірний християн
може видумувати чистилища. Кол.
,,Котрий збавив нас від власти тьми і
ніс у царство Сина любови своєї; в ко
маємо викуп кровю Його і прощене гр
А трете речене, на яке поклику
католики, щоб доказати істноване чи
ща, се перше послане Павла до Кор
—15: ,,Кожного діло буде явне; де
(Господень) покаже, тим що в огнї в
еть ся і яка в кожного робота, огонь

буе. (верш 14.) Коли робота встоїть, хто вибудував — прийме нагороду. (верш 15) Коли робота згорить, понесе шкоду, сам же спасеть ся, тільки так, як через огонь".

1. Прочитай реченя які попереджують сї три наведені реченя, а побачиш, що тут не говорить ся зовсїм про чистилище, анї подібне таке місце; але говорить Павло про працю проповідників, як працьовників Божої будівлї. Верш 10. каже: положив я основину, иньший же будуе; верш 11. Иньшої бо підвалини нїхто не може положити окрім тієї, що положена, котра есть Ісус Христос; верш 12: Колиж хто будуе на сїй підвалинї з золота, срібла, дорогого каменя, дерева, сїна, очерету — випробуеть ся.

2. Рим не може тих речень прикладати до чистилища і навчати, що чистилище „очищуе", бо в реченях сих стоїть слово „випробуе". Коли видержить пробу, то буде нагороджене.

3. І знов не можуть сї реченя відноситись до чистилища, бо сказано, що „кожного" дїло буде пробуване. Оно вказувало б, що всї мусять іти до чистилища, а Рим учить, що не всї ідуть до чистилища.

Гіббонс описуе чистилище (стор. 247) як „середне місце кари на якийсь час, приготоване для тих, що померли в гріхах

повседневних, або що ще не задосить
нили за гріхи, прощені їм". Тут ясна
ниця. Рим тручає до чистилища лиш ча
ну людий, а після наводжених речень
либ туди іти всі люди. Колиж знов ріж
ця, бо Рим говорить про „людий", а ев
гельскі реченя трактують про „діла" бу
вані на підвалині Ісус Христі.

Дальше говорить кардинал, що то
він лиш толкує в той спосіб, але щ
одноголосна думка всіх Отців. Видко,
сей кардинал не знав про думку Отців
інакше бувби завважав, що сі ріжнились
ні від других в своїх думках.

Іван Золотоустий був того переконан
що наведені реченя відносять ся зовсім
земского житя. А знов Белярмін, оди
найбільших католицких писателів ка
що: „Апостоли відріжняють зовсім я
роботу від робітника і кажуть, що в с
будуть випробовані роботи, а не робітни

Рим навчає про гріхи повседневн
малі, які дуже легко можуть бути прощ
і про гріхи тяжки-смертельні; від деяк
гріхів можна окупитись ще чистилищем
від иньших ні, треба іти до пекла. А Біб
такої ріжниці між гріхами не робить —
є гріхом, чи він малий, чи великий, чи
вседневний, чи смертельний і завсігди
має одно і те саме пятно Рим. 6, 23: „Б

а за гріх — смерть". „Гал.3, 10: Проклят, то не встоїть у всьому написаному в книзі акону, щоб робити те". Якова 2,10: „Кожний бо, хто увесь закон заховає, та згрішить в одному станеть ся у всьому виноватий". Проте, кождий гріх є тяжким гріхом перед лицем Бога і стягає кару смерти. Але, що Ісус Христос умер на хресті і відкупив сьві від смерти гріха, то спасений кождий, хто віруе в Него.

Хто вірить в Христа і жие стияньким житем, того Христос спасае від гріха, як се описуе ап. Павло:

Рим. 7, 21: „Оцеж знаходжу закон, що коли хочу робити добре, передо мною лежить лихе".

верш 22: „Бо я кохаюсь у законі Божому по нутряному чоловікові,

верш 23: „бачу ж иньший закон у членах моїх, що воюе проти закому ума мого, і підневолюе мене законові гріха, що в членах моїх".

верш 24: „Окаянний я чоловік! Хто мене збавить од тіла смерти сієї?

верш 25: „Дякую Богові через Ісуса Христа, Господа нашого. Оце ж умом сам я служу закону Божому, тілом же закону гріховому".

Римл. 6, 3: „Хиба не знаете, що скілки нас у Христа Ісуса охрестилось, у

смерть його охрестились?

верш 10: „Бо що вмер, за гріх вм
раз; а що живе, Богові живе".

Верш 11: „Так само й ви думайт
ви мертві вже гріху, живіж Богові у Х
Ісусї, Господї нашім".

Всї ті реченя вказують факт, що
вік переживає гріх, робить гріх як ча
що лежить в его природї, але охрестив
стає він частиною Христа, а перед
смерти може бути хиба тодї, коли д
вільно і сьвідомо грішить на те, щоб
шити. Тому, будучи мертвими для
смертію Христа, християни не підля
карі гріха, а ще меньше такій як чис
ще. Подібно як батько прощає дитині
вину без огляду як тяжкою онаб не
так прощає протерпівший за нас Хр
з більшою любвою всяку провину і
який би він великий не був, коли
прибігаєм до Него і о прощене проси

Наука про чистилище противи
зовсїм науцї Эвангелія, яке говорить
ми вповнї очищені від гріха:

Римл. 8, 1: „Тим же то тепер
нїякого осуду тим, що в Христї Ісусї
тїлу ходять, а по духу".

Верш 33: „Хто буде винувати в
них Божих? Бог же, той, що оправдує

Верш 34: „Хто ж се, що осуджує?

Христос умер і воскрес; Він і по правиці Отця, Він і заступаеть ся за нас!"

Ефес. 1, 7: „В котрому маемо спасенє кровію Його й відпущене гріхів по богацтву благодати Його".

Ефес. 4, 32: „Бувайте ж один до одного добрі, милосердні, прощаючи оден одному, як і Бог у Христі простив вам".

Колосс 2, 13: „І вас що були мертві в провинах і в необрізанню тіла вашого, оживив з Ним, простивши вам всї провини".

Жид. 1, 3: „Зробивши собою очищене гріхів наших".

1. Івана 1, 7: „І кров Ісуса Христа, сина Його, очищає нас од усякого гріха".

До чогож чистилище? Чи повисші евангельскі реченя не затирають достаточно слїдів чистилища? Коли Христос очистив нас, то чи дїло Христа не було повне — совершенне? Чи св. Письмо дає замало доказів, що кров Христа очистила нас від „всїх гріхів?" Колиж кров Христа змила всї гріхи, цїлого сьвіта і змила так тяжкі як і повседневні гріхи, то котрі гріхи зарезервовані чистилищу? Нї! Христове дїло спасеня є совершенне і повне і коли Христос каже що простить всї гріхи, то певна річ, що додержить слова.

Наука про чистилище противить ся правдї Божій, яка учить, що коли умирає-

мо, то переходимо на спочин у вічн
щасливости. Наука, що по дорозі до вічн
щасливости треба перейти всякі тортури
муки, загонить римского католика
страх перед смертию. А протестант, п
читає Біблію уважає смерть лиш звичайни
переходом з житя дочасного до житя, спо
кою і радости вічної після заповіту Христа

Лук. 23, 43: „І рече йому Ісус: Істин
глаголю тобі: Сьогодні зо мною будеш
раю".

Фил. 1, 21: „Бо жите мені — Христос
а смерть — надбанне (користь)".

І. Кор. 15, 51: „Ось тайну вам глаго
лю: Всі не впокоїмось, а всі перемінимось

верш 52: „У хвилину; у миг ока, з
останньою трубою — бо затрубить і мерт
повстають нетлінними, і ми поперемін
емось".

верш 53: „Треба бо тлінному сьому
одягнутись у нетлінне, і смертному сьому
одягнутись у безсмерте".

Св. Ів. 5, 24: „Істино, істино глаголю
вам Що, хто слухає слово моє і віруе По
славшому мене, має житте вічне, і на суд
не прийде, а перейде від смерти в житте".

Коли хто вірить в чистилище, то не
може мати сеї надії, що по смерти злучить
ся з Христом; у него все на гадці та плама
чистилища — він не вірить повному відку-

плею через Христа. Противно, хто слїдує за словами і обітницями Христа не непокоїть ся подібними гадками, бо він вірить, що як Христос приобіцяв своїм послїдувателям, так прийме і его безпосередно по смерти до свого царства. І чиж не краще, чиж не більше надії, чиж не з кращим спокоєм умирає той, хто вірить Христови і слїдує за его Эвангелієм з повною надією на безпосередне спасене, — чим той, хто слухаючи видуманої науки Риму жие в вічнім страсї і умирає в боязни, не знаючи котрі гріхи ему прощені, а котрі нї, кілько часу прийдеть ся ему мучитись в чистилищи і чи будуть его кревні на стільки дбалими про его душу, щоб давали досить гроший до служби.

Тут треба навести оден образець, який вказує, як католицька церква понимає і учить про чистилище. Матей Паріс, монах закона Бенедиктинів був в чистилищи — так кажуть католики — і він бачив всї тортури, провірив їх і відтак вернув знова на сей сьвіт і росказав ось як: „Безчисленне число мущин і женщин лежали обнажені на земли, прибиті червоними огняними цьвяхами, з болю гризли землю під собою. Деяких парили чорти страшними батогами. Огняні смоки кусали жаріючими зубами. Декотрих печуть на рожнах, сма-

жуть на ринках, то знов припікають в печах. А сірчаний котел викидає декотри зі своєї поломіни і жару в повітре, а відта знов они падуть в горло кітла. Знов є таки міст, набитий цьвяхами і торнем, і по ти цьвяхах і терню мусять переходити поку туючі. Они переходять тим мостом босо голі. Пробують помочи собі руками та рачкують. Колиж колюшки обкровавлят ноги і руки, они кочають ся і так обкро вавлені від стіп до голови мучать ся та довго, доки не перейдуть міст; а перейшов ши знов їх завертають чорти і присилуют переходити колючий і міст і иньші так муки".

Страшні і диявольскі се тортури чистилища, але ще більше диявольскою є та наука римскої церкви про чистилище, яка видумала сю науку і муки впрост проти науки, відмінно від науки Христа і Эго науки — Біблії, відмінно від науки початкової християнскої церкви, відмінно і впрост проти всяких доказів, що душі людий не ідуть до ніякого чистилища. Чому римска церква видумала таку диявольску науку і ввела єї між нарід — чому? Тому, що римска церква хотіла опанувати маси народу страхом! І той страх перед видуманими тортурами чистилища она впоїла в народ, а сейчас за сим страхом она підопхала на-

родови попа, як одинокого, що може спасти людину від чистилища. Вислідом сеї роботи були величезні суми гроший, які напливали і напливають з розпродажі відпустів за душі в чистилищи, за служби відправлювані за душі в чистилищи. Римска церква, се одинока церква, яка нагромаджує гроші під всякими претенсиями, а особливо торговлею душ в чистилищи.

Поглянь на помешкане католицкого попа, на уряджене, на его виставне житє; глянь на палати католицких епископів, кардиналів, на їх дорогі шати, корони, перстені; дивись, які величезні суми гроша видає папа, на удержане своїх палат, на службу, на вояків які стережуть его — а переконаєш ся і зрозумієш, чому так католицкому духовенству потрібно завсїгди богато гроший. І доходи їх великі. З самих службів за душі в чистилищи, за продаж відпустів Рим числить собі річного доходу від сто до пятьсот мілїонів. А хто платить Римови сї кольосальні суми гроша? Сї гроші складають ті люди, які — чи они богаті, чи бідні — купують у попа службу за свого кревного в чистилищи боячись, щоб не призабули і за них їх кревняки, коли умираючи прийдеть ся їм терпіти ті самі муки в чистилищи.

Погоня за грішми при помочи чисти-

лища, се та сама історня, щой кроваві
ходи хрестоносців в 12 тім і 13 тім стол
Ті хрестоносні походи уряджували
на те, щоб здобути Эрусалим і сьвяті м
і там завести відтак ярмарок — керни
з якої плилиб гроші. Рим здобував Эру
лим при помочи людскої крови, щоб від
жити з народів, висисати соки з народів
походи хрестоносні коштують христ
дуже дорого — солено. Поверх два міліо
до шість міліонів людий поклали жите
сю справу. Кілько муки, горя, невиго
каліцтва понесли християни тоді, найв
ще описуе історня. А все те, щоб Рим с
сильним, богатим.

Жажда так духовної, як і політич
власти вкорінена в римскій церкві. Пого
за грішми, за маетками, завсігди та са
Римска церква не уряджуе нині хрестон
них походів, бо стратила політичну сил
зате она нині торгуе чистилищем. Тим
мим фанатизмом гнала римска церква мі
они молодих жовнирів здобувати Палести
для Риму і тим самим фанатизмом загоня
попи душі до чистилища на те, щоб обд
рати живих з гроша і грошем збудуват
могучість Риму. Рим, се нині перша міл
ярдова компанія, найбогатший трост, м
нополісти царства небесного. Сі міліярд
гроша нагарбав Рим з народів фанатизмо

Чистилище, се перше жерело доходів.

Отсе є Рим. Кроваві історії середновічних віків і нинїшне здирство під покришкою ратованя душ в чистилищи, се прикмети тої церкви. Се той самий Рим, що ставить свої доґми на місце Христового Эвангелія, що зреформував початкову християньску церкву на свій лад, що впрост проти науки Христа видумав і в 1438 р. на Фльорентійскім Соборі оголосив доґму чистилища, що торгує тим чудовищем, аби лиш здобути гріш, власть і силу. Чи будеш вірити Римові і єго чистилищу, чи радше привернеш ся до Христа і Эго науки — Эвангелія? Двом панам служити годї.

Сьвяті Тайни.

Католицька церква учить, що є с
сьвятих тайн, установлених через Ісу
Христа, а протестаньскі церкви учать, п
є лиш дві тайни установлені Ісус-Хр
стом.

Кардинал Гіббонс каже в своїй книж
„Віра наших батьків," сторона 304: „Спа
ситель наш установив сім сьвятих тайн,
менно: Крещене, Миропомазане, Евхар
стию, Сповідь, Элеопомазане, Сьвящен
ство і Супружество."

А в другім місци каже: „Тайна є
видимий знак, установлений через І. Хр
ста, котрим сходить благодать на наші ду
ші. Три річи є потрібні до тайни: Видими
знак, невидима благодать і установлене че
рез Ісуса Христа."

Порівнавши науку кардинала з декрета
ми папи Пія IV. тай зваживши, що всї сї
тайн практикують ся щоденно в католи
кій церкві, то нема сумніву, що та церкв
удержує сї тайни як свою непомильну на
уку і до того проповідує, що сім тайн є у
становлені Ісус-Христом і що кожда з ни
має видимий знак і невидиму благодать.

1. Хрещене — обі церкви, католицка і
протестаньска удержують як тайну, бо сї

установив Христос — ся тайна вимагає невидимої благодати і видимого знаку—води.

2. Евхаристію — рівнож обі церкви удержують як правдиву тайну, котрої видимим знаком є хліб і вино.

3. Сьвященьство, або ординоване (сьвячене) чоловіка на проповідника є справді установлене Ісус-Христом, але Христос не надав сій тайні видимого знаку, значить, она не є повною, правдивою тайною після науки самої католицкої церкви бо ся „тайна" не має видимого знаку.

4. Миропомазане не установив Ісус Христос, як се безпідставно проповідує римска церква. Одна, чи дві протестаньскі секти практикують еї як церковний звичай, але не як тайну установлену через Ісуса Христа. Сама католицка церква, каже, що не є певним коли Христос установив сю тайну. В книжці „Збір християньскої науки" сторона 77. (Dublin 1841.) каже ся про миропомазане так: „Час установленя сеї тайни непевний, але теольоги здогадують ся, що она була установлена або підчас Тайної Вечери, або десь в часї між воскресенем, а вознесенем Христа." І до чогож така непевність? Таж ті, що писали книги Эвангелія — Нового Завіту, списували всї події і всї слова Христа в сих останних часах стараннїйше, чим з котрім

небудь иньшім періоді житя Ісуса Хри
Річ ясна, що сама римо-католицка цер
сумніваесь, чи миропомазане е тайн
чи ні. А що казали давнійші отці церк
Они казали, що миропомазане не е тайн
а як таку принято еї доперва на собор
Мелда.

Александер Гейм, визначний дост
ник церкви писав: „Сю тайну не устано
ані Христос, ані его Апостоли.“ Рівн
сьвятий Августин, і Іван Золотоустий
уважали миропомазане за тайну.

Кардинал Гіббонс, а за ним римо-ка
лицка церква пробують усадовити тай
миропомазаня на словах ап. Павла до К
ринтян (II. Кор. 1-21.) Но там ніяким сл
вом не згадуесь про миропомазане. Пав
вказуе на Божі благодати які уділяе Го
подь, але сих слів ніяк не можна прикл
дати до миропомазаня, яке практикуе ка
церква. А поза се, кардинал не годен под
ти нічо більше з св. Письма. Ніхто не г
ден, бо цілий Новий Завіт нігде і ніяк н
згадуе про щось подібного, як миропом
зане і найвисші достойники Риму знают
се і они не вірять в миропомазане як тайну
а як звичайну догму самої римскої церкви

5. Супружество установив Бог ще в ра
ю, чотири тисячі літ нім Христос обяви
ся сьвітови в тілі. Се перше супружеств

заключив самий Бог між Адамом а Евою. Кождий про се чував і Рим се знає. І се супружество заключали люди між собою від початку сьвіта через 4.000 літ, від Адама до Христа, а теперішна католицка церква учить, що супружество установив Христос! Що на се каже тобі твій розум? Тиж знаєш, що супружество практикувалось ще перед Христом — значить, що не Христос установив его. Як, чи повіриш римскій, католицкій церкві і еї науці, буцімто Христос установив супружество — ти годен так вірити?

Біблія нігде не говорить, що Христос установив тайну супружества і видимого знака не установляв. А з самих римских достойників і письменників одні кажуть, що справа установленя супружества є неясною, непевною, а иньші таки впрост заперечують. Канус, епископ, канарийских островів ще 1550 році писав, що: „Теольоги говорять про справу і форму супружества так відмінно і неясно, що треба хиба дурака, аби приняв се як певну і міродайну науку — доктріну.“ (Lous Theologia, 392.)

6. Элеопомазане — вправді має видимий знак, а може і невидиму благодать, але бракує їй тамто трете найважнійше т. є. — сего не установив Христос і тому елеопомазане не є тайною. О, правда, декотрі

апостоли говорять про намащуване хо
оливою, або про подібне настановлюн
старших церкви (про се буде сказан
дальших уступах) але в Біблії нігде не
зано, що се установив Христос. А на
ловнійше се, що у первих християн на
щувано хорих не в тім змислі, що нині
мо-католицкі сьвященики намащують
рих на смертній постели.

Цілу тайну Элеопомазаня опира
кат. попи на словах Эвангелисти Ма
6-13: „І бісів богато вигоняли й намат
вали оливою недужих. і сціляли.“ А та
Якова 5—14: „Чи хто нездужае між ва
нехай призове пресвитерів церкви, і не
молять ся над ним, помазавши його оли
в імя Господне; — Верш. 15: І молитва в
спасе болящого і підійме його Господь
коли гріхи вчинив, відпустять ся йому.

Прочитавши сї слова треба завважи
факт, що у первих християн помащувано
ливою хорих на те, щоб хорі в імя Во
виздоровіли, а не умираючих, тай не на
щоб очистити їх від хріхів, як се тепер п
ктикуе римска церква. А для кращого з
зуміня звернїть увагу на слова кардина
Каетана, найбільшого противника реф
мациї Лютра, він каже: „Не можна вноси
з сих слів, або з висліду, про який там з
дуесь, що се все сказано для Тайни Эл

помазаня, але радше для звичаю помазуваня хорих оливою для уздоровлюваня, що впрочім поручив самий І. Христос. Про відпущене гріхів згадуєсь там під услівєм; а елеопомазане подаєсь лиш смертельно хорим і то директно для відпущеня гріхів. Апостол Яків поручає іти до хорих молити ся і намащувати оливою для виздоровленя, а элеопомазане не має на гадці ні одного ні другого." А кардинал Белярмін, оден з найбільших католицких теольоґів таки ясно каже, що намащуване оливою відносить ся до тіла, а не до душі, як се розуміє ся в елеопомазаню і що Апостоли не могли справляти елеопомазаня, бо они не були сьвящениками, тай помазуване роблено на те, щоб хорий виздоровів, але й не такому, що вже умирав.

Отже сї два найбільші авторітети кат. церкви твердять, що згадані слова св. Письма не стосують ся до Элеопомазаня. А другі, як Альтізіодор, Ломбард, Гуґо, Бонавентура, езуїти і цїлий ряд католицких теольоґів — всї они годять ся, що елеопомазане не установив Христос.

Рим не шукає більше сьвідоцтва у св. Письмі, а кардинал Гіббонс навів лиш висше згадані два реченя. Чому не шукають більше? Бо більш нїчого они знайти не годні. Католик мусить вірити, бо так наказує

церква; але як може сьвідомий чоловік уважати якусь церковну практику за тайну, яка не має найменьшої підстави св. Письма? Римска, католицка церква не сьміє творити тайн поза евангельскими тайнами, а коли она се робить і каже, що єї догма варта більше як Біблія (се буде доказано пізнійше) то она не є церквою, анї сектою християньскою. Элеопомазане не є тайною — оно противить ся науцї Эвангелія. Сеї тайни не установив Христос, але римска церква. І тому Рим не годен знайти для сеї тайни доказів в Эвангелію.

7. Сповідь, яку римо католицка церква практикує як тайну не установив Христос. Ушна сповідь, або приватне визнаване гріхів перед попом не видержує критики перед св. Письмом; Христос нїколи не установляв такої сповіди; перші християнські церкви нїколи такої сповіди не практикували; она робить попа судією людских гріхів з властию прощати їх, а такої власти Христос не дав жадному попови.

Католицка церква каже: „Христос мав мати плян установленя урядників, якіби з Эго імени єднали людий з Богом" (Кар. Гіббонс: „Віра наших батьків." стор. 389) Коли визнаване гріхів перед попом, або ушна сповідь, була пляном Христа, то чому Христос не представив і не означив сего

ясно, так як се він зробив з другими науками — правдами? Чи не краще булоб для самої кат. церкви сказати впрост, що така сповідь була певним пляном Христової проповіди і отворивши Біблію доказати єї словами самого І. Христа? Що означують слова „она мала бути пляном?" Сі слова означають, що ушна сповідь повинна була бути пляном Христа тому, що ушної сповіди потрібно католицкій церкві, але що нема на се доказів в Эвангелію, то поки що ушна сповідь є видумкою Риму, а ніколи пляном, ані тайною, ані річию, яку пропов'дував-би Христос.

А знов на стороні 393. каже той самий кардинал: „Щоби се за ласка була, еслиби люди годні діставати прощеня гріхів сповідаючись в тайні Господеви в своїй кімнаті?" Чи сей кардинал ніколи не читав про Давида, про Даниїла, котрі отворивши вікно свого мешканя звертались в сторону Эрусалима, молились і сповідались Богу? Нехай би прочитав радше, та довідавсь як Господь посилав свою благодать на сих мужів. Но полишаючи се розважаймо дальше. Чи може чоловік замкнувшись у своїм мешканю і сповідаючись Богу в тайні одержати відпущене гріхів? Так, може. Ось наводимо слова ап. Павла, до Римлян 10-9: „Щоб, коли визнавати меш устами твоїми

Господа Ісуса, і вірувати меш в серці тв
їм, що Бог Його підняв з мертвих, ти спа
ся.“ Чи не говорить ясно про сповідь в сер
цю, в тайні, якою християнин найблизш
приближаесь до Христа? Тут не сказав
йди і сповідай ся попови; тут не відсила
есь чоловіка до церкви, до сповідальниц
тут виразно сказано „визнавай Господа І
суса і віруй,“ а „визнавати і вірувати
мож на кождім місци. Господь дав ключ
царства (спасене через віру) в серці кож
дого віруючого чоловіка, а не лиш певні
касті одиниць — попам і пр.

В обороні своєї ушної сповіди наводит
Рим з Діяній апостолів гл. 19-18 отсї сло
ва: „І многі з вірних приходили і визнава
ли і виявляли учинки свої.“ Так, але с
була прилюдна сповідь перед всіми люд
ми. Сї слова зовсїм не натякають ушно
сповіди перед попом. Рим знов підбира
слова 1, Івана 1-9: „Коли визнаем гріх
наші, то Він вірний і праведний, щоб про
стив нам гріхи, і очистив нас від всякої не
правди.“ Але і в сих словах нема слїду у
шної сповіди, а радше вказуесь, що чоло
вік винен сповідати ся впрост Христови.

Кардинал Гіббонс в своїй книжочці в
стороні 403. каже: „Покуш, се наука —
доктріна, хоч і прикра тїлу і крови, яко
жадна сила не годна наложити родови люд

скому хочом і хотіла.“ Тут кардинал хоче забути цілу історию Риму і закриває, що Рим мав силу і волю накидати вірним свої догми, які з християньством не мають нічо спільного і які практикує ще й нині, як сповідь, чистилище, безженність духовеньства, трансубстанцію, або Непорочне Зачате Марії, або непомильність папи, яку продумав Рим доперва в 1870. років по Христі. Всі ті догми походять з Риму, но не від Христа.

В своїй книжці на стороні 416. каже кардинал Гіббонс: „І найчеснійші з нас не є такі, якими повинні бути зваживши всі ласки, які одержуємо, але колиби хто хотів перечислити всіх гипокритів, чи обманщиків, злочинців, переступників і перелюбників, то найменьше знайде їх між тими, що часто сповідають ся.“ Сей кардинал уважає мабуть всіх людий на сьвіті дурними, або сліпими. Навіть ти, дорогий читачу — католику, чи годиш ся з тим, що сказав кардинал Гіббонс? Хибаж ти не бачиш в своїм сусідстві, що між приклонниками римскої „віри“ знаходять ся крайні злочинці о много частійше, чим між так званими „еретиками?“ Возьмім хочби пьяньство — де і хто гірше запиваєсь як не Русини католики, а тим більш православні? Де на весіллях частійше бють ся, ріжуть ся

як не між Русинами католиками? Сеж „вірні Русини католики!“ А згадай якими людьми послугує ся кат. церква в політиці, згадай самих попів, Мацоха, Шмита, або Гуру, або звісних старокраєвих безженних попів з їх наймичками. А чиж можна забути історию св. інквізициї, цілї струї пролятої крови, ті кострі, на котрих римокатолицка церква спалила тисячі невинних людий Гуса, Галилея, ті морди єретиків, морд Лінкольна, навіть морди самих папів? Хиба кардинал Гіббонс і ціла католицка церква думають, що всї люди на сьвіті не вміють нї читати нї писати, нїхто не вміє думати? Нї, они знають свою історію і знають, що люди не забули жорстоких і кровавих часів панованя римскої церкви, но они гипокрити проповідують і пишуть впрост проти доказів історії і проти доказів нинїшного дня, щоб замилити темним людям очи!

Щоб доказати, що Рим має право відпускати гріхи і назначувати покуту, попи римскі наводять два тексти, Мат. 18-18: „Істинно глаголю вам: що звяжете на землї буде звязане на небі; а що розвяжете на землї, буде розвязане на небі.“

А також Івана 20-21. „Речеж їм Ісус ізнов: Упокій вам. Якож післав мене Отець, і я посилаю вас. І се промовивши, дихнув,

і рече їм: Приймiть Духа сьвятого. Кому відпустите гріхи, відпустять ся їм; кому задержите, задержать ся.

На сих словах хоче Рим будувати сповідь, покуту, сукцесию, або власть апостольства і власть відпускати гріхи. Чи се є значінем Христових слів? Спробуймо перепровадити аналізу.

Припустім, що Христос справді мав на гадці дати апостолам власть відпускати гріхи, то чиж се відносить ся рівночасно і до теперішних католицких попів? Ні, бо треба сейчас питати, чи теперішні католицкі попи є правими наслідниками апостолів, чи проповідують ту саму науку, яку проповідували апостоли. Христос не основував ніякої римо католицкої церкви і Петро не був першим папою, хоч Рим приказує своїм вірним так вірити. Про римо-католицку церкву ніхто не чув і не знав через довгі столітя по Христї і по смерти Петра. Римска християньска громада-церква була одною з таких самих християньских церквів як церква в Антіохиї, Царгородї, Александриї і пр. Грецка церква, а ще більше церква Эрусалимска можуть о много борше доказати своє апостольске походжене, як римска церква. В перших початках християньства они всї були злучені під одним кличем ширити християньство без само-

любної борби „хто в царстві Божім старший.“ Аж в кілька століть по Христі Рим почав ставити претенсиї до першеньства, висшости, а що римска держава мала тоді політичну силу майже не цілий тодішний сьвіт, то й римске християньске епископство змогло поставити свою фалшиву висшість на такім степени, на якім стоїть хочби щей нині. Она одна відорвалась від всїх прочих всхідних християньских церквів і в підвалинах християньства не лишила ні одного каменя, якогоб она не перебушувала, та не переложила на свій лад і в користь своєї висшости від других. Саме апостольске походжене від Петра доводять католицкі історики сїма дорогами. А се їх власний доказ, що они непевні і як дуже ріжнять ся они самі що до сего походженя. І перші римскі папи, до котрих Рим ставить свої претенсиї, не були папами а епископами — наглядачами римскої християньскої громади яка ще тоді мала меньше поваги і значіня, чим приміром церква Эрусалимска.

А тепер розважмо значіне Слова Божого, яким римска церква заслонює свою ушну сповідь і право відпусканя гріхів.

Католицка церков сама учить, що некаючим ся і піп гріхи відпустити не може. (Правдиве покаяне є тогді, коли чоловік самохіть не вертає ся до своїх гріхів, але у-

сердно Бога о поміч просить і сам усіми силами старає ся жити богобоязнійше, чим перед покаянем жив.) Но каючим ся розгрішене яке уділяє сьвященик нічого не значить. А до поправи каючим ся, розгрішеня попа не потреба, бо таких сам Христос розгрішає. Ніщо не є в Слові Божім яснійше як те, що Господь Бог відпускає гріхи кождому, хто усердно кає ся. Христос не відсудив чужоложницю, яку сьвященики були готові відсудити, але сказав: Я тебе не суджу, йди і більше не гріши. Йоана 8: 11. Христос вимагав від неї лиш поправи житя а відпущене було певне. Апостол Петро в своїй проповіди каже: Покайте ся і наверніть ся, щоб очистились від гріхів ваших. Дія. 3: 19. Правдиве покаяне всегда з собою приносить тую благу вість серцю каючого ся, що його гріхи суть обмиті кровію Христа. Чоловік якого сам Христос упевнить, що гріхи його суть відпущені певно не буде питати ся, чи йому піп відпустив. Коли-би спасене людске було зависиме від попів і епископів, то певна річ що многі зі сьвятих людей мусілиби в пеклї невинно гинути. Многих бо католицке сьвященьство на смерть задля ересї відсудило, котрі сьвяте житє жили та ще і в поломю огня за ворогів молили ся. Слава Богу, що Він не полишив наше спасене в ру-

ках безмилосердних попів. Бо хто би тоді спасений міг бути!

Коли сьвященики не можуть відпускати гріхів поповнених проти самого Бога, бо як ми бачили, що навіть многі з вельми поважних епископів тому не вірили, то як тоді маємо зрозуміти слова, що сам Христос сказав був до Петра: Що звяжеш на землї, буде звязане на небі; а що розвяжеш на землї, буде розвязане на небі. В тих словах Христос ужив алеґориї. Образ свого висказу Христос взяв з книг Мойсеєвих, де він через повелїне Боже був дав приказ сьвященикам оглядати кождого прокаженого. Коли сьвященик оглянувши такого чоловіка, що був в небезпечности прокази і переконав ся що проказа на нїм знаходить ся, то сьвященик мав право такого „зачинити" або образово сказати „звязати", се є заборонити йому сходити ся з другими людьми, бо ся неміч була дуже заразливою. Сьвященик за сїм день мав оглянути такого знова, і коли проказа щезла і сьвященик переконав ся, що той чоловік вже є здоров, він мав право увільнити такого чоловіка від його вигнаньства (бо прокажені мусїли переживати десь за містом де би з другими людьми не сходили ся.) Отже такий чоловік був увільнений або алегорично сказати він був розвязаний з своєї неволї, і міг знова

сходити ся з людьми і мешкати разом зі своєю родиною. Се є образовий висказ нашого Спасителя, коли Він дає право ученикам своїм звязувати і розвязувати або відпускати і задержувати гріхи. Се є ясно мов-би соняшними лучами було написано, що старо-завітні сьвященики мали лишень право проголошуваня. Они не мали иньшого права, не могли зробити чоловіка ні прокаженим ні здоровим. Они не могли ані насилати проказу ані відбирати, се було діло лишень самого Бога. Право яке сьвященики мали, було у тім, що они мали оповісти про те, що Бог учинив. Тут і дитина порозуміти може, що право яке сьвященики мали, те право полягало лишень в проголошеню. Коли Ісус Христос мавши се право дав його і ученикам своїм так як його мали сьвященики в Старім Завіті.

Ісус Христос промовивши ті слова: що звяжете на земли буде звязане на небі, мав на умі те право, яке мали сьвященики, а те саме право Він дав і ученикам своїм взглядом гріха, що кождого можуть оголосити за оправданого, що сердечно з своїх гріхів кає ся. Оправдати чоловіка се було діло Боже, а не діло апостолів. Що і апостоли так то право розуміли яке їм дав Христос як повисше сказано, доказати можна перше тим, що они нігде ані слова не

згадують про таке право відпускати гріх, яке присвоюють собі тепер попи. Коли б був апостол Петро розумів, що він має право гріхи відпускати, то з певностію був би розвязав і Ананію і Сапфиру з гріха, які умерли лиш тому, що не сказали правду. Та тут апостол ніяк не показав свого права відпускати гріхи. Дія. 5. Симеонови який за гроші хотів здобути дар Духа Божого, був-би Петро не приказав шукати відпущеня у Бога, коли-би був він сам міг його з гріха розвязати. Дія. 8: 22.

Дальший доказ можна вивести рівнож ще з еврейского оригіналу, де є написано про очищуване прокази і оголошуване такого чистим або нечистим. Єсли би дословно перевести ті слова, то виходилоби, що сьвященик не проголошує чоловіка прокаженим або чистим, але що сьвященик „очищає." або „опоганює" такого чоловіка. Задля того апостоли легко могли розуміти, що Христос не дає їм права робити людей грішних або не грішних, але радше проголосити їх такими. Се є некаючим сказати, що они і на дальше суть звязані оковами своїх гріхів, а каючим відпускають ся гріхи.

Дальше маємо ще оден стих, що попи дуже радо цитують, коли старають ся доказати що мають право відпускати гріхи.

Йоана 20: 23. Кому відпустите гріхи відпустять ся їм кому задержите, задержать ся. Тут виходить питане, чи Христос сказав ті слова лишень до дванайцять апостолів або також до всїх що були разом зібрані, яко до цїлої церкви.

В евангелиї Луки 24: 8. можна ясно бачити, що коли Христос воскрес в недїлю рано, то були зібрані разом не лишень апостоли а також і другі віруючі. В десятім стиху читаемо, що коли жінки вернули ся від гробу, то сповістили про воскресене Христове апостолів і всїх иньших. З того виходить,що не лиш апостоли були зібрані а також і иньші. В стиху тринайцятім, що з тої громади вийшло два ученики і ішли до Емаус де і Христос на дорозї обявив ся їм. З тих двох учеників оден називав ся Клеопа (стих 18) та ми знаемо, що Клеопа не був оден з дванайцять апостолів. Зі стиха трийцять третого довідуемо ся, що ті два ученики в ту годину вернули ся до Эрусалиму і знайшли зібраних одинайцять апостолів і тих, що були з ними. В стиху 35 і 36 читаемо, що коли апостоли і з другими присутними розмовляли про воскресене Христове, то сам Ісус став посеред них і рече: Упокій вам. Се Христос сказав не лиш до апостолів а також і до всїх присутних, що вірили в Него. Э певна річ що до

всїх зібраних Христос сказав і ті слова: Кому відпустите гріхи відпустять ся їм, а кому задержите задержать ся. В стиху 22 читаємо, що Христос дихнув і рече їм: Приймїть Духа сьвятого. Що Христос не сказав сї слова лишень до апостолів а також і до всїх иньших, що були присутні, на се маємо доказ в Діяню Апостолів де в гл. 1. сказано, що всїх їх було до сто двайцять. А в гл. другій зі стиха третого довідуємо ся, що коли подїлені язики явились, то сїв на кождому з них, а в стиху четвертім читаємо: І сповнили ся усї Дýхом сьвятим. Тут нїхто розумово не може заперечити, що усї віруючі дістали Духа Божого. Колиж одна обітниця Христова була для всїх, то на якій підставі можна заперечити, що і право відпускати гріхи не дав Христос усїм? Правда, що тодї ушна сповіть не має найменьшого значіня? Як св. апостоли так само і иньші християни мали право відпускати гріхи та лиш ті, що були поповнені проти їх власної особи. А за гріхи поповнені проти самого Бога, могли лиш благати Бога о відпущене як апостоли так і всї вірні християни. Ново на віру навернений Симеон о котрім вже було згадано, не благав, Петра щоб його приняв до себе на сповідь, але каже: Молїть ся за мене Господу, щоб нїщо не найшло на мене, що ви сказали.

Дія. 8: 24. Чомуж апостол Петро або хто з других апостолів не відпустив йому той гріх? Се було тому, що той гріх який Симеон поповнив, не був зроблений проти жадного з апостолів або християн, але був зроблений проти самого Бога, тому лиш сам Бог міг його відпустити.

Згаданих двох речень св. Письма Рим навіть буквально розуміти не хоче, бо каже, що ему пригіднійше і корисніше, я відпускае, чи задержуе, кому хоче.

В цілім Эвангелію нема ні словечка, ні сліду, деб згадувалось, що до прощеня гріхів потрібно ушної сповіди, або покути. Но Рим підбирае собі обі сї річи до сього уплянованого права.

В цілій Біблії нема згадано, щоб апостоли послугувались правом відпускати гріхи. Не було се у них ні догмою, ані навіть звичаем, ані обрядом. А прецінь колиб ушна сповідь була метою Христової науки і колиб попівске розгрішене мало бути для спасеня так важною річию, як се голосять попи, то чи не певна річ, що ціле Эвангеліе булоб переповнене вказівками як і перед ким сповідатись і яку покуту відправляти? Певна річ, що Спаситель не забув нічого, чого треба було для довершеня спасеня людства. А позаяк в св. Письмі не знаходимо, щоби Христос проповідував щось бо-

дай подібне як ушна сповідь, або розгрішене через попа і апостоли такої догми, чи обряду, чи бодай звичаю не проповідували ані не практикували, проте справа ясна що такого права Христос не дав ні папі ні епископови, ні жадному попови. Сповідь і попівске розгрішене є видумкою католицкої науки, яке щезає перед сьвітлом Эвангелія, як сьніг перед лучами сонця.

А в Біблії знаходимо от що: Христос післав своїх апостолів „проповідувати всьому сьвітови.“ Він наділив їх силою св. Духа і сказав, що звяжете, буде звязане на небі, а що розвяжете, буде розвязане.“ Христос післав апостолів „ісправляти старий закон.“ Сю роботу мали они виповняти „проповідию Эвангелія Правди.“ Они розвязали старинний обряд кровавих приносів за гріхи, а перемінили на Крещене і Відроджене в Христі: они змінили церемоніялізм за духовне жите в простоті; они учили людий прощати і любити один одного як самово себе; они приказували здержуватись від споживаня ідольских посьвят; они вязали похоти людий до чужолоства, гордости, розкоші і набуваня маетків. Наукою в Христа, апостоли розвязали людий від путів духової темноти; они переконали сьвіт, що не се опоганює чоловіка що іде до уст, а се, що виходить з уст. Чоловік,

котрому духові кайдани приказували віддавати злим за зло, будучи розвязаним з тих кайдан через Христа, прощав ворогови свому і робив єму добре; апостоли розвязали людий від многих пересудів; они розвязали многі жидівські і поганьскі звичаї, а замінили, звязали християн службою Богу духом і правдою — они розвязували старе, а вязали нове на тій одній підвалині, котрою є Христос і Эго Слово. Се задача їх післанництва — апостольства „Ідіть і проповідуйте і що звяжете, буде звязане на небі, а що розвяжете, буде розвязане на небі. Апостоли мали припоручене відпускати гріхи тим, котрих Господь видвигав з гріховної пропасти, задержати нерескаяним, вязати і розвязувати що потрібне для тревалійшого існованя правди і любови між людьми, на місце старої обрядовщини, лицемірства, та фарисейства, щоб „визнавали люди Бога не устами, мертвою формою. але добрими ділами.“ Так розуміли апостоли і так они сповняли заповіт Христа. Новий Завіт а найпаче Діяння Апостолів вказують ідею в практичнім, але і звичайнім простенькім братськім застосованю. Не було у апостолів авторитету, ні гордости, ні осібного уряду сповідати, розгрішати — они проповідували Христа і Спасене, тай служили людям житем і смертию.

Покаянє, чи покута.

В сполуці зі сповідию робить Рим ще оден великий блуд, а се. в перекладі св. Письма з грецкої мови на латиньску.

Майже всі письма, а радше цілий Новий Завіт був перший раз через апостолів написаний в грецкій мові. Пізнійше переложено їх на мову латиньску, тому що з упадком грецкої культури, поширилась мова латиньска і стала пануючою мовою на цілий тодішний сьвіт.

І от в грецкій мові написано „метанузін," що по нашому означає „покайте ся" а римскі писателі перемінили значіне того слова „мітанузін" і в своїм латиньскім переводі поставили слово „покутуйте". Звідси оно взялась у римскій церкві покута за гріхи, за які протерпів Христос „се Агнець що бере гріхи цілого сьвіта."

Всі учені, що толкували св. Письмо з грецкої мови, уживають слова „покайте ся," а всі, що толкували вже не з грецких оригіналів, а з переводу на латиньскій мові уживають слова „покутуйте." І той блуд, зроблений перший раз в толкованю св. Письма, римска церква справити не хоче, бо рівночасно требаби скасувати покуту, а всю вагу класти на покаяне, требаби скасувати відпусти, а за ними пропалаби ціла

торговиця служб, акафістів, парастасів, а вже чистилище не малоб жадного значіня.

Апостоли виразно проповідували: „Покайтесь і нехай охрестить ся кожен з вас в імя Ісуса Христа на оставленне гр хів і приймете дар сьвятого Духа,“ (Діяння 2, 38) — а Рим накликує людий до „покути“ за гріхи, що перед Богом не має жадної вартости, бо колиб ні, то не треба було крови Христа і колиби люди годні відпокутувати бодай декотрі гріхи, то Христос бувби проляв свою кров хиба лиш за великі смертельні гріхи, а не „за всї гріхи цїлого сьвіта.“ Людинї потрібно покаятись, а гріхи вже відпокутовані одною жертвою Христа на горі Голготї. Покутувати за гріхи, є се старозавітний звичай, який апостоли розвязали, а голосити таку покуту нинї, в добі Спасеня через Христа, є противним науцї Христа і Эго апостолів,

Сповідь.

В слїд за покутою, яку практикує римска церква і щоб було кому давати розгрішене, Рим впровадив також і ушну сповідь, яку управляє нинї між широкими, темними масами народів.

Всї релїгійні секти признають, що треба сповідатись своїх гріхів. Але сповіда-

тись перед попом на ухо, се зовсїм відмінна річ.

Прилюдну сповідь практикували перші християни за часів апостолів: „І многі з вірних приходили і визнавали і виявляли учинки свої.“ (Діян. 19, 18.) Верш 19: „Доволї-ж богато з тих, що робили чари, позносивши книги свої, попалили перед усїма.“

Також Яков 5, 16: „Визнавайте один одному гріхи“ — значить спільно, а не попови. Сї слова вказують радше, що люди винні визнавати свої гріхи одні перед другими, а між ними не повинно бракувати і попа.

Нїгде в св. Письмі нема згадки, щоб люди мали сповідатись перед попом. Такої ідеї не проповідував нї Христос, нї апостоли. Сповідь, яку розуміє Эвангеліє, є се сповідь перед Богом впрост без адвоката — попа. Ось докази зі св. Письма:

Псалом 51, 4: „Перед тобою одним я согрішив і вчинив те, що є зло перед очима твоїми; признаюсь в гріхах, щоб ти був оправданий в словах твоїх і справедливий в судї твоїм.“

Даниїл 9, 4: „І молив ся я Господеві Богові мойому, й сповідав ся, й говорив: Благаю тебе, Господи, Боже великий і дивний, додержуючий завіт і ласку до тих, що

тебе люблять і певнять прикази твої.“ Верш 9: „А в Господа, Бога нашого, милосердє і прощенє“.

Мат. 10, 32: „Отже всякий, хто, мене визнавати ме (не гріхи) перед людьми, того й я визнавати му перед Отцем моїм, що на небі.“

До Римлян 10, 9: „Щоб, коли визнавати меш устами твоїми Господа Ісуса і вірувати меш в серці твоїм, що Бог Його підняв з мертвих, ти спас ся.“

Перше Івана 4, 15: „Коли хто визнає, що Ісус Син Божий, то в ньому пробуває Бог, а він у Бозї,“

Всї повизші реченя св. Письма унеможливляють ідею ушної сповіди перед попом, а ясно вказують, що чоловік християнин винен сповідатись директно Богу і се є одинока правдива дорога.

Тому всї ми християни повинні іти з нашими гріхами до Христа, бо Він є „непереходяче сьвященьство“ — „котрим і спасти може до кінця приходящих через Него до Бога, будучи вічно жив, щоб посередникувати за них.“ (Жид. 7, 25.)

А що прийде ся сказати, коли возьмемо під розвагу наслїдки, які випливають з ушної сповіди? Римска церква учить, що сьвященик хочби він самий був в гріхах, перелюбник, чи навіть в кримінальнім зло-

чиньстві в яких би він гріхах не був в очах Бога, то може кількома словами розгрішити сповідаючого ся грішника, котрий є може сто раз праведнійший, безгрішний, як самий сьвященик. Може се трафляєсь лиш в деяких случаях, але так учить Рим. Шоби проповідувати таку річ, треба хиба такої упертої відваги, на яку здобувають ся лиш католицкі попи, проповідуючи, що они справді можуть відпустити гріхи без згляду на грішний стан попа і не питаючи на волю Божу і Эго рішене. В такім разї можна сьміло сказати, що в деяких случаях, не піп, а чорт в виді попа сидить в конфессіоналї і заступаючи попа відпускає людям гріхи.

Що? Може се вас блазнить? Хтож в сповідальници працює найбільше? — чорт! Піп, котрий каже, що він є заступником Бога стає в очах своїх парохіян чимсь дуже великим, сотворінем, що вже на земли належить до Божої фамілії. Люди дивлять ся на него, як на якого могучого пана, який кількома словами може посадини чоловіка в рай, або одним захмуренем свого лиця може післати того самого чоловіка на дно пекла. Таким авторитетом опановує піп всї серця своїх парохіян. Він значить навіть щось більше, як муж для жінки, або родичі для сина, чи доньки, брат до сестри, чи сестра

до брата. Він при помочи сповіди знає їх найбільші тайни. Жінка клячучи перед попом шепче йому до уха річи, які за жадну ціну не скаже чоловікови — мужеви. Подібно і донька ділить ся з попом всіми жіночими секретами, про які радше умерляб, чим малаб сказати родичам. Чи се є християньство? Ні. Се є повне невіжество св. Письма. се карикатура християньства, в якому людина віддає свою любов і довіре попови замість віддати їх родині і Христови.

Скажете може, що піп не повинен і не заходить аж так далеко, щоб вивідував навіть про такі справи. Але-ж не треба забувати, що се є его обовязок, він спеціяльно студіює і приготовляєсь, щоб знав як ввійти в саму глубінь людського серця. Коли він не ставить тобі таких питань, то знай, що він не виповняє свого обовязку, бо римскі теольоґи, як Денс, Ліґурі, св. Тома кажуть, що: „є се річию апсолютно потрібною, щоб сьвященики ставили такі питаня, передовсім женщинам, які з природи є більше встидливими і несьміливими, хоч они частійше провиняють ся проти чистоти, чим мущини, тому треба їм помочи постепенними питанями.“

Які наслідки такої науки? Піп не сьміє оженити ся, але рівночасно мусить майже що днини говорити з женщинами, з котрих

богато є уродливі, молоді і гарні. Він
сить говорити з ними о річах змислових
кі ніколи не можуть перейти через у
людського розуму не доторкнувшись
вів змисловости. Тут гніздить ся поча
упадку тисячів попів, які жиють по з
рачому; тут починаєсь нещасний ро
многих женщин, які падуть жертвою це
бату. Коли хечете провірити справу док
днійше, то читайте історію страшної тра
дії „ Чудо в Ченстохові,“ в якій голов
актором був католицкій піп Мацох, мо
з Ченстохови. Читайти розвідку „Чому
пи не женять ся,“ або таку книжку
„Марія Монк,“ в якій сама монахиня к
монастира росказує як найдокладнійше
обставини, серед яких жиють сї бідні ж
тви.

Богато попів католицкої церкви по
нули католицизм і описуючи недобрі
слідки такої релїгійної системи, звертаю
головну увагу на ушну сповідь, як голов
причину і средство до морального упад
духовеньства. Богато з морально упавш
попів булиб нинї поважаними людьми с
спільности і добрими батьками своїх дїт
чок, колиб не попались були в стан безже
ного католицкого попа. А богато з них
стальних коли не явно, то в серцю повт
ряють слова католицкого професора філь

зофії Франца Десалнієра, котрий сказав: „Чи не булиб ми тисячу разів чеснійшими жиючи з слюбними жінками, як переслухуючи женщин при сповіди майже щоденно жити в вічній борбі і остаточно накрити своє імя на віки найбільш шкандальним упадком? Що станесь з моїми обітами (присяга) вічної і цілковитої чистоти, коли присутність жінки мого сусіда, або щебетливі слова його доньки при сповіди вічно нападають на мене? Люди можуть вірити, що я сильний і невинний, а я можу бути моральною калікою. Люди будуть уважати мене за сьвятця, а перед Богом я буду перелюбликом в повнім значіню того слова. І буду так тулатись на сьвіті і дурити людий так довго, доки зло дійде до остаточности і тоді стану загально зненавидженим, Але чи не буде мені самий Бог сьвідком, що переслухуючи при сповіди гріхів многих приналежних женщин я упав жертвою непобідимої покуси, яка загарбала мені корону чистоти за котру я заплатив так дорого? Люди будуть думати, що я ангел; а моя совість буде шептати мені, що я нічо більш як огидний гіпокрит. Бо всі теольоги згідно признають, що сповідь є гробом для чистоти попа. Слухаючи сповіди женщин, я буду таким самим, як і всі попи, буду гробом зверху прикрашеним, а внутрі повним гидоти".

Непомильність папи.

Коли може бути на сьвіті щонебудь безпідставною ідеєю, твердженем, то певно отся папска непомильність. Кождий чоловік, котрого душа обложена сим смертельним тілом, тим кілька сот фунтовим порохом, кождий син Адама є помильним: „Праведний сім разів на день упадає.“

Но Римови не ходить о правду. Система римскої церкви вимагає способів, якими піддержалаби в народі довіре. Там-же такі кардинальні блуди — догми як чистилище, ряд заступників перед Богом, сьвяті адвокати і адвокатки, відпусти, сьвята, жертви, приноси — се все треба чимсь піддержати в народі. А до того час від часу відривають ся від Риму совісніймі одиниці і кричать перед народом, що Рим, се оден великий обман. Іх виклинаєсь і напятнуєсь як „еретиків,“ так щож, коли в народі все таки остаєть ся якась частина недовіря.

Римскі кардинали не дармують. Они обдумують всякі слабші сторони своєї системи і час від часу кують відповідні нові догми. Щоби отже загородити народови дорогу до сумніву, щоб зробити конець кри-

тиці, Рим оголосив, що папи є непомильні в проголошуваню правд віри.

Сю непомильність розуміють темні люди в той спосіб, що десь там аж в Римі, недалеко царства небесного, сидить самий папа, великий сьвятець, щось так як Божий близький дорадник, товариш, заступник Божий, сама жива сьвятість, навіть офіцияльно кажеть ся: „Єго сьвятість папа.“ І от до того папи що днини приходить Господь Бог і оба они розмовляють, радять ся над всякими справами, як провадити справи сьвіта, як має виглядати „мати-церква,“ які нові сьвята треба установити, кого між сьвятих приняти і т. д. Иньші знова вірять, що до папи ідуть листи з неба. А ще иньші зовсім нічого не думають. Мовляв на се є піп, та най він собі над тим голову сушить, бо він на то вчений.

Та нехай; лишім такі переконаня. Ми будемо дивитись на сю папску непомильність так як єї понимають вірні католики, попи, біскупи і самий папа, значить, що папа є непомильний в проголошуваню правд віри і моралї яко „Заступник Христа.“ В такім разї робимо папу відвічальним за всї нехристіяньскі догми в католицкій церві, хоч можливо не він установляв їх, а собори, синоди. Бо коли папа є непомильний і коли єго слово є законом, то він

повинен повикидати все те, що нехристияньске в католицкій церкві. А позаяк він сего не робить, то він відвічає за всі ті блуди.

Понизше подаємо двайцять і пять доказів, які наглядно і ясно сьвідчать, що і церква і папа є помильними.

ДОКАЗ 1.

В правдивім католицкім катехизмі, який написав Кінкид: „Катехизм Християньскої Науки No 3" на стороні 117 говорить ся про непомильність папи ось як:

Питане 547: „У кого знаходить ся та гідність вповні?"

Відповідь: „Сю гідність вповні посідає папа, видимий Голова Церкви, котрого непомильна власть учити епископів, попів і людий в річах віри і моралї буде тревати до кінця сьвіта."

Сю непомильність папи як голови Христової церкви проголошено на Ватиканьскім Соборі (в Римі) 30-го липня 1870 року. Перед тим вели ся в Римі довгі суперечки над тим, чи є яка непомильна власть в церкві, чи нї. Одні теольоґи відкидали сей артикул віри зовсім; другі казали, що сама церква, приміром підчас соборів є непомильною: а иньші казали, що церква і папа обоє разом є непомильні. Але до 1870-го ро-

ку ще нема жадного сліду про віру в папску непомильність. Перед тим роком католики щей обурювались, як їм хто казав, що їх папа є непомильний. Се знаходимо в старім катехизмі Кінана, який був потверджений печаткою Нюйорского архиепископа Гюса:

Питане: „Чи повинні католики вірити, що самий папа є непомильний?"

Відповідь: „Се винахід протестантів; нема такого артикулу в католицкій вірі. Тут не можна обминути ереси, хиба що оголосить ся рішене цілої церкви... се є, епископів цілої церкви."

Папа Пій IX. скликав Ватиканський Собор. Члени Собору мовчали, бо довільна дискусія над непомильностию папи була заборонена. Декотрі делеґати вийшли з собору зараз на початку нарад. Папскі адвокати взяли верх і довели до того, що проголошено папу непомильним головою церкви.

Се був папа Пій IX що бажав такого титулу і сили. Таким способом скликав він собор і перевів его на свою користь. Проголошуючи непомильність, папа заперечив всї попередні переконаня, ба навіть змінив науку самої церкви, котра є списана в старих катехизмах. Перед тим римска церква казала, що наука про непомильність, се ви-

думка протестантів, а в році 1870 она зміняе свое лице і під проводом папи Пія IX. приймае непомильність як правду віри, в котру католик мусить вірити під утратою вічного спасеня.

Приняте еретичної видумки за правдиву доктріну католицкої церкви е ясним доказом, що папа е помильним.

ДОКАЗ 2.

Від 1870. року учить римська церква, що: „Церква подае непомильну науку, коли Папа і епископи злучені в один генеральний собор проголошують якусь правду віри, або коли папа самий подае всім вірним до віруваня якусь правду віри, чи моралі".

Перед 1870-тим роком казали, що непомильними е лиш собори з папою на чолі, а по 1870 році вже зміняють свою гадку і кажуть, що і папа самий е непомильним. Досить блудили перед тим, а тепер зійшли ще на гірше, бо тепер мають дві непомильні голови, то е: собори і папу.

Чи сподівавби ся хто, до чого така комедия доходить? Ся плутанина доводила римску церкву до такого, що собори ухвалювали догми (котрим папа часто був зовсім противний) і оголосили, що ся наука е непомильною, а по соборі папа проголошував свій противний погляд і знова твер-

див, що єго наука є непомильною. Оден папа голосив, що так треба вірити, а другий казав противно. А оба они ставили рівно претенсиї до непомильности. В такій спосіб показалось, що в римскій церкві непомильними є собори — се одна голова Христової церкви і папа — се знов друга непомильність. Иньша непомильність між двома соборами, а иньша наслідників папи. Гадки одних і других є звичайно зовсім противні, проте котрась з них мусить бути мильною. Понизше буде поданий факт з римскої історії, де буде доказано, що собори ухвалювали інакше, а папа проголошував зовсім противно. Се доказ, що Рим в проголошуваню правд віри є помильним.

ДОКАЗ 3.

Римска церква мала одного разу трех непомильних папів нараз, які називали себе взаїмно еретиками і пр. але і кождий з них уважав себе правдивим головою церкви. Таке сталось було в 1378. року коли то для приподобаня французскому королеви перенесено „Петрову столицю" з Риму до Авіньону у Франциї. Того року вибрано двох папів: папу Бенедикта XIII і Григорія XII. Оден з них засів в Римі, а другий у Франції, але оба они завзято голосили свою правдивість і непомильність. Тоді

розгорів ся такий роздор в римскій церкві, така ворожнеча, що треба було кликати осібний собор, щоби поладнати справу двох непомильних папів. Той собор відбув ся в Піза 1409 року і скинув обох папів, а на їх місце вибрав третого папу Александра V. як найвисшу голову церкви. Але сей вибір третого папи не полагодив справи, але ще гірше розтроїв обох перших папів. Они всі три почали проти себе взаїмно ворогувати, називати себе еретиками.

А кождий кричав, що він є правдивим, леґальним і непомильним папою, Хиба-ж не три правдиві і непомильні голови мала тоді римска церква, після єї власної науки? А що ще сталось дальше. Папскі едикти, буллї бігали з одного кутка до другого, наче гончі листи описували злочини противника — папи, демаскували оден другого, чернили перед народом — що-денно сипались ворожнечі кулї з трех папских фортів, а кождий в імени Христа і сьвятої непомильности. Дійшло до сего, що треба було скликати другий собор вже в справі трох непомильних папів. Той собор відбув ся в Констанциї 1414 року. Славний се був собор. На сім соборі знов скидали двох перших папів Венидикта і Григорія, третий Александер зрезиґнував самий, а на місце цілого сего безголовя вибрано четвертого

папу Мартина V. і его також проголошено правдивим і непомильним головою церкви. Борба притихла, попи справу затушили, але факт лишив ся історичним фактом, що римска церква мала в однім і тім самім часї трех непомильних папів. Они справдї були непомильними, коли зарівно називали один другого еретиками. Чи треба яснїйших доказів, що папи є помильні? Чи треба більше доказів, що „непомильність" се папскі дурощі?

ДОКАЗ 4.

Грегорій Великий, або як пізнїйше звали его Григорієм I. був епископом Риму від 590. року до 604. До того часу ще жаден з римских епископів не присвоював собі, анї не носив імени „вселеньского (католицького) епископа" — папи.

Сей епископ римский Григорій, пишучи до епископа Александрії, що мав такуж саму епископску власть, казав: „Але я совісно кажу, що хтонебудь жадавби бути вселеньским епископом (католицким), або хто називавби себе таким, той є предтечею антихриста, бо він в своїй гордости вивисшає себе понад других решту епископів."

А теперешні папи називають ся і вірні уважають їх як вселеньских епископів — папів. Папа Григорій I. (так іменує его

нині церква) казав, що котрий з епископ буде називати себе універсальним-вселенським-католицким епископом, або одним словом — папою, той буде предтечею антихриста; а нинішні папи приняли сей титул вивисшаючись понад других епископів. Тут маємо науку двох непомильних папів, яких переконаня є зовсім собі противні. Неможливо, щоб они оба були непомильними. Котрийсь з них помиляв ся, або радше є се доказом, що папска непомильність се дурощі теперішних гордих римских епископів — папів.

ДОКАЗ 5.

В році 451. по Христі відбув ся собор в Халкедоні. Тоді ще первісна церква не була розділена. Сей собор ухвалив, що патріяршество в Константинополи має стати „Новим Римом.“ Тамтейші патріярхи мали право настановляти і ординувати своїх епископів з повною юрисдикцією в области їх діланя. Патріярхи царгородські були від того часу і нині є головою всхідної, або грецкої церкви. Їх церква числить нині поверх сто міліонів вірних, більшу половину з того, що числить собі римска церква.

Але грецка церква подає людям причастіє під обома видами, хліба і вина; она відкидає науку про чистилище; у неї духо-

веньство жне в законнім супружестві і мимо всяких ріжниць, якими ріжнить ся, всхідна церква не ставить претенсий до непомильности, але і не вірить в непомильність папів і римско-католицкої церкви.

А що бачимо нині? Нині оден Ватиканьский собор виклинае кождого, хто не вірить в непомильність папи, а за пару років другий виклинае всіх, що не вірять в чистилище і т. д. і т. д. — а сего прецінь всхідна церква не робить! Рим не лиш виклинае сто міліонів вірних всхідної церкви, яку первісна христ. церква узнала прецінь як рівноправну у всіх справах з прочими церквами і виклинае їх за те, що они не хочуть признати нових догмів, які час від часу оголошуе Рим, але в додатку папи заперечують всхідній церкві навіть власть апостольства, юрисдикцію, апостольске походжене, називаючи всхідну церкву — схимою. Що може краще посьвідчити, що Рим і папи е помильні і горді, як не їх власне обходжене ся з їх сестрою всхідною церквою?

ДОКАЗ 6.

Декотрі папи дали особисті докази своєї помильности. Одні з них відпадали від християньскої віри і ставали еретиками, а другі знова проголошували за правду те,-

що перед тим виклинали. Приміром, папа Вірґілій помилив ся, бо перше вьклял рішеня Пятого Генерального Собору, що відбув ся 533, року, а відтак згодом „надумав ся" і потвердив рішеня того Собору. Папа Ліберій помиляв ся, бо викляв Анатазія і збратав ся з еретикамя Арія. Папу Івана XXIII скинули з папского трону за те, що він уперто голосив, що нема воскресеня і що душа чоловіка гине разом з тілом так як у худобини.

ДОКАЗ 7.

Папи показались помильними тоді, коли оден другого виклинали і називались взаїмно помильними.

Папа Венедикт XIII і Григорій XII. виклинали оден другого і називали оден другого еретиком, схизматиком. Папа Боніфатий VIII уневажнив всі акти папи Келестина, а его самого засудив на вигнане в скалисті гори Фоморн, де той в десять місяців помер.

Папа Стефан VI. уневажнив всі акта папи Формози, а наслідник Стефана на соборі в Равена, уневажнив всі ухвали свого попередника папи Стефана в користь папи Формози.

ДОКАЗ 8.

Папи показались помильними скидаю-

чи оден другого з трону римского папи.

Папа Лев V. здетронізував і увязнив Христофора в 903 році.

Папа Іван XIII здетронізував в 964. році папу Льва VIII і уневажнив всі его розпорядженя

ДОКАЗ 9.

Слідуючих папів оголосили собори еретиками і відобрали їм папский престіл, значить ті папи певно були помильними.

Пізанский собор 1409. року здеґрадував з папского достоїньства папу Венедикта XIII. і папу Григорія XII. і оголосив їх як „великих і непоправних еретиків відступаючих від віри; замотаних у злочинні і і нечесні злочини перекупства і недодержуваня обітниць; що отверто наносили нечесть і неславу Сьвятій Католицкій Церкві.“ (Sess. XV. сторона 402, Manse's Con. Venice, 1754.)

Констанский Собор відобрав папске достоїньство від папи Івана XXIII. бо після сьвідоства трийцять сімох сьвідків самих католиків, з котрих десятьох сьвідків були католицкими епископами доказано папі що він був „непоправним еретиком, не вірить в поза-гробове житє, винний морду і що нічим не є ліпший від самого чорта.“ (Історня Констанского собору, Lenfant vol. I. стор. 201, 202.)

ДОКАЗ 10.

Римо-кат. церква є рівнож помильна в своїх соборах, які одного разу ухвалювали те, що перше потупляли. За доказ служать слідуючі факта·

Констанский собор заявив, що „собор має власть впрост від самого Ісуса Христа і всякий достойник, нехай се буде і сама достойність папи, має бути їм послушним в тих річах, які тичать ся віри, і пр.“ (Labbe's Con. vol. XII. стор. 22.) Так саме оголосив і собор Пізаньский і Базилійский. Але собор Фльорентийский, Пятий собор Лятераньский, а передовсім Ватиканьский собор в 1870. року ухвалили і оголосили, що папа стоїть висше від соборів. Значить, що папа має право розказувати а не собори бо не собори, але папа дістав право впрост від Ісуса Христа.

Леодиканьский собор 360 року не признав апокрафів. А вже собор Трентийский 1545. року приняв їх між канонічні книги.

Царгородський собор в 754. році ухвалив, аби нищити образи і викорінювати се ідолопоклонське почитане. А другий Никейский собор постановив заводити почитане образів.

Констанский собор з 1415. року постановив, щоби вірним не давати при причас-

тію вина. Але певна річ, що сей собор чейже не забув, що щойно 1095 року собор в Клермонт, на якім самий папа Урбан II. особисто був предсідателем, постановив в 28 каноні, що: „Ніхто не сьміє приступати до причастія, доки не згодить ся приняти причастіе тіла і крови під обома видами, принимаючи їх чи то поодиноко, чи разом".

Є ще й другі докази, та чи сих ще не вистарчає, щоб доказати, що і собори є помильні?

ДОКАЗ 11.

Факт доказаний, що папи ухвалювали противні собі річи, тай доказано, що собори ухвалювали і постановляли доґми зовсім противні одна другій, а понизші факта докажуть, що папи з соборами рівнож не йшли у парі і постановляли наперекір одні другим.

В 1118 році папа Паскаль постановив, що: „Ми знаємо, що Спаситель роздавав ученикам осібно хліб, а осібно вино; тому сей звичай ми постановляємо і приказуємо щоби Сьвята Церква придержувалась его на завсігди". Але Констанский собор постановив, щоби вірним не подавати вина при причастію і сего звичаю придержуєсь римска церква до нині.

В 492 році папа Гелязій постановив: „Що хліб і вино в Евхаристії не зміняють ся, а сьвяткуєсь подобіє і образ тіла і крови Христа.“ А Трентийський собор знова ухвалив річ зовсім противну, що: „ціла субстанція хліба переміняє ся в тіло Христа, а ціла субстанція вина переміняєсь в єго кров.“

Папа Клементій в своїй славній буллї „Unigenitus“ сказав що; „Читати св. Письмо належить ся всім людям, а заказувати читати, значить заслонювати сьвітло перед синами сьвітла.“ Але Трентийский собор каже що: „Не потрібно переводити св. Письмо на звичайну мову, як рівнож не вільно читати, або мати єго без писемного позволеня інквізитора, або епископа диецезиї.“

ДОКАЗ 12.

Ґалілей доказував, що центром сьвіта не є земля, а сонце; що земля кружляє навколо сонця так як і другі планети. Сю науку прийняв цілий сьвіт. Але папа Урбан XIII торжественно оголосив, що: „Іменем і властию Ісуса Христа, що дав повновласть своєму заступникови (Вікарому) Папі, ми заявляємо, що наука, будьтоби земля не була центром сьвіта та що она кружляє навколо сонця нарівні з другими планета-

ми — що ся наука є безпідставною — абсурдом, фільософічно-фалшивою і противною вірі." Сей декрет підписали слідуючі кардинали: Феля, Гвіно, Десідеріо, Антоніо, Белігеро і Фабрук. Сей декрет аж надто доказує, що папа грубо помилив ся.

Дорогий Читачу, чи жадаєш ще більше доказів? Мабуть сих вистарчить. Попередні докази виказали фактами, що, 1-ше: Папа помиляєсь, 2-ге: Собори помиляють ся, і 3: Собори з папою на чолі рівнож є помильними. Або иньшими словами, що анї папа, анї римска католицка церква не є непомильними. Сих дванайцять доказів, які подані повисше, може кождий читач легко провірити, коли потрудить ся, та пошукає про сї факта в енциклопедиї. Там можна знайти історичні докази про житє папів, про їх рішеня, ухвали і догми, з котрих лиш малесеньку частину наведено в уступах сеї книжки. В енциклопедиї можна найти як папи відступали від віри, як одні других чернили, поборювали, нищили рішеня своїх попередників, проголошували одні других помильними, вязнили і карали своїх суперників-папів.

Попередні дванайцять доказів, се події історичні, житє самих папів. А поннані докази сильнійші від попередних, бо они доказують на підставі св. Письма, що апо-

стол Петро, котрого католики роблять першим непомильним папою, був тоже помильним: що папа не є его наслідником і що навіть наука папів не є християнською наукою в многих точках і противною науці Христа і Ап. Петра і взагалі противною і відмінною від науки Христового євангелія.

Біблія заперечує непомильність.

ДОКАЗ 13.

Католицька церква учить що Христос заложив одну церкву яку оснував Він на апостолі Петрі. Сю науку католицької церкви читаємо в катехизмі Ґіббонса на стор. 123 і 124: „Спаситель наш, Ісус, оснував лиш одну церкву і ту церкву подобало єму оснувати на Петрі. Тому всяка церква, що не узнає ап. Петра як основний камінь церкви, не є церквою Христовою і не може устояти, бо она не є ділом Бога.“ Кардинал говорить тут про римо-католицку церкву і так як учить церква католицка, так і він уважає єї за одиноку Христову церкву і хоче викликати у всіх вірних католиків понятє, що нігде в жадній иньшій церкві нема спасеня, лиш в католицкій церкві.

Щоб виказати безпідставність такої науки треба звернутись до біблії. Кардинал покликуєсь на 16-ту главу євант. Матія,

верш 18-тий. Щоби зрозуміти гадку тих евангельских слів, то треба конечно перечитати кілька попередних вершиків, а тоді зрозуміеть ся ідею, обставини і ціль наведених слів Христа і як Христос основав церкву на Петрі.

В першій части тої глави довідуємо ся, що Фарисеї Садукеї спокушували Христа та жадали від Него ознаки з неба. Однак Христос добачував гіпокризію і лицемірство Фарисеїв і Садукеїв, тому полишив їх, а звернув ся до своїх учеників кажучи: „Стережіть ся квасу Фарисейского і Садукейського.“ Ученики Христові не порозуміли слів Христових і думали, що Христос заказує їм їсти хліб у Фарисеїв та Садукеїв, або взагалі страви, які прилагоджуєсь на квасі-кислоті. Христос знова добачив се непорозуміне апостолів і тому звернув ся до них словами, які записані в 11-ім вершику тої самої 16-тої глави від Матія: „Як се не розумієте що не про хліб я казав вам, остерігатись квасу Фарисейского та Садукейского?“ Верш 12: „Тоді зрозуміли, що не казав остерігатись квасу хлібного, а науки Фарисейської та Садукейської.“

Фарисеї та Садукеї не вірили, що Христос є Спасителем — Месією, Сином живого Бога але уважали єго за ошуста. Тому річ була зовсім природна і на місци, коли

Христос спитав своїх учеників за кого они єго мають, — верш 13: „Питав учеників своїх, глаголючи: „Хто я, кажуть люди, Син чоловічий?“ — верш 14; „Вони ж сказали: Одні: Йоан Хреститель; другі: Іляя; иньші-ж: єремія, або один з пророків.“ — верш 15: Рече до них: Ви ж як кажете? Хто я?“ — верш 16: „Озвавшись Симон Петр каже: Ти єси Христос, Син Бога живого,“ — верш 17: „І озвавшись Ісус рече до него: Блажен єси, Симоне сину Йонин; бо тіло і кров не відкрила тобі, а Отець мій, що на небі,“ — верш 18: „Скажуж і я тобі: що ти єси Петр, і на сему камені збудую церкву мою і ворота пекольні не подужають єї.“

Щож тут доказує, що Христос оснував свою церкву на Петрі? Тут наводить ся дискусія — розмова Христа з учениками про науку Фарисеїв і Садукеїв, котру Христос в порівнуючий спосіб назвав квасом, а відтак слідував запит, що думають люди про Христа; а потім, щоб ученики заявили своє переконане зглядом особи Спасителя, то Христос звертаєсь до апостолів осібним питанем: „Вже як кажете, хто я?“ А Петро похопний до відповіди і найстарший літами, відповів: „Ти єси Христос, Син Бога живого.“

Ще зробив Петро? Він прилюдно ви-

знав, що вірить в Христа як Сина Божого. Однак Христос сейчас звернув увагу Петра, що „тіло і кров не відкрила тобі, а Отець мій, що на небі". Коли би Петро був задивляв ся на Христа як сина тіла і крови, так як фарисеї і садукеї думали, тоді Петро будьби відповів, що Христос є лиш звичайним чоловіком. Але Петро добачував в Христі щось більше. Він добачував в Христа Бога, котрий в особі Христа ділав такі чудні надприродні діла (чуда), котрий ділав річи, яких жаден чоловік — син тіла і крови — ніколи зробити не годен. Отець, що на небі відкрив перед апостолами силу св. Духа, який обявляв ся в ділах Христа. Скоро Петро визнав свою віру і коли Христос нагадав, що ся віра походить від Отця, тоді й додав: „Ти еси Петр і на сім камені збудую церков мою і ворота пекольні не поконають ві". Тут треба завважати що Христос не сказав: Ти еси Петро і на тобі я збудую церков мою —ні; Христос сказав „на сім камени", а сим каменем, на котрім стоїть церков Христа є віра, то визнане Петра, що Христос є „Син Бога живого". Христос умер, щоб „кожен хто повірить в Него, не погиб, а спас ся". Петро щойно визнав ту віру в Христа як Сина Божого, тому Христос й додає, що „на сім камені збудую церков мою і ворота пекель-

ні не подоліють єї". Та сама гадка видніє в цілім євангелію, скрізь проповідь Христа кладе як найбільшу вагу на віру, яка є підставою християньского житя; Петро як одиниця не уходив за нічо більше від прочих апостолів. Петро як чоловік ніяк не міг і не може бути підставою—підвалиною духового житя. В євангелію богато є доказів, що не Петро — чоловік є підставою християньства, а віра є тою скалою, на якій збудована церков Христа „Щоб коли визнавати меш устами твоїми Господа Ісуса, і вірувати меш в серці твоїм, що Бог Його підняв з мертвих, ти спас ся". (Римлян гл. 10. вер. 9.) Так, Христова церков збудована на вірі і то на такій самій вірі, яку визнавав Петро, яка є тою скалою на котрій будуєсь церков Христа. Без тої віри християньства не булоб, бо она є підставою на якім опираєсь ціле обявлене волї Божої між людьми.

Коли порівнаємо ще слова Марка 8–29, Луки 9–20, і Івана 6-69. то знайдемо, що нема найменьшого сумніву, щоб Христос мав замір робити Петра висшим від других апостолів, або щоби давав єму більшу силу, привелей, або ласку Божу більшу, чим другим апостолам.

Коли Христос ужив слова „скала" на означене твердої віри, то говорив се тим са-

мим фіґуративним способом (притчою) як говорив тоді, коли місто сказати слово „наука фарисеїв" Він назвав сї квасом фарисейским та Садукейским.

І знова, щоби ще яснійше довести, що Петро не є підвалиною християньства, але самий Христос, сьвідчать понявші евангельскі слова;

Еф. 2—20: „Збудовані на підвалині апостолів і пророків (на вірі в Христа), а угольний (камінь) сам Ісус Христос".

1. Кор. 3—11: „Иньшої бо підвалини ніхто не може положити окрім тієї, що положена, котра єсть Ісус Христос".

1. Кор. 10—4: „І всї той самий духовний напиток пили; бо пили з духовної скелї, що йшла за ними, скеля-ж була Христос".

Що за страшний кінець Христової працї у нас бувби тоді, колиби ми приняли за правду науку Риму, що нїби скалою є Петро, а не віра в Христа, коли сейчас лиш кілька вершів дальше в тій самій главі Мат. 16—23, коли то Петро спокушував Христа, щоб не сталось, що мало статись, Ісус відповів: „Він-же обернувшись і рече до Петра: Геть від мене сатано! ти блазниш мене, бо не гадаєш про Боже, а про чоловіче". Віднеькою, тай дуже слабонькою підвалиною ставби той Петро і ворота пе-

кольні подоліли його дуже скоро.

Сказав Христос (Мат. 16—19). „І дам я тобі ключі царства небесного; і що вяжеш на землі, буде вязане на небі; а що розвяжеш на землі, буде розвязане на небі". Що є ключем царства небесного? Чи небо є таким місцем, яке треба отвирати желізним ключем? Певно, що ні; ключем до небесного царства, про який говорить Христос є закон Божий і наука, яку проповідував Христос апостолам і всім що підуть їх слідами, як рівнож і припоручене справляти старі жидівські закони, розвязувати що старе невідповідне добі благодати і вязати те, чого вимагає дух часу, торуючи тим дорогу до неба для цілого людства, яке входить туди через віру в Христа.

Се припоручене дав Христос всім апостолам як се ясно потверджує евангелист Матей в гл. 18—18, і Іван в гл. 20—13. З сего ясно видно, що Христос ніяк не передавав Петрови якоїсь осібної привелеґії, коли в сих других двох свідоцтв видно, що те саме припоручене дістали всі апостоли в однїй і тій самій мірі.

Отже Христос не основував своєї церкви на Петрі, а на вірі, що Він є Спасителем світа, Сином Божим і Він самий є угольним каменем, на котрім покладена підвалина (віра.) Тому Рим помиляєсь кілько ра-

ів голосить, що церков Христова основана на Петрі.

ДОКАЗ 14.

Римска церква рівнож проповідує, що Христос настановив Петра провідником апостолів і головою єго церкви. Ся наука римскої церкви записана в катехизмі Кінкида. На стороні 105 і 106 того катехизма читаємо таке: „Папа є видимою головою Церкви, бо він є наслідником св. Петра, котрого Христос зробив проводирем апостолів і видимою головою Церкви". Ся наука так поширена між католиками, що звичайно проповідуєсь єї без жадних доказів зі св. Письма, начеб оно так таки мусіло бути як голосить Рим.

Однак сьвідомий християнин такою проповідию задоволитись не годен. Він завсігди звертаєсь до Евангелія і там шукає доказів. А прочитавши Эвангеліє приходимо знов до переконаня, що Рим знов помиляєсь коли учить, що Петро мав якебудь старшоване над прочими апостолами.

Ісус Христос наказував апостолів, щоб жаден з них не виносив ся понад другого, щоб ніхто з них не стремів до старшованя, анї щоб не жадав почестий і пр. Ось як говорить 23 глава Матея:

Верш 8; „Ви-ж не зовіть ся учителями,

один бо ваш учитель — Христос; усі-ж ви брати.

В. 9: „І отця не звіть собі на землї, один бо Отець у вас, що на небі.

В. 10: „І не зовіть ся наставниками, один бо в вас наставник — Христос.

В. 11: „Більший-же між вами, нехай буде вам слугою.

В. 12; „Хто-ж нести мете ся в гору, принизить ся, а хто принизить ся, пійде в гору.“

Що може бути на сьвітї більш яснїйше докладнїйше? Христос каже: (говорючи до своїх учеників), що ви не маєте кликати отцем жадного чоловіка на земли; анї не називайте ся наставниками — головами; ви є всї брати, а хто виносить ся понад другого, той принизить ся. А в римскій церкві кождий піп, чоловік землї, зовесь отцем, кождий епископ пастирем — князем церови, а папа став заступником Христа, видимим головою, перед котрим як перед півбожком бють поклони найблизші его товариші.

Петро апостол не приписує собі в своїх листах жадної висшости понад других. Пишучи до молодих церковних орґанїзацій каже Петро: 1. Петро 5-1: „Старших між вами молю, яко товариш — старший і сьвідок страдання Христового і спільник сла-

ви, що має відкритись."

Верш 3: „Ані пануйте над народом, і взором будьте стада."

II. Петра 3-2: „Щоб згадали слова приречені від сьвятих пророків і заповідь від нас, яко апостолів Господа і Спаса."

Петро був апостолом призначеним для місиї між обрізаними (між жидами, бо они після законів практикували обрізане) а Павло був призначений для місиї між поганами (для народів поза жидівською нацією.) Так зарядив самий Христос і прочі апостоли уважали Петра апостолом жидів, а Павла апостолом поган. Значить ся, що єсли хто, то скорше Павло повинен би бути головою римскої церкви — папою (бо Римляни були поганським народом) і Діяння апостолів говорять як найдокладнійше про подорожі Павла до Риму, підчас коли зовсім нема жадних доказів, чи Петро був коли в Римі, чи ні.

Христос при навернено Павла Діяння гл. 26-15, сказав: „Та встань і стань на ноги твої; на се бо явивсь я тобі, щоб зробити тебе слугою і сьвідком того, що бачив ся і що обявлю тобі,"

Верш 17: „Вириваючи тебе від людий і від поган, до котрих тепер тебе посилаю."

Самий Павло [illegible] до Гатат гл. 2-7;

так каже: „Ні, противно, зрозумівши, що звірено мені (Павлови) благовістє необрізання, яко-ж Петрови обрізання.“

Верш 8: „Хто бо допоміг Петрови до апостольства обрізання, той (Христос) допоміг і мені між поганами.

Верш 9: „І пізнавши благодать, дану мені, Яков та Кифа, та Йоан, що здавали ся стовпами, дали правиці (подали руку) мені та Варнаві на товаришування, щоб ми були для поган, а вони (Петро і др.) для обрізання, (для жидів.“)

Ще оден важний доказ, що Петро не був наставником апостолів, себто головою, подали самі апостоли, що замість слухати розпазів Петра, они давали єму певні припорученя. Сегож они були-б не робили колиб у Петра був якийсь внешний уряд — старшоване, чи сила — власть.

Діян. 8-14: „Почувши-ж апостоли в Єрусалимі, що прийняла Самарія слово Боже, післали до них Петра та Йоана.“

Колиб Петро був головою Христової церкви, то він подібно як нині папи повинен був бути головою, предсідателем Апостольського Собору. А тим часом предсідателем того собору не був Петро, а Яків. Се доказує факт, що апостоли не уважали Петра нічим більшим від Якова. І Яків давав рішеня, а не Петро. Дія. 15-6: „І зібрались

апостоли та старші вглянути в сю річ."

В. 18: „Як-же вивовли вони, сказав єя Якіл, говорячи: Мужі брати, вислухайте мене.

В. 19: „То суджу, що не треба тих турбувати, котрі від поган навернулись до Бога."

Всіда вела ся про те, чи поганн, котрі навертають ся на Христову віру, мають обрізуватись, чи ні. Павло і Варнава давали справоздане з роботи між поганами і Петро був тої гадки, щоби поганам не накладати ярма, котрого „ні батьки наші, ні ми не здоліли носити." Тоді встав Яків і порішив справу, що справді поганам не треба обрізуватись.

Є ще много других євангельских доказів, що Петро не був головою — настоятелем, папою апостолів, але обем сеї книжочки не годен змістити всіх тих доказів, а впрочім, яка більша з сего буде користь? Всі они доказують нарівно ясно і докладно що Рим помилиєсь, коли учить, що буцімто Петро був першим папою з таким авторитетом над апостолами, як-би нинішний папа над решту своїми епископами. Ні, з євангелія довідуємо ся що:

1. Христос сказав, що хтоб з апостолів вносив ся понад других, буде принижений.

2. Самий Петро каже про себе, що він є лиш оден зі старших, себто оден з апостолів і не приписує собі жадного старшовання.

3. Христос поставив Петра апостолом між жидами, а Павла апостолом між поганами.

4. Апостоли післали Петра на місию до Самарії, а сего булиб не робили колиб Петро був старшим над ними.

5. Петро не був предсідателем Апостольского Собору, але Яків, і тоді Петро не ставляв свого права до „своєї столиці і трону" як се нині видумує і практикує Рим.

ДОКАЗ 15.

Рим учить, що Петро був непомильним і що ту саму непомильність одідичили римскі папи. А св. Письмо доказує, що Петро був помильним і ніколи не ставив жадних претенсий до непомильности, значить Рим і тут грубо помиляєсь.

Кардинал Гіббонс в своїй книжочці „Віра наших батьків" на сторонї 151, обговорюючи непомильність Петра, вкладає в уста Христа отсї слова, ніби самий Христос говорить: „Ти, Петре, маєш бути підвалиною сеї церкви. Она ніколи не впаде, бо ти ніколи не помилиш ся."

В сей спосіб хоче кардинал поправити самого Христа, ніби навчити Його як Він повинен був сказати до Петра. Однак в попередних уступах було вже доказано, що Христос не оснував своєї церкви на Петрі. Значить ся, наука Риму є фалшивою, нехристіянською наукою. А попередні уступи доказують, що слова кардинала є безпідставні, бо Петро помиляв ся, Петро поступив навіть так далеко, що публично і під присягою відрік ся Христа.

Мат. 14-28: „Петр же озвавшись каже до него: Господи, коли се ти, вели мені йти до тебе по воді.

В. 29: „Христос сказав єму: Іди.

В. 30: „Та бачивши сильний вітер (Петро) злякав ся, і почавши топути кричав, говорячи: Господи, спаси мене.

В. 31: „Ісус же простяг зараз руку, вхопив його і рече до него: Маловіре, чого в сумнів ся єси?

Тут Петро сумнівав ся, чи Христос має справді силу провадити єго по воді, тоще підчас сильного вітру — тут показав Петро брак віри в Христа.

Мат. 16-22: „І взявши його Петр, почав договорити йому (Христови) кажучи: Пожаль себе, Господи; нехай се не станеть ся тобі.

В. 23: „Він же обернувшись і рече до

Петра: Геть від мене, Сатано! ти блазнишь мене; бо не гадаєш про Боже, а про чоловіча."

Щож, чи оказав ся тут Петро як непомильний папа, коли спокушував Христа, та намовляв, щоби не сталось, що мало статись? Значить, що Петро не желав сьвітови спасеня, або що найменьше в своїй „непомильности" не думав, що говорить! Христос назвав его Сатаною, а таку бесіду образою взглядом Спасителя.

Лука 9-33: „І сталось, як розлучились від него, каже Петр. до Ісуса: Наставниче, добре нам тут бути і зробимо три намети, один тобі, і Мойсею один, і один Ілиї, не знаючи, що каже."

Петро не знав, що говорить; не звернув уваги, що такою бесідою він зрадив своє самолюбство, мовляв нехай нам добре, І от коли нам добре, то побудуймо три намети собі, а більш нікому — цілий сьвіт най дальше пропадає. Петро сильно помилив ся, бо задачию Христа було спасти сьвіт. Не знав Петро, що говорить, тому й не можна робити его непомильним.

Галат. 2-11: „Як же прийшов Петр в Антіехію, устав я проти нього в вічі: бо заслужив докору."

В. 12: „Перше бо нім прийшли деякі від Якова, він їв з поганами: як же прийшли,

таївсь і відлучавсь, боячись тих, що були в обрізанни.“

В. 13: „Лицеміряли з ним також і инші Жиди, так що й Варнава зведений був лицеміретвом їх.

В. 14: „Та як побачив я, що вони неправо ходять по евангельскій істині (правді,) то я сказав Петрови перед усіма: коли ти, бувши Жидовином, живеш по поганьски, а не по жидівски, то на що примушувати поган жити по жидівськи?“

Тут вже справа з Петром серіозніймша. Петро провинивсь тут проти моралі християньского житя. Він позволяв собі жити по поганськи, підчас коли жадав щоб погани жили по жидівськи. Ся провина була так важною, що Павло уважав потрібним виступити проти поступованя Петра і публично, перед всіми зганити і напімнути его.

Марк. 14 33: „І бере (Ісус) Петра, Якова, та Йоана.“

В. 34: „І рече їм: Тяжко сумна душа моя аж до смерти. Підождіть тут і пильнуйте.

В. 37: „І приходить і знаходить їх сплячих і рече до Петра: Симоне, ти спиш? не міг ти однієї години попильнувати?“

Тут знов Петро упав. Христос поставив его і других двох апостолів, щоб пиль-

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

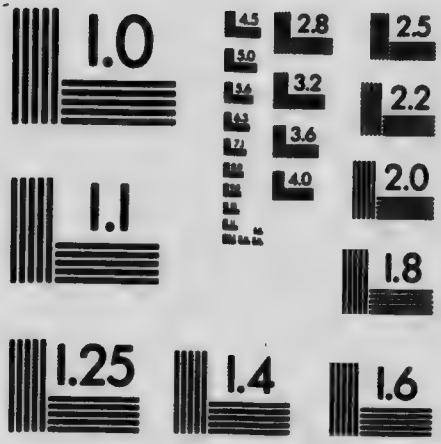

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482 - 0300 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

нували, а самий відійшов трохи дальше, щоб молитись. Він відійшов, а Петро місто пильнувати поклав ся спати. Верш 41: „Сніть вже і спочивайте. Годі, пристигла година; ось виданий буде Син чоловічий у руки грішникам.“ Петро мав пильнувати, але заспав і Син чоловічий був переданий в руки грішників. Сталось, що мало статись, але Петро не сповнив припорученя, хоч і не трудне оно було, не видержав навіть проби — він слабосильний упав.

Мат. 26 31: „Тоді рече до них Ісус: Всї ви поблазнитесь мною сїеї ночи. Писано-бо: Поражу пастиря і россиплють ся вівцї стада.

В. 33: „Озвав ся-ж Петр і каже до него: Хоч усї поблазнять ся тобою, я нїколи не зблазнюсь.

В. 34: „Рече до него Ісус: Істинно глаголю тобі: Що сїеї ночи, перше нїж півень запіє, тричі відречеш ся мене.

В. 35: „Каже Йому Петр: Хочби менї з тобою і вмерти, не відречусь тебе.“

Але... верш 70: Петро відрік ся перший раз.

В. 72: Петро відрік ся Христа другий раз і забожив ся.

В. 74: Петро відрік ся третий раз. „Тодї почав він проклинатись і клястись: що не знаю чоловіка. І зараз півень запіяв.“

Чи назвемо Петра непомильним, коли прочитуэмо сі евангельскі події? Чи годнісьмо згодити ся з кардиналом Гіббонсом, що Петро не сьміє упасти? Де Петрова віра і витревалість? Він казав що не відречесь Христа, а три рази відрік ся. Він обіцяв ся умерти з Христом, а відтак присягав ся, що не знае Эго.

Э другі докази попри сі, що доказують факт аж надто.

Римска церква каже що одідичила непомильність Петра, хоч і то, їх докази сягають лиш до сьвятих отців церкви і опирають ся на традиціях, та поки що доказано, що: Христос не будував церкви на Петрі; Петро не дістав і не мав жадної власти старшованя над другими апостолами; що Петро був помильним і відважив ся навіть явно відречись Христа. Коли римска церква ставить претенсиї до старшованя, то радше нехай признасть собі, що она наслідуе характер слабосильного, помильного Петра і так само ся римска церква е змінчивою, помильною і відступницею від віри в Христа.

ДОКАЗ 16.

Христос проповідуючи до людий, сказав, Йоан 5, 39: „Прослідіть писання; бо ви думаете в них жите вічне мати; й ті сьвідкують про мене.“

Павло каже, II. Кор. 13, 5: „Самих себе розбирайте, чи в вірі; самих себе вивідайте.“

А католицка церква каже, що люди не сьміють читати св. Письма, бо людям вистарчить те, що учить піп.

Трентийский Собор постановив, що: „Ніхто не сьміе читати, або посідати св. Письмо без писемного позволеня інквізитора, або епископа диецезиї.“

Папа Іннокентий III. заборонив читати або посідати біблію. Другі папи робили так само.

Тарагоньский Собор в 1234. році проголосив еретиком кождого, хто мав у себе біблію переведену на рідну мову, а не хотів віддати, щоб спалити еї.

Христос і Біблія кличуть до людий: „Читайте св. Письмо“ — а Рим і папи заказують. Позаяк Христос е правим, тому й Эго поклик е для кождого християнина сьвятим, а голос Риму і папів е голосом ложним, що руйнуе християньство.

ДОКАЗ 17.

Христос сказав, Іван. 6, 53: „Рече-ж їм Ісус: Істинно, Істинно глаголю вам; як не їсьте тіла Сина чоловічого й не пете Його крови, не маете житя в собі.“

А папа Пій IV. проголосив, що: „Я рі-

вшеж преголошую, що так під одним видом, як і другим (в самім хлїбі, чи в самім вині) знаходить ся Христос цїлий, правдивий і в повній Тайнї." (Ordo administrandi Sacramenti, p. 67.)

А в 1215. роцї Констанский Собор постановив подавати сьвідським людям причастіє лиш під видом хлїба.

Христос каже: „Як не пете Його крові, житя не маєте в собі" (значить не маєте, духовного житя.) — Рим і папи заперечили людям причаститись „Його крові" — значить Рим не хоче дати річи, котра до спасеня потрібна. Що може бути кращим доказом, що Рим милить ся?

ДОКАЗ 18.

Христос приказуючи їсти Своє тїло і пити Свою кров мав на гадцї тїло духовне і кров духовну, Ів. 6-63: „Се дух, що оживлює, тїло не годить ся нї на що. Слова, що я глаголю вам, се дух і житє."

Павло каже, Кор. 10-16: „Чаша благословенна, котру благословляємо, хиба не есть общенне крови Христової? хлїб, що переломлюємо, хиба не есть общенне тїла Христового?"

Але папа Пій IV. каже: „В Евхаристиї знаходить ся правдиве, дїйсне і субстанцїяльне тїло і кров, вкупі з душею і боже-

ством Господа нашого Ісуса Христа" (Ordo administrandi Sacramenti p. 97.)

Трентиньский Собор в каноні 1. каже: „Колиб хто говорив що в найсьвятійшій тайні Евхаристиї нема правдивого, дійсного і субстанціяльного тіла і крови Христа, нехай буде проклятий."

Христос і Біблія кажуть, що хліб і вино є лиш общеннем (принятем) тіла і крови Христа і се тіло і кров приказують нам розуміти духово, бож сказано, що, тіло (фізичне) туть не годить ся ні на що."

Рим і папи навчають противно, що в Евхаристиї треба розуміти правдиве, дійсне і субстанціяльне (фізичне) тіло і кров Христа.

ДОКАЗ 19.

А ось тут і фактів не треба, бож всякий прецінь знає, що папа заказує своїм попам і сестрицям женитись,

Але Петро, котрого Рим хоче робити першим папою, був жонатим, Мат. 8-14.

„Дух же явно глаголе" — 1. Тим 4-1: „що в останні часи відступлять декотрі від віри, слухаючи духів лестивих і наук бісових." верш 3: „що боронять женитись і велять вдержуватись від їди" (постити.).

Павло до Жид. 13-4, каже: „чесна женитьба у всіх."

Павло І. Тим. 3-2 каже: „Треба-ж епископу бути непорочним, однієї жінки чоловіком.“ Те саме каже Павло і про дияконів І. Тим. 3–12.

Біблія учить і поручає („треба“) епископам і дияконам женитись. А Рим заперечує женитись попам, епископам, дияконам і др. впрост наперекір науці Христа і Біблії. А се знов доказ, що Рим помиляєсь.

ДОКАЗ 20.

Христос каже, Марк. 7-18: „І рече до них: Так і ви нерозумливі? Не зрозуміли, що все, що осторонь і входить у чоловіка, не може його опоганити.

Верш 19: „Бо не входить йому в серце. а в живіт, і відходить в одхідник, очищаючи всяку їжу?“

Павло каже, 1. Кор. 8-8: „Іжа-ж нас не поставляє перед Богом, бо ані лучші, коли їмо, ані гірші, коли не їмо.

А до Колос. 2-16: „Нехай же оце ніхто не судить вас за їду.“

Дух сьвятий говорить, 1. Тим. 4, 1-3: „Декотрі слухаючі духів лестивих і наук бісових, в лицемірстві брехливих велять вдержуватись від їжи.“,

А римскі декрета завели між людьми всякого рода пости і „велять вдержуватись від їжи.“ І лиш она одна, римска церква

сплує своїх вірних постити. І она лиш одна приписує собі право наказувати постити. І она лиш одна приписує собі право наказувати постити впрост противно від науки Эвангелія. Тому она є лицемірною, неправдивою Христовою церквою, помильною і невірною.

ДОКАЗ 21.

Рим учить, що є посередне місце між небом, а пеклом, так зване чистилище. І що нім люди ідуть до неба, то ідуть перше до чистилища покутувати одні за повседневні гріхи, а иньші за неспокутовані ще дочасні кари, які наложать ся їм за тяжкі гріхи.

А Біблія говорить 1. Йоана Богослова 1-7: „І кров Ісуса Христа, Сина його очищає нас від всякого гріха.“

Йоан 6-24: „Істинно, Істинно глаголю вам: Що, хто слухає слово моє і віруе пославшому мене, має житє вічне, і на суд не прийде, а перейде від смерти в житє.“

Рим учить, що всякий гріх, хоч-би найменьший, коли він не спокутований, тручає християнина до чистилища. А се зовсім відмінна наука від науки Эвангелія, яке каже, що кров Христова очистила нас від всіх гріхів і відмінна від слів Христа, що виразно приобіцяв: хто слухає слово

мое і вірує пославшому мене має житє вічне і на суд не прийде, а перейде від смерти в житє."

ДОКАЗ 22.

Христос каже, Мат. 5-44: „Яж вам глаголю: Любіть ворогів ваших, благословляйте, хто клене вас, робіть добро, хто ненавидить вас і моліть ся за тих, що обиджають вас і гонять вас."

Друга найбільша заповідь Христа є, Мат. 22-39: „Друга-ж подібна їй: Люби ближнього твого, як себе самого."

Рим називає протестантів еретиками і ворогами церкви. Але протестанти є сусідами — ближніми і тому римска церква повинна любити їх як саму себе, благословити і молити ся за них, так як се Христос приказав. Але Рим поступає завсїгди противно. Кілько разів проголошував новий декрет, тільки разів проклинав всїх тих, які не схочуть повинуватись, чи вірити новим „правдам." Що більше, римска церква не вдоволялась самими проклонами. Тодї, коли она мала силу, она понастановляла сьвяті трибунали, так звану св. Інквізицию де тортуровано еретиків, мучено, палено на стосах дров. Сю інквізицию практикували і благословили папи Урбан IV, Александер IV, Клемент IV, Никола III, І-

ван XXII, і прочі їх наслідники так довго, доки сьвіт оружіем присилував римску церкву заперестати братоубійче кровопролите.

ДОКАЗ 23.

В книжочці „Слава Марії" яку Рим апробував як доктрінальну книжку в славу Марії на стороні 172. надруковано ось як: „Бог ніколи не спасе нас без посередництва Марії."

Стор. 29: „Она вибрана не карати грішників, а прощати."

Стор. 171: „Спасене всіх людий зависить від ласки Марії."

А що каже біблія?

Жид. 7-25: „Тимже і спасти може (Христос) до кінця приходящих через нього до Бога, будучи всегда жив, щоб посередникувати за них."

Кол. 1-19: „Бо зволив Отець, щоб у ньому вселилась уся повня."

Діяння 4-12: „Бо нема ні в кому другому спасеня: бо і нема иньшого імени під небом, даного людям, щоб ним спастись нам."

Рим каже, що ми не можемо спастись без посередництва Марії і що она простить наші гріхи так само як самий Христос. А Біблія каже, що Христос, у котрому всели-

лась уся повня" є нашим посередником і нема другого імени (нема імени Марії) даного людям, котримби спастись нам. Тому Римска наука про спасене є блудною.

ДОКАЗ 24.

Друга заповідь Божа, дана людям в Старім Завіті, яку відтак потвердив і осьвятив Христос в Новім Завіті звучить ось як, II. Мойсея 20-4: „Не робити меш собі ваяного кумера, чи подобини того, що на небесах у горі, і того, що на землї в низу, і того що в водах і під землею.

Верш 5: „Щоб не припадав ниць перед ними і не служив їм; бо я Господь, Бог твій ревнивий Бог, що караю беззаконне отець-ке на дітях у третьому і четвертому роді тих, що невидять мене."

Римска церква нівечить сю заповідь Божу і робить собі всякого рода подобини того, що на небі, як образи Христа, Петра, Бога Отця, Марії і пр. і поклоняеть ся їм як дійсним богам. Рим учить, що таким подобинам треба покланятись, як учить Тома Аквінатский найбільший римский теольог: „Тому треба почитати (адорувати) образ Христа з рівною пошаною, яку віддаесь самому Богу. (Sum. Theol.)

Никийский Собор зазначив ся рівнож сим відступством від заповіди Божої. Сей

собор відновив і впровадив в римску церкву старинний звичай почитаня рукотворних подобин — образів. Се почитане практикує нині римска церква в повнім змислї і переслїдує вірних за непочитане образів нарівні як недовірство. Така наука і поступоване противні св. Письму і тому власне Рим помиляєсь і проповідує ложну науку.

ДОКАЗ 25.

Попередні 24. докази вказали ясно і докладно, що римска церква відступила, від св. Письма і проповідує свої доґми противні науцї Христа, науцї апостолів, практицї першої християнської церкви за перших 300 років. А всю свою ложну науку будує на придуманій непомильности заступника Христового на земли, римского папи. Непомильність папи, се наче панцир для жовнїра — без сего римска церква не встоялаб.

Чиж нема рациї дивуватись?

Чому жаден з чотирох Эвангилистів нїгде і анї разу не спімнув і не написав, що Петро, чи его наслїдники — папи є заступниками Христа на земли „видимою головою церкви?“ Сеж найважнїйша доґма в римскій церкві. А апостоли описували много річей меньше важних; чомуж нїчого не написали про непомильність, коли се така

важна річ, і колиб она справді була в християнській церкві? Нехай собі хто вірить як хоче, але сьвідомий християнин на сліпо вірити в безпідставні річи не буде.

Чому Павло пишучи до Римлян не брав на увагу, що римска церква є непомильною, але пише в одинайцятій главі, що они, римскі християни, є нарівні в небезпеченьстві відступства як і жиди?

Чому Петро, той перший римский папа пишучи свої послання не сказав і не подав жадної директиви як церкви мають поступати і кого слухати по его смерти?

Чому цілий Новий Завіт так часто пише і остерігає перед ложними пророками, перед Анти-христами, а ані разу і нігде не каже де є непомильність і кого слухати, щоб уникнути ереси?

Коли Петро був першим папою, то яке право мали прочі апостоли розказувати свому наставникови, заступникови Христа, видимій голові церкви?

Чому Петро ніколи і нігде не виконував свого уряду і власти?

Чому Петро писав, що він не є нічо більше, як оден зі старших (оден з апостолів?)

Чому перші церкви ніколи не відносились з церковними справами до Риму?

Чому св. Отці Тертуліян, Єронім і О-

пат не приписували римскій церкві більшої чести, власти, чим всім прочим церквам? Чому они не узнали і навіть не згадали про папську непомильність?

Через цілих три століття по Христі жадна християнська церква не переслідувала так званих еретиків і не ставила претенсий до їх житя і смерти, жадна з первісних християнських церков не уважалась непомильною. Аж в тисячу літ римска церква винайшла таку доґму противну науці Христа і звичайному розумованю чоловіка — тим то она, римска церква є відступницею від правди і віри в Христа.

Шкаплїр.

Се що пишеть ся в сїм уступі про шкаплїр, его істория, чудні дїланя на тих, що убирають на себе сї сьвятощі католицкої церкви — все те перебрано з „Книжки шкаплїрної,“ яку кождий цїкавий читач годен купити за 10. центів у P. J. Kennedy, Catholic Publishing Co. — New York.

Шкаплїр — як сказано в „Книжцї шкаплїрній“ на стороні 116 — повинен бути зроблений з двох платочків вовняного сукна три квадратових цалїв, краска — кольор сукна така, яку вибирають собі всякі шкаплїрні ордени (сьвяті фірми!) як приміром шкаплїр гори Кармель має мати темно бронзову, або краску кави. Оба платочки треба зчепити на подвійний шнурочок так щоб шкаплїр мож вигідно перекинути через рамена, щоб оден шкаплїр звисав з переду, а другий з'заду. Се однак не є незмінним правилом. Бо декотрі ьшивають оба платочки разом і носять їх на шиї з переду, а иньші пришивають прямо до спідного шматя і т. д.

Рівнож причіпляєсь звичайно до шкаплїра образець приміром Діви Мариї, або вишиваєсь на них початкові великі букви „I. H. S.“ або „I. M. I,“ — однак анї образець

ані букви не є конечною річию; звичайний платок сукна вистарчає.

Шкаплїрі є всякі, всяких орденів, як приміром шкаплїр благословенної Діви Сімох Болів; шкаплїр Непорочного Зачатя; сьвятої Тройцї; червоний шкаплїр Страстий; шкаплїр Найсолодшого Серця Ісуса і Марії і т. д.

Не треба описувати кождого з тих шкаплїрів осібно, бо они всї майже однаково роблені і наука про всїх одна,

За примір беремо лиш шкаплїр Діви з Кармель, бо сей шкаплїр найславнїйший, найбільш почитаний між католиками і найобширнїйше говорить про него „Шкаплїрова книжка.“ На сторонї 92-93-94 тої „сьвятої“ шкаплїрної книжки надрукована історія шкаплїра Діви з гори Кармель. Ось кажеться там, що в Кент, Англія, жив якийсь Семен Смок. В дванайцятім роцї свого житя він пішов на пустиню, де жив виключно ягодами і корінцями. Эго напоєм була вода, а місцем відпочинку тїнь дерева. Молитва була его одиноким занятем, а Марія, до котрої він мав спеціяльне набоженьство, нагороджувала его осібними ласками. По трийцять років пустинного житя, він вступив до монастира на горі Кармель і ревно служив монастиреви і набоженьству до Діви Марії. Він все палав особлившою любвою

до Діви Марії і через кілька років сьпівав в єї честь суплікациї, щоб Она нагородила его якимсь особлившим значком на знак обопільної любови. Істория описує дальше як діва Марія вислухала его просьбу, як прийшла до него, дала єму такий оден шкаплїр і сказала: „Прийми сей шкаплїр, мій дорогий сину, як доказ, що я збраталась з тобою. Се осібний привилей даний тобі і всім Кармелїтам; се знак особлившого вивисшеня і певна, безпечна охорона в небезпеченьстві; се доказ нашого мира і вічної злуки. Хто буде мав щасте носити такий шкаплїр, той не буде терпіти вічного огню в пеклї,"

На 96 стороні тої самої книжки оповідаєсь ще чуднїйша річ. В тім самім часї, коли Семен Смок дістав в Англії від Марії шкаплїр, тої самої хвилї явилась Мария римскому папі Іванови XXII і сказала: „Іване, Вікарію мого Сина, менї мусиш завдячити, що ти удостоїв ся сего великого достоїньства, яким тїшиш ся, бо я вставлялась за тебе до мого Сина і тепер, так як я виратувала тебе з рук твоїх ворогів, так ти будеш ласкав потвердити сьвятий чин Кармелїтів, першу інституцію на горі Кармель. І колиб хто з тих побратимів умер в грісї і дістав ся до чистилища, то я, їх Мати, першої суботи по їх смерти зійду до чи-

стилища і кого лиш з них знайду там, заберу на гору, до вічного житя.“

Сї слова знаходять ся також слово в слово в папскій буллї папи Івана XXII з дня 3-го марта 1323. року. Сею буллею папа признав всї привілеї чина Кармелїтів, оголосив відпуст за ношене їхнього шкаплїра як правдиву, непомильну доґму католицкої церкви, кажучи: „Я годжусь на сї сьвяті відпусти, потверджую і установляю їх на земли. Сю буллю звуть „Суботнїшна Булля,“ яку потверджували відтак як непомильну науку порядочно папи Александер V., Клемент VII., Пій V., і Григорій XIII.

На сторонї 98. зазначено, що „отцї“ мають право проповідувати науку про шкаплїрі вірним і побожним людям.

На сторонї 119 сказано, що „Набоженьство шкапл[illegible] є одною з найлїпших побожних церко[illegible]их практик, які церква колинебудь установила.“

Книжка говорить дальше про чуда, які дїялись при помочи шкаплїра. На сторонї 120. описано, що на одного чоловіка летїла куля мушкети, а шкаплїр задержав у воздусї кулю і так чоловік спас ся від калїцтва. Та можна стрінутись з вислуженим вояком хочби де, що в війнї ударила его мушкетова куля, тай не скалїчила—тай що

з сего? Богато є мушк. куль які переховувані через довший час тратять свою силу і хоч ударить чоловіка, то однак не скалічить.

На стороні 124, росказує книжка про дівчину, яка була смертельно хора і доктор сказав, що єї нема виходу, а она убравши на себе шкаплїр, поздоровіла. Кількож є таких примірів, що доктор каже, що нема надії, а чоловік виздоровіє і жиє, хоч і шкаплїра не вбирає Таких примірів є много поза шкаплїрами.

Ні, всї теперішні чуда мають одну цїль і оден чудний спосіб, яким діють ся. А у Вселенній все дїєсь після Богом установлених прав. Хто не зважає на чудні дїла Божі в природі, той може вірити в надзвичайну силу чоловіка, чи небесну силу кусника сукна; хто однак в кождій подїї природного сьвіта добачує предвічний Божий закон, той знає, що для кождого висліду мусять скластись з передвіку все ті самі причини — так як дитина що покладе пальчик на горячу кухню, попечесь.

Але що зробиш католицкій церкві? Їй хочеть ся учити темняків „непомильної правди,“ що чоловік, котрий за житя носить шкаплїр Діви з гори Кармель першої суботи піде просто до неба, і до пекла певно не дістанесь.

1. Сказано в II. книзі Мойсея гл. 23-13: „А в усьому, що я глаголав вам, бувайте обачні; ба й імям богів чужих не згадайте, нехай не чути муть його з ваших уст.“

2. А у V. книзі Мойсея гл. 11-16: „Остерігайтесь, щоб не звело вас серце ваше, і щоб ви, звернувши з дороги, не служили иньшим богам і не покланялись перед ними.

3. V. книга Мойсея гл. 27-15: „Проклять чоловік такий, що робить обтісувані чи литі постаті, гидоту перед Господом, твориво майстерської руки і ставляє потай! І ввесь нарід нехай скаже: Амінь!

Прочитайте добре першу точку і порівнайте; як католик, почитаете Марію як бога, що може спасти; молитесь до неї і ставите єї нарівні з Христом. Що до другої точки: ви не були осторожні і серце ваше звело вас з дороги і ви почитане більше богів, чим наказує Біблія. Що до третьої точки: ви дістали шкаплїр і носите его на шиї думаючи, що шкаплїр — божок спасе вас від чистилища, ви сховали его собі потай під убране і кажете: „Амінь, я вірю в силу шкаплїра, він спасе мене від мук в чистилищи.“

Чи се ще не є чисте ідолопоклоньство? Кажіть ви, що вбираете шкаплїр лиш як звичай, в честь Діви Марії — то й се не о-

правдує вас. Бо римска церква учить як непомильну науку, що „ношенем шкаплїра, спасаєтесь від мук в чистилищи.“ Яка-ж ріжниця в почитаню божка — ідола і в почитаню божка — шкаплїра. Они оба однакі, ріжнять ся лиш у формі. А чи божок з дерева чи з каміня, чи з вовняного сукна — він все божок — ідол. А як довго той божок приносить вам спасене, так довго ви уповаючи на таке спасене єсьте ідолопоклонником.

Богато людий не знають, що св. Письмо противить ся почитаню таких річий, як шкаплїр — та се лиш доказ, що найвисший час для них взятись до читаня і переконатись, яка є Христова наука.

Бо самий кардинал Гіббонс говорить в своїй книжочцї на стороні 29. що: „Не можна принимати жадної нової доґми, яку-б не проповідували апостоли, або яку не практикували перші християнські церкви. Бо апостоли одержали цїлу науку потрібну до спасеня.“

А на стороні 60 знов каже: „Правдива Христова церква (котрою, як хотїв він, доказати, є кат. церква) мусить учити тих самих наук, які проповідували апостоли і жадна церква не може уважатись за правдиву церкву если еї наука ріжнить ся від науки апостолів.“

В католицкій церкві більша частина є таких наук — доґмів, які проголошено в тисячу триста літ по Христі, як от почитанє образів, відпусти, сьвяченє дзвонів, і пр. а за послідні кілька століття знов нові доґми: Непомильність папи, безженність, Непорочне Зачатє Марії, Спасенє через Марію і пр. і пр.

Сі всі нові доґми є мечем — доказом оберненим вістрем до самих католиків, що наглядно вказує їм, що римска церква є відступницею від Христового Эванґелія і науки апостолів, бо учить річий — наук, яких нема в Эванґелію, яких не установляв Христос, не знали, не практикували і не вчили Христові апостоли.

Наука апостолів справді обнимає всю науку Христа. Але апостоли не знали і не проповідували жадних, шкаплїрів! Се додаток римскої церкви!

Апостол Павло, до Галатів 1-8. виразно каже: „Та, колиб і ми, або ангел з неба проповідував вам більш того, що ми проповідували вам, нехай буде анатема (проклятий).“

Римска церква впровадила в свою церкву друге величезне евангеліє, значить — доґми і учить, що спастись можна лиш через Рим, папу, попів; дає вірним шкаплїр на шию і учить їх, що той вовняний пла-

ток спасе їх від чистилища; каже молитись до Марії борше, чим до самого Христа. Сї всї науки — доґми є нові, відмінні, або й просто противні науцї апостолів і самого Христа. Тому римску церкву прокляв вже самий апостол Павло як церкву, що учить „більш того, що проповідували апостоли.“

Щож сказав самий Христос про таких людий? Мат. 15-9. сказано: „Та марно вони поклоняють ся менї, навчаючи наук заповідей чоловічих.“

Шкаплїр „опатентовано“ і почато его ширити в тринайцятім столїтю по Христї. Позаяк такий „винахід“ — спасене через шкаплїр є незвізний апостолам, тому шкаплїр не може причислятись до християнської науки, а є наукою заповідий чоловічих, наукою римскої церкви — є се отже марне поклонене людий.

Йоан 5-24, сказано: „Істинно, істинно глаголю вам: Що хто слухає слово моє і вірує пославшому мене, має житте вічне і на суд не прийде, а перейде від смерти в житє.“ Кудиж тут причепити науку про чистилище? Як можна додавати нову науку, що хто носить шкаплїр, той спасеть ся від чистилища і аж тодї перейде в житте? І много, много других доріг до спасеня в римскій церкві [розуміесь без гроший не-

ма жадної] — як їх мож притулити до слів Христа, котрий виразно сказав, що хто слухає Эго слів і вірить Посланному Эго на суд не піде, а перейде від смерти просто до житя вічного?!

Хтож говорить правду римска доґма, чи Біблія — Слова Христа? Хтож правий Рим, чи Христос?

Чоловіче добрий, кому ти вірний папі, чи Христови? Ти не можеш двом панам служи: ле — або папі, або Христови!

Чи ла годен сказати совістно, що ти є християнином, коли носиш шка р і намагаєш ся вірити, що за то ти дістаєш відпущене гріхів? Чи ти віриш совістно, що триста днів мук в чистилищи, чи меньше, чи більше, тобі зменьшилось і ти вже от-от щасливий, сьвятий? Чи ти ніколи не читав і не чув, що спасатись треба вірою в Христа, котрий спас тебе своєю смертию на хресті, а ти слухай Эго Слова і віруй в Эго спасене, той спасеш ся? Спасене вже окуплене дорогою кровію на хресті, а твої шкаплірі, се великий обман духовних торговщиків, се тана риба на твої тяжко з-працьовані гроші; сей клаптик вовняного сукна і той шнурочок. се стричок, яким ти привязаний до попівского черева — він, твій піп є циганом, що держить тебе на шнурочку, а ти є тим медведем, що гуляєш, якої тобі піп роскаже.

Нема прощеня гріхів, чи кари при помочи шкаплірів, такої науки нема в св. Письмі — нема, нема і ще раз кажу, нема ніякої дороги до спасеня, бо одинокою дорогою до спасеня є самий оден божественний наш Спаситель Ісус Христос! Самий Він, Христос проголосив голосні на цілий сьвіт слова: „Я дорога і правда і життє; ніхто не приходить до Отця як тільки мною" (Йоан IV — 6.) Нема жадної дороги через Рим до неба, нема шкаплірів! Христос, Эго Слово, Эго спасенє, се одинока дорога до Отця. І як можна йти до Отця за помочию шкаплірів, чи за вставленем ся Марії, коли Христос виразно сказав, що ніхто не приходить до Отця, як тільки мною? Проч шкаплірі з шиї, не безчестіть тіло, яке хрещено в імя Ісуса, не ображайте Христа, бо лиш Він один є дорогою, правдою і життєм ніхто не приходить до Отця як лиш Христом!

ПОЧИТАНЭ ОБРАЗІВ.

Католицка церква не признає ся до ідолопоклоньства. Але докази і факта з щоденного житя католика є найкращим сьвідоцтвом. Коли католик паде ниць перед образом, або ґіпсовою фіґурою св. Петра, Йосифа, чи Марії, се ідолопоклоньство. Коли сьвященник на „Чесного Хреста" виносить на церкву хрест убраний чибриком і васильком і коли він і цілий нарід кланяють ся хрестови сьпіваючи: „Господи помилуй" і „Хрестови Твому поклоняємо ся, Владико" — се ідолопоклоньство. Саміж католики і ділом і сьпівом признають, що „не Тобі, Владико, але хрестови-дереву покланяємо ся". Коли в Велику Пятницю люди на колінах присувають ся, та бють поклони і цілюють хрест і плащеницю, се ідолопоклоньство. Коли люди колінкують перед ґіпсовою фіґурою в „гробі", та для більшої пошани ставлять при „помершім Ісусі" військову варту, се ідолопоклоньство. Коли нарід з попами на переді, кланяють ся, стогнуть, плачуть перед образами на відпустах — люди добрі, се нічо більше, анї меньше, лиш ідолопоклоньство. А вже нїгде так ясно не проявляєсь ідолопоклоньство, як в почитаню св. Евхаристиї. Дока-

зано в уступі про Евхаристию, що слова „їджте моє тіло й пийте мою кров“ треба розуміти духовно, а не буквально, бо слова „що я глаголав вам се дух й житте; тіло не годить ся нінащо“ (Йоан 6). Однак католики роблять з кусочка хліба осібного бога. І ще не отворились дверцята від кивота, а вже цілий нарід паде на коліна — перед хлібом! Або їде сьвященник з „Божим даром“, або як дехто виразнійше зраджуесь: з „Паном Богом“, то вклякай серед найгіршого болота — се ідолопоклоньство.

Се все практикуесь в католицкій церкві-хоч перед сьвітом покриваесь ніби формою, ніби церемонією. А в суть річи се е ідолопоклоньство. І люди, що се все роблять, думають, що они сим е добрими християнами. Але они ними не е. Они роблять річи, які належать до ідолопоклоньства, які е заказані і потуплені наукою Біблії.

Рим каже, що Бог приказав Мойсейови побудувати „кивот завіта“, зробити двох херувимів і поставити їх по обох боках скрині (II. Мойсея). Після науки римскої церкви сей факт мав би бути доказом, що Господь хоче почитаня образів, чи радше ідолопоклоньства. Чиж се можливо? Ні, бо читаем дальше, а там сказано, що кивот завіта мав Мойсей уставити в „Сьвятая Сьвятих“ і ніхто не сьмів туди входити,

лиш архиерей і то лиш раз на рік. Як же той нарід міг попасти в ідолопоклоньство? Господь являв ся Аронови і другим, в спосіб, який єму уподобилось, але не за посередництвом образа, чи фіґурки.

Деж є які небудь докази, що Господь жадає, або бодай терпить почитане річи рукотворні. Нема жадних і нігде. Противно, так Старий, як і Новий Завіт ясно і докладно і виразно потупляють і заказують всякий прояв ідолопоклоньства.

А прецінь кождий, хто був в католицкій церкві бачив там повно всяких образів, фіґурок, перед котрими, як от перед образом Марії, або Йосифа, горить осібна лямпочка так звана „адораційне сьвітло". Бачимо також, що ті образи прибрані цьвітами, окрашені шовками, коралями, золотими сукенками, тай коронують їх з великою церемонією при здвизі множества народа, почім всі разом падуть перед пишним божком на коліна і молять ся, сьпівають акафісти, величають єго. Католики знають всі ті звичаї і обряди.

Другий Нікийский Собор каже: „Віддайте їм (образам) пошану і достойний поклін, але не покланяйтесь їм поклоном, який належить ся Богу одному". (Labbes Councils. Paris 1672).

Апостольска столиця в Римі жадає,

щоби „хрест леґата ставлено по правій стороні, бо ему (тому хрестови) належить ся поклін".

Св. Тома Аквінатский учить, що образам треба поклонятись. Він не ставить ріжниці між поклоном самому Христови, а поклоном образови але учить ідолопоклоньства.

Почитане, яке віддаесь „гостиї", або евхаристийному оплаткови походить також з наказу і науки католицкої церкви. Оплаток, се мука і вода, спечені у формі двох кавалків горячого желіза. Се може зробити хто небудь. Коли сьвященник вимовить певні слова, сей оплаток мавби перемінитись в правдиве тіло і кров Христа. Оплаток, чи проскурка зроблені з річий земских, які підлягають зіпсутю і хоч сьвященник „перемінить" їх в тіло і кров Христа, то все той хліб і вино з часом псують ся, а навіть затроюють ся. Католик має вірити, що се правдиве тіло і кров Христа. Чиж небесні річи підлягають зіпсутю? В попереднім уступі про Евхаристію доказано на підставі св. Письма, що хліб і вино не перемінять ся в субстанціяльне тіло і кров Христа.

Католик може говорити, що він не почитає проскури-гостиї так, як Христа але що почитанем хліба і вина почитає самого

Христа. Так само покланяють ся погани своїм богам через поклін образам, чи божницам. В той самий спосіб Египтяни покланялись крокодилям, або бикови, думаючи, що сим они покланяють ся самому Богу. Так само почитали люди давнійше сонце, думаючи, що сей поклін дійде до Бога. Греки ставили перед собою золотих богів, хоч вірили, що богом не є золото, але що почитанем подобини они почитають духового бога, що живе десь там в глухій нірвані. Так Ізраїльтяни поставили перед собою під Синайскою горою золотого телця, щоб через него почитати живого Бога, присьпівуючи „завтра сьвято Єгови" — за що Господь покарав їх строго. Єробоам зробив тоже подібно — то Господь знищив за те десять поколінь Ізраїля. Всі ті річи мають оден і той самий характер, значить — люди пробували почитати Бога почитанем рукотворних річий.

Характеристичним є молитва для посьвяченя образів в требнику латиньского обряду, де [illegible] Дай, о Господи, щоб хтонебудь буде гідно почитати сей образ, щоб одержав через него ласку в сім і будучім житю". Сю книжку потвердив папа Урбан VIII. і она уживаєсь до нині.

Замітними тоже є молитви требника грецкого обряду, в яких при посьвячуваню

образів просить ся Бога, щоб напримір хрест, був для вірних „покровом", „оружієм проти диявола", „ісцілєнієм недуг", „услишанієм всіх мольб". Відтак сказано, щоб всі вірні приступали, щоб поклянялись і цілували „чесний хрест", сьпіваючи при тім: „Прийдіть вірні, поклонім ся силі хреста!" Ся книжка друкуеть ся кождого разу під надзором „Львовского митрополітарного собора". При кождім посьвячуваню образа, просить ся Господа о чудотворну силу для образа „ізгоняти біси", „ісціляти недуги" та щоб всі „молящі ся до него і покланяющіі ся", діставали через него всі ласкі, о які просити будуть. А се ідолопоклоньство!

Такому почитаню образів противить ся так Старий, як і Новий Завіт.

Друга заповідь Божа каже: „Не робити меш собі ваяного кумира, чи подобини того, що на небесах у горі, і того, що на землі в низу і того, що в водах і під землею". (II. Мойсея 20-4).

Верш 5-ий: „Щоб не припадав ниць перед ними і не служив їм; бо я Господь, Бог твій, ревнивий Бог, що караю беззаконе отецьке на дітях у третьому, і четвертому роді тих що ненавидять мене".

Яких треба ще доказів, що Господь забороняе покланятись кумерам-образам?

Ти католик і в твоїй церкві повно всякого рода кумерів і в твоїй хаті стіни обложені образами і ти молиш ся до них — якої відповіди ждеш від Господа Бога, коли станеш в воротах до небесного раю? Ти ломиш Божу заповідь-закон, ти покланяєш ся образам, ти ідолопоклонник. Чи думаєш дальше жити в блуді і належати до католицкої церкви і разом з попами поповняти той самий злочин, ломити одну з найбільших заповідий Божих? Чи радше покинеш антихриста і поклониш ся Богу так, як учить Біблія? Шукай правди, а правда освободить тебе.

На закінчене сего уступа нехай остануть ся в памяти щирих християн отсі евангельскі точки:

III. Книга Мойсея 26–1: „Не будете робити собі балванів, ні вирізувати образів, ні ставити стовпів і каменів з образами не ставляти мете в землі вашій, щоб перед ними бити поклони, Я Господь, Бог ваш".

V. Книга Мойсея 4–15: „Пильнуйте-ж добре душ ваших".

Верш 16: „Щоб ви не зледащіли та не почали робити собі тесані постаті, подобу якої постаті, постать жіночу, або чоловічу"

Римл. 1:22, 23: „Славлячи себе мудрими, потуманіли,

„і обернули славу нетлінного Бога на подобину образа тлінного чоловіка, і птиць і четвероногих і гаду.”

Йоан 4–24: „Дух—Бог, і хто покланяєть ся Йому, духом і правдою мусить покланятись.”

Сі евангельскі точки вказують, що не можна почитати нетлінного Бога, річами тлінними. Правдивою дорогою є покланятись Богу духом і правдою. Відложивши всяке божище, ми винні вірити, любити і покланятись Богу директно, так як до батька; вірити, що Він поможе; вірати, що Христос задосить учинив за наш гріх; жий в вірі, надії і любови, а здобудеш небо!

Спасенэ, яке проповідував Христос.

Кол. 2-8: „Дивіть ся, щоб хто не пожакував (звів) вас философиєю і марним підступом, по переказу людському, по первотинам сьвіта, а не по Христу."

Рим учить, що:

1. Нема спасеня поза Римом.

2. Марія спасає і може спасти так само як Христос.

3. Ношенем шкапліра спасаєсь чоловік від чистилища і першої суботи по смерти іде до неба.

4. Папські відпусти увільняють від провини за повседневні гріхи.

5. Наушна сповідь перед попом відпускає гріхи.

6. Щоби спастись, або другого спасти, щоб хрест був важний, щоб доступити відпущеня гріхів, або розгрішити — треба мати добре намірене, або так звану інтенцію.

З сего всего видко, що цілий католицизм є одною замотаною, невиразною, чорною тьмою, в якій жиєш в вічній боязни. Все перед тобою укрите тайною. Тобі сказано, що ти не доріс розуміти теольоґії. Ти робиш все, що тобі приказують, а на останку тобі підсувають чорну таблицю і кажуть тобі нагадувати, чи ти мав добре на-

мірене, чи ні, бо від сего залежить чи ти спасений, чи ні — ти жиєш в вічній боязни, ти вічно окуповлюєш собі спасене, ти вічно журиш ся, мучиш ся і на останку таки не сьмієш мати віри, що ти спасений, бо знов тобі приходить ся сумніватись, чи ти спасаючись хотів спастись.

На що придаєть ся тобі та борба з самим собою, нащо жити в вічній непевности? Чомуб тобі не полюбити правої дороги до Христа — через євангеліє?

Бож ти преціпь годен порозуміти, що если християньство є правдивою дорогою до спасеня, то Біблія є одинокою книжкою, що містить в собі правдиву науку християньства. А будь певний, що дорога до спасеня, котру проповідував Христос є отворена для тебе. Христос проповідував до бідних, простих людий і будь певний, що проповідув так, що кождий може розуміти і наслідувати науку в практиці – житю, Рим каже тобі, „ні, права церкви є для тебе дорого казом, а біблію лиши, бо простий чоловік не годен єї розуміти.'' Прошу тебе, приятелю, порівнай ті шість точок римскої науки з наукою Христа.

Кол. 1 15: „(Ісус Христос) котрий есь образ невидимого Бога, первоpідень усякого творива''.

Верш 16: „Во ним сотворене все, що

на небесах і що на землї, видиме й невидиме, чи престоли, чи панства, чи князівства, чи власті, — все Ним і для Него сотворене."

Верш 17: „Він есть перш усього, і все в Ньому стоїть.

Верш 18: „І Він голова тїлу і церкві, Він початок, перворідень з мертвих, щоб у всьому Йому передувати.

19: „Бо зволив (Отець), щоб у Ньому вселилась уся повня.

20: „і щоб через Него поєднати все з собою, примиривши кровю хреста Його, через Него, чи то земне, чи то небесне".

З сих точок довідуємось, що Христос є перворіднем всякого творива. Сьвіт сотворений для Него і Він знов відкупив сьвіт від гріха смертию на хрестї ставши чоловіком, щоб нас примирити з Богом.

Йоан 14-6: „Речеж йому Ісус: Я дорога я правда й житє: нїхто не приходить до Отця, як тільки мною."

Йоан 3-35: „Отець любить Сина і все дав у руки Йому".

Діян. 4 12: „І нема нї в кому другому спасеня, бо й нема иньшого імя під небом, даного людям, щоб ним спасатись нам".

Се вказує, що Христос є одинокою додорогою до спасеня, та що неможливо заступити Христа шкаплїрем, або Марією.

Римл. 5-6: „Ще бо Христос, як були ми недужими, в свою пору за нечестивих умер".

7: „Ледви бо за праведника хто вмер; хиба за благого може ще хто й одважитись умерти".

8: „Являє-ж свою любов до нас Бог (у тому), що як ще були ми грішниками, Христос за нас умер.

9: „Много-ж більше тепер, бувши оправдані кровю Його, спасемось Ним від гніва.

10: „Коли бо ворогами бувши, примирились ми з Богом смертию Сина Його, то много більше, примиривши ся, спасемось у житті Його.

11: „Не тільки ж се, а й хвалимось у Бозї Господем нашим Ісусом Христом,

12: „Тим же то, як через одного чоловіка гріх у сьвіт увійшов, а через гріх смерть, так і смерть у всїх людей увійшла (через того) в кому всї з грішили.

15: „Та не так і дар, як прогрішенє. Коли бо через прогрішенє одного многі померли, то много більше благодать Божа і дар благодаттю одного чоловіка Ісуса Христа у многих наддостаткувала."

16: „Дар же на оправданє з многих провин.

18: „Так через праведність одного

(Христа) на всіх людий прийшло оправдание життя.

Жид. 9–28: „Так Христос, один раз принесений, щоб понести гріхи многих, удруге без гріха явить ся ждучим Його на спасене.“

Ефес. 2–28: „Благодаттю бо ви спасені через віру; і се не від вас; се Божий дар,

9: „не від діл, щоб ніхто не хвалив ся“.

Тут сказано, що Христос умер за грішних, а смертию Він заплатив всї гріхи цїлого сьвіта. Ми маємо нагоду дістати спасенне, та не за гроші, або молитву, покуту, відпуст, заслуги, а вірою.

І. Йоана 4–10: „У сьому любов, не що ми любили Бога, а що Він любив нас і післав Сина свого на благанне за гріхи наші. В. 11: „Любі, колиж так Бог полюбив нас, то й ми повинні один одного любити. В. 12: „Бога ніхто ніколи не бачив; колиж любимо один одного. то Бог у нас пробуває, і любов Його звершена у нас. В. 16: „Бог є любов і хто пробуває в любві, в Бозї пробуває, а Бог в ньому. В. 19: „Ми любимо Його, бо Він перший любив нас.

В Евангелію від Йоана гл. 14. Христос росказує про царство і обіцяє житє вічне. В. 1: „Нехай не трівожить ся серце

ваше. Віруйте в Бога і в мене віруйте. В. 2,3: „Ілу наготовлю місце, прийду й приймy вас до себе.

Христос був перед початком сьвіта, Він став чоловіком, щоб спасти всіх; був розпятий, заплатив за всі гріхи цілого сьвіта. Він полюбив сьвіт і нас любить і ласку Спасеня дає даром всім. Щоб дістати Христове відкуплене треба „нетрівожитись, а вірити — се одинока дорога. Вірити, що Ісус Христос, Син Бога живого є нашим спасителем; по вірі будуть добрі діла; по вірі нашій буде нам.“

Про сю віру пише ап. Павло до Жидів гл. 11-1: „Віра есть підстава того, на що вповаємо. В. 3: „Вірою розуміємо, що віки стали ся словом Божим.“ В. 4: „Вірою Авель приніс лучшу жертву.

В. 6: „Без віри не можна угодити,“

Про те, як спасатись вірою говорить Мат. 10-32: „Всякий, хто мене визнавати ме перед людьми, того й я визнавати му перед Отцем моїм. Марко 16-16: „Хто вірувати ме, та охрестить ся, спасеть ся; а хто не вірувати ме, осудить ся. Лука 7-50: „Речеж до жінки: Віра твоя спасла тебе: йди з супокоєм. Йоан 3-16: „Так бо полюбив Бог сьвіт, що Сина свого единородного дав, щоб кожен, віруючий в Него не погиб, а мав житє вічне. В. 18: „Хто вірує

в Него, не осудить ся, хто ж не вірує, уже осуджений; В. 35: „Отець любить Сина, і все дав у руки Йому. В. 36: „Хто вірує в Сина, той має вічне житє; а хто не вірує Синові, не бачити не житя, а гнів Божий пробуває на ньому.

Йоан 5-24: „Істино істино глаголю вам; що хто слухає слово моє і вірує Пославшому мене, має Житє вічне і на суд не прийде, а перейде від смерти в житє.

Йоан 6-37: „а хто приходить до мене, невижену геть.“

Дуже красний примір спасеня вірою бачимо в історії апостолів Діяня: гл. 16. коли то землетрус отворив двері криміналу, де замкнено Павла і Силу. Сторож хотів зробити собі смерть, бо думав що всі повтікали з арешту, та Павло здержав його і промовив „ми всі тут“. Він питав Павла „що мені робити, щоб спастись?“ Верш 31: „Віруй в Господа Ісуса Христа, то спасеш ся ти і дім твій.

Римл. 1-17; „Праведний вірою жив буде“.

Римл. 10-9: „Щоб, коли визнавати меш устами твоїми Господа Ісуса, і вірувати меш в серці твоїм, що Бог Його підняв з мертвих, ти спас ся“.

Чи повесті слова є незрозумілі для чоловіка? Рим каже, що Біблію лиш папа

ґоден добре розуміти, чиж він не помилясь? Коли Христос каже: вір мені, що я є Сином Бога живого і ти спасеш ся, то чого ще більш жадавбись від Христа? Чоловік спасаєсь вірою, а віра родить добрі діла — добрі діла є вагою нашої віри.

Мат. 16-27: „й тоді віддасть кождому по ділам їх.

1. Кор. 3-13: „яка в кождого робота, огонь випробує.

Яков 2-14: „Яка користь, коли хто каже, що віру має, та діл немає? Чи може віра спасти його?" Верш 21: „Авраам, отець наш, хиба не з діл оправдив ся, піднявши Ісаака, сина свого на жертівник? Верш 22: „Чи бачили, що віра допомагала ділам його, а ділами звершилась віра? В. 26: „Яко бо тіло без духа мертве, так і віра без діл мертва".

Небо, здобути вірою без діл, булоб таке саме, як, колиб ти був запрошений на бенкет, а не сьмів там нічого доторкнутись, нічого покушати.

Добрі діла випливаючі з віри є ті самі, про котрі говорять Блаженства Мат. 5-3. Они містять ся тоже в великій заповіди „люби ближнього як себе самого". Золотим дорогосказом для віруючого є слова: „не чини другому, що тобі немило".

Марк. 9-41: Хто подасть вам чашу во-

ди в імя моє, не втеряє нагороди своєї.

Лук. 6-38; „Давайте, то й вам буде дано".

Ще більше і докладнійше поясняє послане до Солунян 5: 12-27; І. Тим. 1-5; а всї ті евангельські слова вказують одну дорогу християнської чистоти, котрим небо буде вічною радостию. Се лиш частина того, що містить ся в евангелію. Радше треба сказати, що: цїлий Новий Завіт є тою сьвятою книгою, що учить чоловіка вірити, що Христос є Сином Бога живого і що тою вірою одержує вічне житє.

Рим впровадив в християнство богато нових доґмів. Єго дорога витичена до того, щоб ти став вірним підданим, щоб був послушним і не прикладав свого розуму, щоб віддав свою шию під керм попів — щоб ти був невільником. Ти вихований в тім. І ти думаєш, що ти правий коли в недїлю підеш до церкви, заплатиш що кажуть і робиш, що тобі розказують — ти думаєш, що ти спасений. Послухай, що написано: „Всього досліджуйте; доброго держітесь"! — Сол. 5-21.

Дорогий Читачу, досліджуй ти, бо від сего зависить твоє спасенє! Досліджуй, а переконаєш ся, що дорога спасеня через Рим не є дорогою спасеня через Христа, що після Біблії Марія не годна тебе спас-

ти, анї шкаплїр, анї образ, анї відпустами, анї, грішми, анї попівським розгрішенем — одинока дорога спасеня є через віру в Христа Сина Божого, одинокого Спасителя цїлого сьвіта — Він мав право обіцяти і Він лиш може дати вічне житє!

мн,
и —
у в
те-
ятн

N.L.C. - B.N.C.
3 3286 03354817 9

Читайте! Читайте!

ВЕЛИКА БІБЛІЯ.

1073 сторін друку, мовою Українською: містить: св. Письмо Старого і Нового Завіта, всї книги Мойсея, всїх Пророків, Евангелія і всї посланія Апостолів, дальше, родинну літопись. В гарній скіряній оправі _____ $3.00
Оправлена в полотно _____ $1.50

СЬВЯТЕ ПИСЬМО НОВОГО ЗАВІТУ.

Всї Евангелія і всї Посланія Апостолів, 500 сторін 35 центів

Путь Паломника (Богомольця)

ІЗ СЕГО СЬВІТА В БУДУЧИЙ СЬВІТ.

Вона обнимає 248 сторін має 37 дуже цікавих образків і надрукована на міцнім і гладкім папері, оправлена в дуже гарні полотняні краскові окладинки, на котрих золотими буквами витиснена назва книжки і образок. Се є дуже цікаве і духовно користне читане 104 народи її мають, тепер має її укранський народ. Вона написана в анґл., мові вже 300 літ тому назад і доси сьвіжа вона і користна для кождого, хто лише її читає. Ціна сеї книжки є _____ 75 ц.

Житэ Ісуса Христа.

Старайте ся сю книжку купити поки є на продаж. Такої книжки не дістанете навіть в старім краю. Має вона 300 сторін друку і 73 образків. Ціна _____ $1.50

ІВАН ГУС.

ЧЕСЬКИЙ МУЧЕНИК ЙОГО ЖИТЄ,
І МУЧЕНИЧА СМЕРТЬ

Наколи хочете знати хто був Іван Гус, що він учив і за що його спалили на стосї набудьте сю дорогоцінну книжку з якої довідаєте ся про його благородну душу і силу волї, якої не зломили кати аж до послїдної хвилини його житя. Книжка має 10 роздїлів, 254 сторін 17 образків. В гарній твердій оправі. _____ $1.50

Пишіть по наш величезний катальоґ 160 сторін.

RUSKA KNYHARNIA

850 Main St. Winnipeg, Man.